

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI HABER BÜLTENİ

OCAK - ŞUBAT 2004 İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR SAYI: 69

39. DÖNEM OLAĞAN GENEL KURUL GERÇEKLEŞTİRİLDİ

ODA'mız 39. Dönem Olağan Genel Kurulu, 21 - 22 Şubat 2004 Tarihlerinde Doğal ve Seçilmiş Delegelerin Katılımı İle Gerçekleştirildi.

39. Dönem Olağan Genel Kurulu Temsil Heyeti, Anıtkabir'i Ziyaret Edip, Şeref Defterini İmzaladı.

BU SAYIDA :

39. OLAĞAN GENEL KURUL	2 -8
GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ	9
39. DÖNEM YÖNETİM ORGANLARI	10-12
HUKUKİ ÇALIŞMALARIMIZ	13-30
ETKİNLİKLER	31-33
ŞUBELERİMİZDEN	35-38
İL TEMSİLCİLİKLERİMİZDEN	39
YİTİRDİKLERİMİZ	40

39. OLAĞAN GENEL KURUL

ODA'mız 39'ncü Dönem Olağan Genel Kurulu, 21-22 Şubat 2004 tarihlerinde, doğal ve seçilmiş delegelerin katılımı ile gerçekleştirildi.

Genel Kurulumuza, **TMMOB Genel Başkanı Kaya GÜVENÇ**, **Yeni Türkiye Partisi Genel Sekreteri Metin ŞAHİN**, **Doğru Yol Partisi Genel Başkan Yardımcısı Nevzat ERCAN**, **CHP Milletvekili ve Odamız önceki dönem Genel Başkanı Gürol ERGİN** yanında çok sayıda meslektaşımız katıldı.

Genel Kurulumuza katılmayan Siyasi Parti Genel Başkanları, meslektaş Milletvekillerimiz ve davetli diğer konuklar, tebrik ve başarı dileklerini içeren telgraflarını gönderdiler.

Birinci gün DSİ Genel Müdürlüğü Konferans Salonu'nda yapılan Genel Kurul Toplantısı'nda öncelikle, Genel Kurul Başkanlık Divanı

seçiminden sonra açılış konuşması yapıldı.

Başkanlık Divanı: Dr. Apti YILTIRAK (Başkan), C. Ali GAFFAROĞLU (Başkan Yardımcısı), M. Şükrü ALTINAY (Başkan Yardımcısı), A. Eren ÇELEBİ (Yazman), Yasemin BAŞKILIÇ (Yazman), Fatih DÖNMEZ (Yazman), Yılmaz AYAZ (Yazman)'dan oluştu.

Oda Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN'ın yaptığı açılış konuşmasından sonra, Genel Kurul'umuza katılan konuklardan **TMMOB Genel Başkanı Kaya GÜVENÇ**, **Yeni Türkiye Partisi Genel Sekreteri Metin ŞAHİN**, **Doğru Yol Partisi Genel Başkan Yardımcısı Nevzat ERCAN**, **CHP Milletvekili ve Odamız önceki dönem Genel Başkanı Prof.Dr. Gürol ERGİN** birer konuşma yaptılar.

Açılış konuşmalarının ardından, Genel Kurul'umuzu temsilen Anıtkabir Ziyaret Heyeti seçildi. Daha sonra, Bütçe ve Yetki komisyonu, Tüzük Değişikliği Komisyonu, Bildiri Komisyonları oluşturuldu ve Komisyonlar çalışmalarına başladılar.

Genel Kurul sürecinde, Çalışma ve Denetleme Raporlarının görüşülmesine geçildi. Çalışma Raporu hakkında delegelerimizden **Cemal AYDOĞDU (Mersin)**, **Ümit TUNÇDEMİR (Samsun)**, **Ayhan**

38. Dönem Yönetim Kurulu

BARUT (Adana), Ahmet TOMAR (İzmir), Fadime TURAN (Ordu), Adil DEMİRCİ (Konya), Şevket AKDEMİR (Van), Mehmet ATEŞ (Mersin), Uğur ATAK (Kırşehir), Dr. Erol ÖZKAN (Kırklareli), Doç. Dr. Kamil Okyay SINDIR (İzmir) görüşlerini bildirmek üzere söz aldılar. Delegelerin görüşlerini bildirmesinden sonra, 38'nci Dönem Yönetim Kurulu adına **Gökhan GÜNAYDIN** söz alarak, delegelerin açıklama ve sorularına yanıt niteliğinde bir konuşma yaptı. Denetleme Kurulu Raporu'nun okunmasının ardından oylamaya geçildi ve 38'nci Dönem Yönetim Kurulu oybirliği ile aklandı.

Daha sonra, Tüzük Değişikliği önerilerinin görüşülmesine geçildi. İlk olarak "**Oda Genel Merkez Yönetim Kurulu Başkanları, oda üyeliği devam etmek koşuluyla, doğal delege olur**" hükmü, bildirilen görüşlerin ardından oy çokluğuyla kabul edildi. Tüzük Değişikliği Komisyonunun "**şube olma üye sayısının 400'den 300'e indirilmesi**" önergesi oybirliği ile kabul edildi. Ardından Genel Kurul, **Muğla, Eskişehir, Çanakkale** İl Temsilciliklerinin, şube statüsüne geçirilmesine oybirliğiyle karar

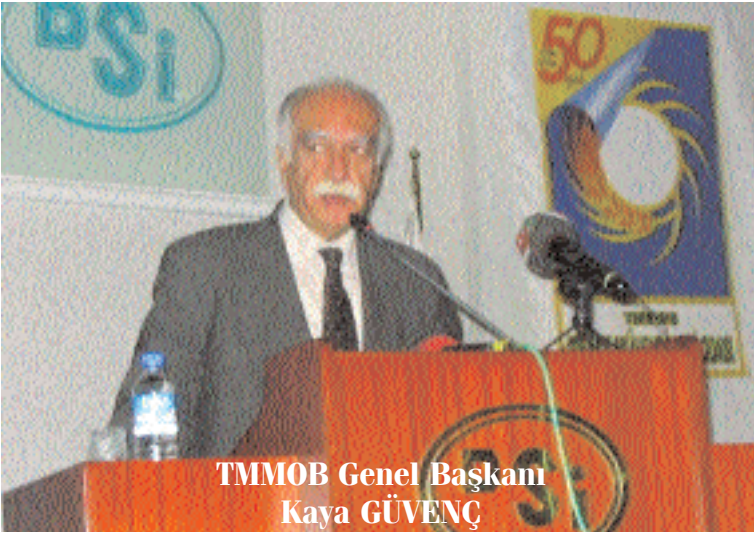

Denetleme Kurulu

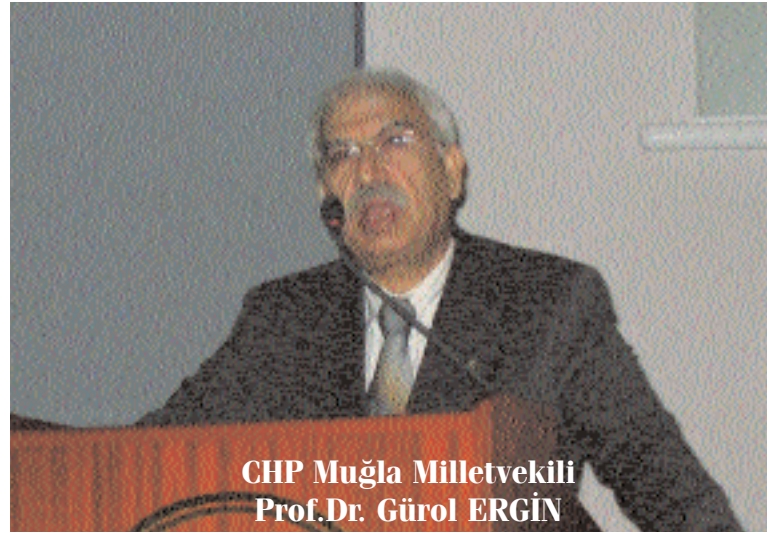
verdi.

Gündemin 9'uncu ve 10'uncu Maddelerine geçilerek, 2004-2005 yıllarında uygulanacak üyelik ödentisi ve diğer ücretlerin belirlenmesi konusunda yeni Yönetim Kuruluna yetki verilmesi oybirliğiyle

39. OLAĞAN GENEL KURUL

**TMMOB Genel Başkanı
Kaya GÜVENÇ**

**CHP Muğla Milletvekili
Prof.Dr. Gürol ERGİN**

kabul edildi. Yeni dönem bütçesi görüşülerek kabul edildi. Yine gündemin bu maddelerinde Ankara Delegelerinden Atilla SARP tarafından verilen "Ülkemiz'de Tarım sektöründe, kamu kurum ve kuruluşlarında temel ve köklü değişikliklere dönük girişimler sürmektedir. Bu girişimlerin olumsuz yöndeki gidişine engel olabilmek ve olumluya, yani kırsal kesim emekçilerinin lehine sonuç doğuracak eylemler ve organizasyonlar oluşturabilme sorumluluğu, tarım sektöründe çalışan önce teknik elemanlar olmak üzere tüm kırsal kesim aydınlarına düşmektedir. Bu nedenle, meslek kuruluşumuz ve kardeş sivil toplum kuruluşları ile birlikte yeni kurumlaşmalar yaratmasına dönük girişimde bulunulması için yeni seçilecek Yönetim Kurulu'nun yetkili kılınmasına karar verilmiştir" önergesi oybirliği ile kabul edildi.

Daha sonra, Genel Kurul Sonuç Bildirgesi okundu, yapılan görüşmeler sonrasında oybirliği ile kabul edildi.

Genel Kurul Akşamı, Tüm delegelerimiz ile birlikte bir akşam yemeği yenildi ve delegelerimiz Genel Kurul'da yaşanan gelişmeler hakkında görüş alışverişinde bulundu. Yemek uzun bir çalışma gününün ardından eğlence ve dostluk ile sona erdi.

İkinci gün, Odamız Genel Merkezi'nde, Oda Yönetim, Denetleme

ve Onur Kurulları; TMMOB Yönetim, Denetleme ve Yüksek Onur Kurulu Adayları ve TMMOB Delegasyon seçimi yapıldı. Seçimlere "Çağdaş Ziraat Mühendisleri Grubu" ve "Çağdaş Tarımcılar Grubu" olmak üzere iki liste olarak girildi. Yapılan seçimler sonucunda "Çağdaş Ziraat Mühendisleri Grubu" seçimleri kazandı. Sonuçlar kesinleştikten sonra Divan Başkanı Dr. Apti YALTIRIK Başkanlığında, seçilen Yönetim Kurulu Üyeleri 26 Şubat 2004 günü toplanarak gizli oyla görev dağılımını yaptılar. 39. Dönem ODA organları aşağıdaki gibi belirlendi.

TMMOB ZMO 39. Dönem Yönetim Kurulu:

Gökhan GÜNAYDIN : Başkan

Dr.Turhan TUNCER : 2.Başkan

Fatih TAŞDÖĞEN : Yazman Üye

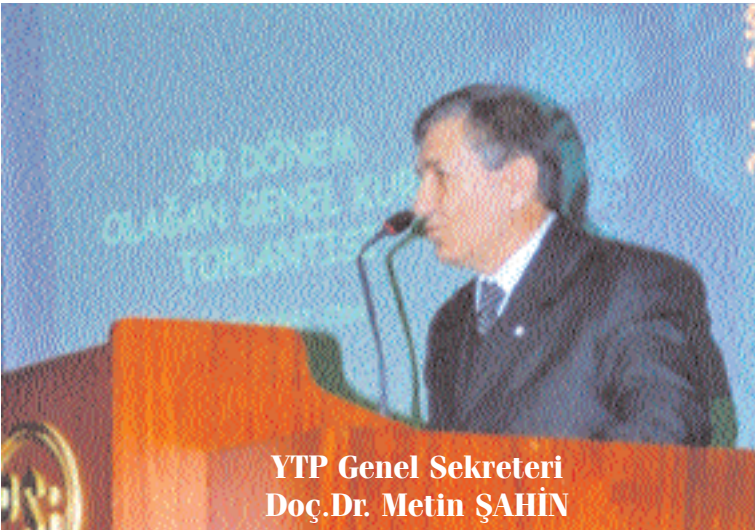
Hamdi ARPA : Sayman Üye

Medar KALKAN : Üye

Özden GÜNGÖR : Üye

Şule YILDIRIM : Üye

Yönetim Kurulu Yedek Üyeler: Burhan ALICI, Dr. Galip ÖZTÜRK, Selda ÜNAL, Burhan HARMANKAŞI, Mehtap ERCAN, Kadriye KALINBACAK, Dr.Servet KEFİ YALIN, Ali YÜZGEÇ

**YTP Genel Sekreteri
Doç.Dr. Metin ŞAHİN**

**DYP Genel Başkan Yrd.
Nevzat ERCAN**

39. OLAĞAN GENEL KURUL

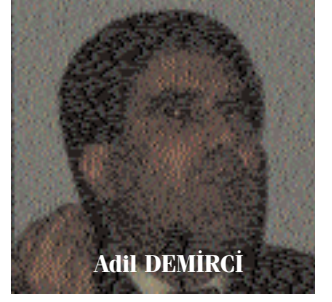
B. Remzi SUIÇMEZ

Uğur ATAK

CEMAL AYDOĞDU

Adil DEMİRCİ

Şevket AKDEMİR

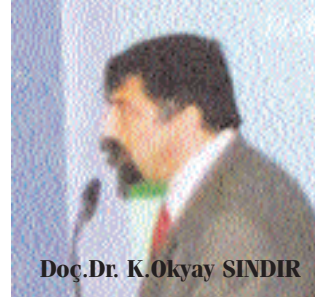
Denetleme Kurulu Asil Üyeler:
Gülay SUBAŞI, Emin Argun BARAN, Bülent TORUNBALCI
Denetleme Kurulu Yedek Üyeler:
Cemil ERTUĞRUL, Hikmet AKKAYA, Mehmet BAYHAN
Onur Kurulu Asil Üyeler:
Özkan GÖKSEL, Zehra EYİCİL, Kenan ATAGÜN, İbrahim
Onur Kurulu Yedek Üyeler:
Nihat ÖZEN, Zeki MUTLU, Osman ERCAN, Ferit CİNER, Zeki UZUNTAŞ
TMMOB Yönetim Kurulu Adayları:
Baki Remzi SUIÇMEZ, Kamil BAYRAM, Ahmet ŞEREN
TMMOB Onur Kurulu Adayı: *Şevket AKDEMİR*
TMMOB Denetleme Kurulu Adayı: *Yılmaz OKTAY*

Fadime TURAN

Mehmet ATİŞ

Doç. Dr. K. Okyay SINDIR

Ayhan B. KUT

Genel Kurulumuz tüm meslektaşlarımızda memnuniyet uyandıran, büyük bir katılımı, olgunluk ve dayanışma içerisinde tamamlandı. Pek çok kurum ve kuruluş temsilcisi ve meslektaşlarımız bizzat ya da yazılı olarak tebrik ve başarı dileklerini iletiler.

Türkiye tarımının yıkıma sürüklenmeye çalıştığı bir süreçte ve meslektaşlarımızın sorunlarının artarak büyüdüğü bir ortamda, dayanışmanın en üst düzeye çıktığı Genel Kurulumuz'a katılan tüm delegelerimize, üyelerimize ve konuklara, Genel Merkez Yönetim Kurulu olarak, meslek topluluğumuz adına şükranlarımızı sunuyoruz.

Ahmet TOMAR

Murat AKER

Ümit TUĞDEMİR

Dr. Erol ÖZKAN

ODA BAŞKANIMIZ GÖKHAN GÜNAYDIN'IN GENEL KURUL AÇILIŞ KONUŞMASI

TMMOB Ziraat Mühendisleri ODA'mızın 39. Olağan Genel Kurulu'nun saygıdeğer katılımcıları, ODA Başkanlarımız, ODA'mızın Şube Başkanları ve Yönetim Kurulu Üyeleri, İl Temsilcileri, delegeler, sevgili meslektaşlarımız, değerli konuklar ve basınımızın seçkin temsilcileri; şahsım ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız adına Genel Kurulumuza hoşgeldiniz der, sizleri dostlukla selamlarım.

Bu yıl, aynı zamanda, 1954 yılında kurulmuş olan ODA'mızın 50. Kuruluş Yıldönümünü kutlama onurunu da yaşıyoruz. Şerefle ve onurla taşınmış yarım asırlık bir yapının bugünkü taşıyıcıları olarak, geçmişte Ziraat Mühendisleri ODASI ve onun aracılığıyla ülke tarımına büyük emekler vermiş ODA Başkan ve Yöneticilerimizi, üyelerimizi, isimsiz meslektaşlarımızı saygı ile anıyorum. Aramızdan ayrılanların anısı önünde saygı ile eğiliyorum. Bu arada, sevgili Mustafa BAŞKAN'ı huzurlarımızda anmak isterim. Bugün aramızda olacaktı, DSİ çalışması, seçkin insan, sevgili Mustafa. Elim bir trafik kazası çok kısa süre önce onu aramızdan aldı; ruhu şad olsun...

Değerli meslektaşlarımız; içinde bulunduğumuz günler, dünya genelinde, ABD öncülüğündeki kapitalizmin kendini yeniden yapılandığı bir zaman dilimini deyimliyorum. ABD, tek kutuplu bir dünyada, tüm önemli gelir transferlerinin kendisine yönlendirildiği bir yeni düzen kuruyor. Bu kurgulamanın, meşruiyet temelini, ABD topraklarında gerçekleştirilen en büyük terör saldırısından alması, 11 Eylül sonrası neden-sonuç ilişkilerinin analizi bakımından özellikle dikkat çekici.

Birleşmiş Milletler semsiyesini adeta reddederek giderek daha fazla "hukuk tanımaz" bir yapıya dönüşen bu gücün enerji gereksinimi, Orta Doğu'da da kartların yeniden karılması sürecini başlatmış bulunmaktadır.

Bu bağlamda Türkiye, süregiden bağımlılık ilişkileri yanında, "ABD ile diğer güç odakları olarak nitelenebilecek Avrupa Birliği ile Uzak Doğu yapıları arasındaki gerilimin bir geçici uzlaşısı" olarak tanımlanabilecek bir dinamik yeni düzen kurgusunun sancısını yaşıyor; diğer taraftan Orta Doğu'daki sıcak gelişmelerden doğrudan etkileniyor.

Bu genel çerçevenin Türkiye yansıması, yurttaş yaşamı için giderek ağırlaşan koşullar ortaya koyarken, çokuluslu şirketler ve onların taşeronları için "avantajlı günler" sağlıyor. Başka bir deyişle, tüm sektörlerde emeğin sermayeye mutlak bağımlılığını oluşturmak için, ülkenin sosyo-ekonomik ve politik zemini zorlanıyor...

Türkiye'de tarım sektörü, hem ekonomik hem de sosyolojik anlamda, bu yapıdan en olumsuz etkilenen bir sektör konumunda. Ziraat Mühendisleri ODASI, Tüzüğü'nün amir hükmüm gereği, tarım sektörünün sosyo ekonomik ve politik bütününe karşı sorumludur. Başka bir deyişle ODA'mız, tarım sektörünün sorununun ülke sorunundan, tarımcının durumunun da ülke sorunundan soyutlanarak çözülemeyeceğini değerlendirerek, sorun alanlarını bütünsel olarak kavramakta ve bu çerçeveye uygun politikalar geliştirmektedir.

Tarımın altyapı sorunları olanca ağırlığıyla sürüyor. Toprak reformu - zirai kombinalar - kooperatifler ve köy enstitüleri aracılığıyla amaçlanan toprak sahibi, girdiye ulaşma olanağını kullanıp modern tarım tekniklerini uygulayan, ürününe yabancılaşmayı ürettiğinin katma değerine sahip çıkan, aydınlanma projesinin bir parçası olan köylü profili için gösterilen çabaları engelleyen ve adeta bir karşı devrim programını uygulayan siyasi yapılar, altyapı sorunları içinde boğulan, üretilmediğini araçlara kaptıran, örgütsüz, tevekkülü erdem sayan, aydınlanma düşüncesine yabancı ve sayıca çokluğuna karşın siyaseten manipüle edilen, ekonomik olarak sömürülen bir köylü yapısının ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Sosyolojisinin tüm olumsuzluğuna karşın, emek yoğun geleneksel üretim biçimleri içinde ortaya çıkardığı artık ürün ile sektör dışına kaynak transfer eden tarım sektörü, 1980 sonrası uygulanan neoliberal politikalar ile adeta kasıtlı olarak çökertilmiştir. Tarımsal kamu yönetimi dağıtılmış, "sermayenin tabana yayılması, devletin kamburlarından kurtulması, rekabetin etkisi ile üretici ve tüketicinin yarar sağlaması" gibi "şirin" gerekçelerle, girdi sağlayan ve köylünün ürününün pazarlama - fiyat garantisini oluşturan tarımsal KİT'ler (SEK, EBK, TZDK, Yem San) tümüyle ya da önemli bölümleriyle özelleştir-

ilmiş, destekleme kapsamı daraltılmış, tarımsal ürün fiyatları baskılanmış ve kamusal alan piyasa lehine daraltılmıştır.

Bugün geçmiş çeyrek asrı verilere dayalı olarak analiz ettiğimizde, 24 Ocak 1980 kararları ve bu kararların uygulanmasına elverişli zemin hazırlayan 12 Eylül askeri rejimi ile onun arkaik yapılarının, tarım üzerindeki yıkıcı etkilerini saptayabiliyoruz. İç ticaret hadleri,

1976-79 aralığı 100 kabul edildiğinde, 1988 yılında % 53'e düşmüş, başka bir deyişle % 47 tarım aleyhine dönmüştür. 1929 büyük dünya buhranı ve onu izleyen dönemde aynı oranın % 27 olması, dönemin tarım üzerindeki yıkıcılığını olanca açıklığı ile ortaya koymaktadır.

S ü r e ç
Türkiye kırsalında yoksulluğu derinleştirdi ve kırsalın çözülmesini doğurdu. Bu durum, tam da sistemin dönemsel gereksinimine uygun olarak, ucuz ve sürekli işgücü kaynağı olan eski köylüyü, kentlerin varoşlarına yığdı.

1990'lı yıllarda uygulanan "casino kapitalizmi", Türkiye ekonomisini bir rant ekonomisine dönüştürmüştü, bu kez tarım sektörünün yanında tüm üretim yapıları önemli yaralar almıştır. Dönem içinde AB ile yapılan Gümrük Birliği Anlaşması ve DTÖ Uruguay Turu sonuçları, dışsal çerçevenin de ülke tarımı ve tarım ticareti aleyhine olan yapısını keskinleştirdi.

Bununla birlikte şu saptanmalıdır ki, tarım sektörü için en ağır darbe, 1999 sonrası süreçte IMF ve Dünya Bankası tarafından yürütülen "istikrar programları" ile gelmiştir. Dış kaynaklı karar alma süreçlerinde üretilen politikalar ile öncelikle destekleme fiyatları baskılanmış, ardından girdi ve çıktıya dayalı destekleme sistemi tümüyle elemine edilerek DGD sistemine geçilmiş; Ziraat Bankası ve Tarım Satış Kooperatifleri tasfiye sürecine sokulmuş, kalan kamu yönetimi de by pass edilerek, Tütün ve Şeker Kurulları oluşturulmuştur.

Bunların içinde, DGD uygulamalarına özel bir vurgu yapmak isterim. KOB ve ardından yayımlanan UP hükümleri doğrultusunda müktesebatına uyum yükümlülüğü içinde bulunduğumuz AB, OTP şemsiyesi altında, üretim ile bağlantılı bir DGD uygulaması sürdürmektedir. Bu çerçevede AB, DGD ödeme miktarını, ürüne-verime ve tarım yapılan bölgeye göre çeşitlendirmektedir. Oysa Türkiye, başka hiçbir ölçüt uygulamadan dekar başına ödeme yapmakta, Türkiye'nin verili sosyo ekonomik yapısı içinde, DGD ödemelerine, tarım yapmıyor bile olsalar, mülk sahipleri el koymaktadır. Bu yapıya yönelik eleştiriler, Hükümetler tarafından, DTÖ kuralları gereği DGD ödemelerinin üretimden bağımsız olması zorunluluğu ile açıklanmaktadır. Oysa DTÖ, çıktı / aktarılan kaynak oranı % 10'u aşmayan Türkiye gibi az gelişmiş ülkelerin, iç destek kompozisyonlarını diledikleri gibi oluşturabilmelerine olanak tanımaktadır. Dolayısıyla, Türkiye'de uygulanan biçimiyle DGD tümüyle bir dışsal dayatma, "uyumlu" Hükümet kompozisyonunun bir ürünüdür, "sosyal patlama önleyici sübap" işlevi ile de, asla bir tarım desteği değildir.

Türkiye, başat olarak tarım politikalarında dışa teslim bir yapı sergileyen koalisyon partilerinin dersini, onları adeta siyaset sahnesinden silerek vermiştir. Türkiye'nin yeni politik iktidar yapısının oluşmasında, siyasi partilerin, tarım politikaları ile ilgili olarak, seçim meydanlarında, kullandığı ya da kullanmadığı söylemlerin, verilen vaatlerin etkisi kuşkusuz vardır.

Ancak izleyen süreçte görmekteyiz ki, ekonomide ve siyasette dışa bağımlı yapılar sürdükçe, aktörlerin değişmesi, yaşamda birşey değiştirmemektedir.

Örneğin DGD ile ilgili olarak, "batı cephesinde yeni birşey yok" tur... DGD ödemelerinin üretici dışı kesimlere kaynak aktarır yapısı ve destekleme sisteminin hemen tümüyle elemine edilmesi, kalanının ise kimi yörelerde ürün maliyet fiyatının altında kalacak şekilde açıklanması, Türkiye'nin tarımsal üretim yapıları üzerinde kırıcı etki yapmış ve ülke birçok temel tarımsal üründe net dışalımçı konuma düşmüştür. 1990'ların ortasında hemen çoğunda dünya birincisi olduğumuz bakliyat ürünlerinde, Türkiye artık dışalma bağımlı konuma gelmiştir. Okyanus ötesinden Avustralya, Türkiye'ye kırmızı mercimek satma hazırlıkları yapmaktadır. Yine çok yakın geçmişte dışsattımcı olduğumuz buğdayda, geçen yıl Türkiye 1.5 milyon tonun üzerinde dışalım yap-

mıştır. Özellikle Sivas ve Konya kırsalında, nadas zorunluluğu ile hububat ekimi yapılan alanlarda, destekleme fiyat düzeyinin ürün maliyetlerinin altında olması nedeniyle, üretici ekimden vazgeçmektedir. Türkiye, birçok yörede ürün desenine girmesi için ekolojisinin uygun olmasına karşın, yağ bitkilerindeki açığı kapatamamaktadır. Petrolden sonra en çok döviz, yağ bitkileri dışalımına ödenmektedir. Mısırdaki net dışalımçı konumda olan ülkede, gümrük vergileri üzerinde oyun oynayarak büyük rant elde eden tüccar siyasetçilerin marifetleri nedeniyle, Çukurova ve Amik Ovası'nda mısır, üreticinin elinde kalmaktadır. Kasımpaşa-Washington Hattı, çokuluslu şirketlerin çıkarları ile yerel çıkarları örtüştürmekte, bu çerçevede ülkenin açığı olan mısıra dayalı NBS üreten bir avuç yabancı ve yerli ortaklarının çıkarları uğruna, milyonlarca şeker pancarı üreticisi yoksulluğa mahkum edilmektedir. Şeker kotaları Cargill lehine düzenlenirken, süreci gizlemek için oynanan türlü oyunlarla üretici bir-

birine düşürülmeye çalışılmaktadır. Çeltikte dışabağımlılık derinleşmektedir. Türkiye hayvansal ürünler piyasasında yaşamsal bir arz eksikliği yaşamamasını, sınır denetimlerinin

yetersizliğine borçludur. Türkiye İran karpuzu, Şili elması, Bulgaristan cevizi, İran çayı ile doludur. Buna karşılık patates elde çürümekte, plansız - sigortasız tarım teslim bayrağını çekmektedir. Türkiye yeniden ekim yasakları dönemine girmiştir. Tütün ve haşhaş ekme adeta yasaklanmaktadır.

39. OLAĞAN GENEL KURUL

Açılış Konuşması

Diğer taraftan, Cumhuriyet'in kazanımları olan KİT'ler, ÇUŞ'lara peşkeş çekilmeye çalışılmaktadır. Her biri 2003 yılını 350'şer Trilyon TL kar ile kapatan, buna karşın milyonlarca köylünün, işçinin, esnafın geçim kapısı olan, TEKEL ve TŞFAŞ'ın özelleştirilmeye çalışılmasının yurtseverlikle bağdaşır bir tarafı yoktur. Eğer salt liberal bir bakış ile TEKEL'leri elemine etmek ise amaçlanan, BAT'ın, JTI'nın, Philip Morris'in, Cargill'in dünyanın en büyük tekelleri olduğu unutulmamalıdır.

En az bunun kadar önemli olmak üzere, Türkiye'nin toprakları/doğal kaynakları da ÇUŞ'lere peşkeş çekilmektedir. Geçen yasama döneminde Köy Yasası ve Kadastro yasasında yapılan değişikliklerle, karşılıklılık ilkesi dahi aranmaksızın, köy arazilerinin yabancılarla satışına olanak tanınmıştır. Yasama sürecine doğru hızla ilerleyen Maden Yasası, meraları-zeytinlikleri-sulak alanları-zeytinlikleri kuralı bir kullanım sürecine sokarak, birer nostaljiye dönüştürme çabası içindedir. Ormanlarımız, tüccar siyasetçilerin tehdidinden kurtulmuş değildir.

Son dönemde yürürlüğe giren İslahçı Hakları Yasası, adının insanda çağrıştırdığı olumlu izlenimlerin aksine, ülkenin zengin genetik çeşitliliğinin şirketlere mal edilmesinin yolunu açmaktadır. Biliniz ki bu yasa, TRIPS anlaş-

masının çevre ülkelerdeki bir uzantısı niteliğindedir ve ıslahçı meslektaşlarımıza haklarını koruma kanalı açmak gibi erdemli bir amaca hizmet etmemektedir. Tam tersine, tüm dünyada olduğu gibi, şirketlerin genetik materyali patentlemesi ve dünya durdukça bundan para kazanmasını sağlamaktadır. Yasaya göre, 92 tonun üzerinde üretim yapan çiftçiler büyük çiftçi olarak tanımlanmakta ve kullandıkları tohumu para ödemeye zorlanmakta, diğer grup ise küçük çiftçi

olduğunu kanıtlama yükümlülüğü ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Yasanın, AB'nin büyük - küçük üretici ayrımı yapmakta kullandığı 92 tonu aynen kullanması, üretici açısından karanlık olan sürece, adeta bir kara mizah katkısı yapmaktadır.

Üreticisi ve üretim yapıları bu denli sorunlu olan sektörde, tarım mühendisinin durumunun da olumsuzluğu, hiç sürpriz değildir.

Ülkemizde geçen yıl itibarıyla, 65.000 ziraat mühendisi ziraat fakültelerinden mezun olmuş olup, yaklaşık 5.000 meslektaşımızın vefatı sonrası yaşayan 60.000 meslektaşımız bulunmaktadır. Meslektaşlarımızdan 10.000 kadarının istihdam dışı, 5.000 kadarının ise esnek istihdam ilişkileri içerisinde, "geçici" olarak nitelenebilecek işlerde çalıştığı bilinmektedir.

Buna karşın, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı verilerine göre, Türkiye'de yaklaşık 160.000 ziraat mühendisine iş sağlayabilecek tarım potansiyeli bulunmaktadır. Bu ortamda "istihdam dışı ziraat mühendisi" olgusu, Türkiye'nin kullanılmayan tarım potansiyeline vurgu yapmaktadır.

İstihdam sorunu, ülkenin tarım sektörünün üretim yapıları kuvvetlendirilerek geliştirilmesi yolu ile "kalıcı" olarak çözülebilir. Sağlanacak bu gelişme hızına koşut bir ziraat mühendisi arzı, sorunun boyutunun daha da artmaması açısından önemlidir. Buna karşın, 20'si faal olmak üzere sayıları 23'ü bulan Ziraat Fakültelerinin, yılda 3.000 dolayında kullandığı kontenjan, mesleki aşım süreçlerini hızlandırmaktadır. Ancak şurası özellikle not edilmelidir ki, toplam 76 üniversitenin 23'ünde ziraat fakültesi varken, bu sayı Tıp ve Hukuk Fakültelerinde 40'ı aşmış bulunmaktadır. Bu durum, yalnızca ziraat fakültelerinde değil, yükseköğretim sistemindeki genel aşım-ı işaret emektedir. Nitekim, yükseköğrenim görmüş kişilerin işsizlik oranı, genel işsizlik oranını 2'ye katlayarak, %25'ler düzeyine ulaşmış bulunmaktadır.

Ziraat mühendisliği istihdamının kalıcı bir şekilde çözülmesinin temel yolu, ülkenin tarım potansiyelini üretici ve tüketici lehine geliştiren politikalara koşut olarak, mühendis arzını nitelik ve nicelik olarak düzenlemekten geçer. Buna karşın iktidar, Tarım Bakanlığı yapısı içinde 1989 yılından bu yana yeni ziraat mühendisi ve veteriner istihdamı açmamışken, çalıştırdığı ziraat mühendisi ile köylünün bağı kesmeye yönelik her türlü reorganizasyonu yaparken, "1000

Tarım Gönüllüsü" uygulaması ile tarım sorunlarına kalıcı çözümler üretme iradesinden ne denli uzak olduğunu ortaya koymuştur. Bununla kalınmamış, ODA'mızın tüm süreçleri kullanarak yaptığı uyarılara karşın mülakat sisteminin kayırmacılığı tercih edilmiş, "piyasadan hizmet alımı" mantığı içinde 420 milyon TL brüt ücretle, sosyal güvenlik uygulamasına aykırı bir düzen

inde mühendis çalıştırmaya kalkışmıştır. ODA'mız, konu ile ilgili süreci en başından beri izlemektedir. İçinde bulunduğumuz dönemde tüm Türkiye'den sözleşmeler ve diğer veriler toplanmış ve değerlendirmeler yapılmış olup, yasal süreçler ve kamuoyunun aydınlatılması da dahil tüm araçlar kullanılarak meslektaş hakları korunacaktır.

Bu arada, 2004 yılının "Ziraat Mühendisliği Eğitim ve İstihdamı" konusuna özgülendiğini bir kez daha duyurmak isterim. Tarım Haftası'nda konu ile ilgili olarak, TÜBİTAK ve TİKA'nın da desteği alınarak yapılan "Tarım ve Mühendislik" konulu ve 5 gün süreli Uluslararası Sempozyum, bu çalışmaların başlangıcını teşkil etmektedir. Yıl içinde, tüm yurttan düzenlenecek çeşitli etkinliklerle, konu kamuoyunun gündeminde tutulacak ve kalıcı çözüm yollarının hep birlikte üretilmesi için süreçler zorlanacaktır.

Değerli dostlarım, sizlere halen Meclis'te görüşülmekte olan "Kamu Yönetimi Temel Yasa Tasarısı"ndan özellikle söz etmek isterim. Hemen şunun altını çizeyim. Adı geçen tasarı, OECD kökenli "kamu yönetimi reformu"nun yalnızca bir parçasıdır. Kamu Mali Yönetim,

39. OLAĞAN GENEL KURUL

Kamu Sermayeli Şirketler, BŞB, Belediye, İl Özel İdareleri ve Köy Yasaları ve Yasa tasarıları, Merkezi İdare ile Mahalli İdareler Arasında Görev-Yetki ve Kaynak Paylaşımı ile Hizmet İlişkilerinin Esasları Hakkında Kanun Tasarısı, bu sürecin diğer halkalarıdır. Dolayısıyla, süreci tanımlamanın ön koşulu, bu bütünü görmekten geçmektedir.

Bu sözde reformun, ekonomik süreçlerle ilgili en başat özelliği, kamusal alanın piyasa lehine terk edilmesi, başka bir deyişle sosyal devletten düzenleyici - yönetimsel devlete, yurttaş kavramından müşteri kavramına ve kamu yararı ilkesinden piyasanın belirleyiciliği ilkesine geçiş temsil etmektedir. Bu felsefenin, devleti tüm üretim yapılarından uzak tutma amacı sürpriz sayılmamalıdır.

Reform, merkezi hükümetin taşra örgütünü üç aşamalı bir süreçle önce il özel idarelerine, ardından belediyeler, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve üniversitelere devretmekte, son olarak ta hizmet birlikleri, "alanında uzmanlaşmış" sivil toplum örgütleri ve özel sektöre gördürerek kamusal alanın piyasalaştırılması tamamlanmaktadır. Bu sürecin yurttaş ile müşteriye değiştirdiği ve ancak parası olanın yararlanabileceği faturalanmış bir hizmet demeti sunduğundan kuşku yoktur.

Tarım hizmetleri merkezi planlamaya dayalı, havza bazında çalışma gerektiren, özel uzmanlık bilgisine gereksinim gösteren hizmetler olup, bunların yerele devredilmesi, amaçlandığı söylenenin tam aksine, tarım hizmetlerinin etkinlik ve verimliliğini büyük ölçüde geriye götürecektir. Kaynak kullanımında artan bir etkinsizlik ve verimsizlik yanında, bölgesel eşitsizliklerin büyümesi, tarımsal hizmetlerde nicelik ve nitelik kaybı, müteahhitleştirme/taşeronlaşma uygulamaları ile kamu hizmetlerinin pahalılaştırılması ve kamudan piyasaya rant aktarımı süreçlerinin hızlanması söz konusu olacaktır. Bu yapının ise, Anayasa'nın 45. maddesine aykırı olduğu ortadadır.

Ayrıca "reform" Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nü kaldırarak, idareyi, İstanbul dışında il özel idarelerine, İstanbul ilinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne pay etmektedir. KHGM merkez teşkilatı personeli Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na, İstanbul dışındaki taşra teşkilatı personeli buldukları illerdeki il özel idarelerine, İstanbul'da ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına kadro ve pozisyonları ile birlikte devredilmektedir. Bu bağlamda KHGM personelinin 1500 merkez teşkilatı personeli Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na, geriye kalan 55.000 taşra teşkilatı personeli ise İstanbul dışında buldukları illerdeki il özel idarelerine, İstanbul'da ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına kadro ve pozisyonları ile birlikte devredileceklerdir.

Tasarıların kamu çalışanları üzerindeki etkisi ise, statü ve kazanılmış hakların kaybı şeklinde kendisini gösterecektir. Tasarı hükümlerinin açık anlamı, tarım sektörü kamu çalışanının, siyasete iyice yaslanmış yarı siyasi -yarı bürokrat diye tanımlanabilecek bir yapının objektifliğine (!) dayalı "performans ölçütü" kılıcını, her yıl sözleşme yenileme dönemlerinde enselerinde hissederek yaşamaları gerçeğidir. Bu personel, aynı zamanda, yetkili otoritenin istemi uyarınca, süresi belli olmayan geçici görevlendirme kararları ile de muhatap olacaklardır. Verili "kamu yönetimi ast - üst ilişkileri" ortamında, "ilgilinin muvafakatı" nın bir şekilde sağlanacağını öngörmek güç değildir.

Amaçlanan "reform" çalışmalarının somut olarak tanımlanması ve yakın gelecekte tarım sektöründe doğuracağı sonuçların altının çizilmesine gelince;

" "Kamu Yönetimi Reformu", savlandığının aksine "yerel yönetim-

leri güçlendirmek" ya da "etkin ve verimli kamu hizmeti sağlamak" amacına hizmet etmemektedir. Yapılmaya çalışılan, "kamu hizmetinin" piyasa, "yurttaşın" müşteri ile değiştirildiği bir yerleşme projesidir.

" Bu proje, kamu kaynaklarının çokuluslu şirketler ve onlara taşeronluk edecek yerel sermayeye aktarılması için en uygun yapılanmayı oluşturmaktadır.

" Bugün tarımsal kamu yönetiminin içinde bulunduğu "durum", 1984 reorganizasyonunun bir sonucudur. 20 yıl sonranın "reorganizasyonu", kalan kamu yönetimini de tasfiye ederek, tarım sektörünü tümüyle piyasaya teslim etmektedir.

" Tarım sektörü kamu çalışanları, kazanılmış haklarının ellerinden alınacağı, "performans ölçütü" adı altında, uzman olmayan ancak yarı siyasetçi - yarı bürokrat, belediye başkanı, il özel idaresi müdürü, kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü başkanı niteliklerinden birini üzerlerinde taşıyan "yeni yöneticilerin" keyfi uygulamalarına muhatap olacakları bir döneme gireceklerdir.

" Bugüne kadar tarım alanında yapılan özelleştirmeler, üretici ve tüketici geniş halk kesimleri aleyhine sonuçlar üretmiştir. Tarımsal KİT'lerin boşalttığı alanlar yabancı "özel tekeller" tarafından tutulmuş, köylü ürettiğini maliyetine satamaz konuma gelerek yoksullaşmış, üretim yapıları kırılmış, buna karşılık tüketici, gıda harcamaları için giderek yükselen fiyatlar ödemek zorunda kalmıştır.

" Gübre - şeker - çay - hububat - tütün alanında yapılacak yeni özelleştirmeler sonrasında piyasayı tutacak ÇUŞ'ler şimdiden bellidir. Dolayısıyla, kaybeden yine üreticiler ve tüketiciler, kazanan ise yabancı sermaye ve taşeronları olacaktır.

Kazanan ve kaybedenin bu kadar açık olduğu bir yapıda, halkın ve emek kesiminin, kazanımlarını koruyan bir tutum içinde birleşmeleri ve mücadelelerini yükseltmeleri gerekmektedir.

Ziraat Mühendisleri ODA'mız, tüm bu çerçevede içinde, halktan, bilimden ve aydınlıktan yana tutumunu, her zamanki kararlılığı ile sürdürecektir.

Bu düşüncelerle, Genel Kurulu'muzun ülkemize ve tarım sektörüne yararlı sonuçlar üreteceğine olan inancımı ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

39. OLAĞAN GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası kuruluşunun 50. yılında kapitalist, emperyalist sistemin küreselleşme adı altında dayattığı politikalar kaskacında yok edilmeye çalışılan ülke tarımı hakkında ulusu uyarmak, tarım sektöründe uygulanan politikaların yanlışlarını ortaya koymak ve bunlara alternatif geliştirme görevini yurtseverlik bilinciyle yerine getirmektedir.

Dünya kapitalizmini yeniden şekillendirmeye çalışan; emperyalist ABD, IMF, Dünya Bankası ve onların yerli işbirlikçilerinin emek düşmanı politikaları, öngörülen direktifleri ve yapısal uyum programı gereği "TARIM REFORMU" başlığı altında dayatılan ve istikrar önlemleri olarak hızla gerçekleştirilen bir takım yasal ve yönetsel düzenlemeler ulusal çıkarlarımıza aykırıdır, ülke ekonomisini ve tarımını hızla yıkıma doğru sürüklemektedir.

Günümüzde Türkiye' de tarım ürünleri dış ticaret dengesi ülkemiz aleyhine gelişmektedir ve Türkiye artık net bir tarım ürünleri ithalatçısı durumuna gelmiştir.

Bunun bir diğer ifadesi ülkemiz insanını artık yabancılar besliyor demektir.

Bunun ülkemiz açısından, stratejik, sosyolojik ve ekonomik tahribatlarını başta Türk çiftçisi olmak üzere bütün halkımız hissetmektedir.

Başta tarım sektörü olmak üzere, ekonominin tüm sektörlerinde sermaye, yabancı sermaye lehine hareket etmekte, şirketlerdeki yabancı sermaye oranları artmakta ve şirketler el ve isim değiştirmektedir.

Ülkemizi (ÇUŞ) Çok Uluslu Şirketlerin Pazar alanı olmaktan çıkaracak ulusal düzenlemeler hızla gerçekleştirilmelidir.

Uygulanan politikalar karşısında, sorumluluk içerisinde çağdaş, laik ve demokratik bilinçle özgür ve bağımsız tavırlar geliştirilmelidir.

Bu kapsamda;

" Nişasta Bazlı Şeker kotası %15'ten, AB ülkelerinde olduğu gibi % 2'lik düzeye indirilmelidir.

" Cargill v.b. Çok Uluslu Şirketlere ülke yönetimi üzerinde söz hakkı verilmemelidir.

" Tekel, TMO, Ziraat Bankası, TİGEM gibi elimizde kalan Tarımsal KİT'lerin tasfiyesine, yabancı Çok Uluslu Şirketlere peşkeş çekilmesine, ulusal sanayimizin ve tarımımızın yok edilmesine seyirci kalmamalıdır.

Yine dış baskılarla GATS denilen " Hizmet Tarifeleri Genel Anlaşması"na imza atılarak, kamu hizmetlerini küresel ticarete açacak adım atılmıştır.

Vatandaş kimliğini, müşteri kimliğine dönüştüren, Sosyal Devlet anlayışını, Tüccar Devlet anlayışına çeviren ve Ulusal Devlet'i Federal Devlet'e çevirecek olan "Kamu Yönetimi Temel Kanunu" TBMM'de görüşülmektedir.

Ziraat Mühendisleri Odası; Devletin Anayasal görevi olan ve Kamusal uğraş alanı olarak ifade edilen tarım hizmetlerinden çekilmesi anlamına da gelen bu yasaya şiddetle karşıdır.

Ulusumuzun birliğini sağlayan kaynaşma mekanizmaları için açık bir tehdit olan bu yasa aynı zamanda, kamu çalışanlarının iş güvencesini yok ederek, öngörülen esnek istihdam ve sözleşmeli personel uygulamaları ile Uzak Doğu ülkelerinde olduğu gibi iş güvencesiz, ucuz iş gücü yaratmaya yönelik bir modeldir.

Uygulanan bu politikalar, neticesinde ortaya çıkan meslek sorunlarımızın en önemlilerinden biriside Ziraat Mühendislerinin yaşadıkları istihdam sorunlarıdır.

Bugün ülkemizdeki Ziraat Mühendislerinin %25'i nin işsiz durumda olduğu ve bu rakamın her gün yükseldiği tahmin edilmektedir.

Meslektaşlarımızın bu sorunlarının çözümünde yeni politikalar oluşturulmalı, 560 sayılı yasa ve bağlı yönetmeliklerinde değişiklik yapılarak, Ziraat Mühendislerinin içerisinde yer alacağı "Yeminli Serbest Gıda Denetim Müşavirlikleri" kurulması için girişimde bulunulmalıdır.

Mustafa Kemal Atatürk, daha o günkü şartlarda; "Hangi istiklal vardır ki,

yabancıların nasihatlarıyla, yabancıların planlarıyla yükselebilirsin. Tarih böyle bir hadiseyi kaydetmemiştir." tespitini yapmıştır.

Bu bağlamda;

Ulusal ekonomiyi ve tarımı yıkıma sürükleyen IMF ve Dünya Bankası eksenli politikaların geriletilmesine ve tasfiyesine yönelik çalışmalar hızlandırılmalı, "Ulusal Bir Tarım Politikası" belirlenerek, uygulamaya koyulmalıdır.

Rant ve Borç ekonomisinden, hızla Üretim ve Tasarruf ekonomisine dönülmelidir.

1900'lü yıllarda küresel güçlerin boyunduruğunu "Kurtuluş Savaşı" ile kıran Türk insanının onurlu ve güzel geleceğini, ulusal çıkarlarımıza dayalı politikalar belirleyip, uygulayarak ülke tarımını ve ekonomisini yıkımdan kurtaracağına inancımız sonsuzdur.

Bu kapsamda Ziraat Mühendisleri Odamız, kuruluşundan bu güne kadar, 50 yıldır sürdürdüğü mücadelesini aynı azim ve kararlılıkta devam ettirecektir.

Saygılarımızla,

39. DÖNEM YÖNETİM ORGANLARI

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

GÖKHAN GÜNAYDIN
BAŞKAN

1964 yılında Amasya'da doğdu. 1985 yılında Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü'nden mezun oldu. 1994 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. 1994-95 akademik yılında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'nde (TODAİE) Kamu Yönetimi Lisansüstü Uzmanlık Programını (KYUP), tamamladı. 1997 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden mezun oldu. 2000 yılında Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezinde Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası Eğitimi'ni tamamladı. 2003 yılında, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, "AB Sertifika Hukuku" programından mezun oldu. Aynı yıl Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalında Doktora Programına başladı. Kamu Yönetimi Uzmanları Derneği Yönetim Kurulu üyesi olup, halen kamu görevlisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörü ile ilgili yayınlanmış kitap ve makaleleri olan GÜNAYDIN, İngilizce bilmektedir.

DR. TURHAN TUNCER
II. BAŞKAN

1954 yılında Yozgat-Kozan'da doğdu. İlk, orta, lise öğrenimini Boğazlıyan'da tamamladı. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Gıda Bilimi ve Teknolojisi Bölümünden 1979 yılında Ziraat Yüksek Mühendisi olarak mezun oldu. Aynı yıl Tarım Bakanlığı'nda göreve başladı. 1989 yılında aynı bölümde doktora öğrenimine başladı. 1994 yılında doktorasını bitirdi. Şu anda Tarım ve Köyşleri Bakanlığı, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Kalite ve Teknoloji Bölümünde Bölüm Başkanı olarak çalışmaktadır. Evli ve iki çocuk sahibidir.

FATİH TAŞDOĞEN
YAZMAN

1964 yılında Erzurum'un Narman ilçesinde doğdu. 1986 yılında Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Gıda Bilimi ve Teknolojisi Bölümü'nü birincilikle bitirdi. 1987-1994 yılları arasında T.K.B İl Müdürlüklerinde, Gıda Kontrolörü olarak çalıştı. 1994 yılında Bakanlık, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Gıda Hizmetleri Daire Başkanlığı'nda; mevzuat oluşturma, dış ticaret iş ve işlemleri, AB ile yapılan bazı Anlaşmalar, diğer ikili ve çok taraflı ticari ve teknik Anlaşmalar konularında çalıştı. Değinilen Daire Başkanlığı'nda Dış Ticaret ve Uluslararası İlişkiler Şube Müdürü görevini yaptı. 2000 yılından itibaren Bakanlık, APK Kurulu Başkanlığı'nda bir süre Mevzuat ve Kuruluşlar Daire Başkanlığı'nda Mühendis ve kuruluş çalışmalarına katıldığı, Pazarlama ve Dış Ticaret Daire Başkanlığı'nda Daire Başkan Vekili ve mühendis olarak çalıştı. Halen, aynı Daire Başkanlığında Dünya Ticaret Örgütü ve Dış Ticaret ile ilgili konularda görevine devam etmektedir. 1995 yılında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, Kamu Yönetimi Uzmanlık Programını bitirmiş olup, 1999 yılında Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından Avrupa Birliği, Uluslararası İlişkiler Doktora Programına özel öğrenci olarak kabul edilmiştir. Evli ve bir çocuk sahibi olup, İngilizce bilmektedir.

HAMDİ ARPA
SAYMAN

1963 yılında Samsun'da doğdu. 1985 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ni, 1995 yılında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Kamu Yönetimi Uzmanlık Programını bitirdi. Halen Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nde Ziraat Mühendisi olarak görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır.

MEDAR KALKAN
ÜYE

1949 yılında Denizli ili Çal ilçesinde doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Çal'da, Lise öğrenimini Denizli'de tamamladı. 1972 yılında Atatürk

39. DÖNEM YÖNETİM ORGANLARI

Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Ekonomi Bölümü'nden mezun oldu.

1972-1973 yıllarında Tokat - Zile İlçe Ziraat Mühendisliğinde, 1975 -1976 yıllarında Çanakkale Zirai Mücadelede, 1976-1978 yıllarında Yozgat Zirai Mücadelede, 1978 de Ankara Zirai Mücadele Bölge Müdürlüğü'nde, 1978-1993 yıllarında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Etüt Plan Daire Başkanlığı Tarımsal Ekonomi Şube Müdürlüğü'nde Ziraat Yüksek Mühendisi olarak çalıştı. 1993 yılından bu yana Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Emlak ve Kamulaştırma Daire Başkanlığı Etüt ve Değerlendirme Şube Müdürü olarak çalışmaktadır. Evli ve tek çocuk sahibidir.

ÖZDEN GÜNGÖR
ÜYE

02.03.1951 Adana'da doğdu. 1976 yılında Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden mezun oldu. 1985 yılına kadar Adana Zirai Mücadele Teşkilatında, 1985-1987 yılları arasında Union Carbide Turkey Inc. (USA), 1987-1999 yılları arasında Rhone-Poulenc (Fransa), 2000-2002 yılları arasında Aventis (Almanya) firmalarının teknik kısımlarında çalıştı. 1978 yılından 2001 yılına kadar Adana Ziraat Mühendisleri Odası'nda, yönetim kurullarında görev yaptı ve 2 dönem Adana Şube Başkanlığı görevinde bulundu. 2002 yılı sonu itibarıyla, halen Bayer CropScience (Almanya) firmasında İç Anadolu ve Karadeniz Bölgesi teknik sorumlusu olarak görev yapmaktadır. Evli ve iki çocuk sahibidir.

ŞULE YILDIRIM
ÜYE

1975 yılında Ankara'da doğdu. 1996 yılında Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü'nden mezun oldu. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Pedolojik Formasyon eğitimi aldı. 1996-1998 yılları arasında Türkiye Tarımcılar Vakfı'nda Araştırma Merkezi Sorumlusu, 2000 Mayıs ayında, Türtav Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.'de Eğitim Sorumlusu, Kasım 1998-Ocak 2002 tarihleri arasında Tarım ve Yaşam Dergisi Yazı İşleri Müdürlüğü, Aralık 2002-Ekim 2003 tarihleri arasında Commercial Union Hayat ve Emeklilik biriminde Finansal Danışman

olarak görevlerde bulundu. İngilizce bilmektedir.

YEDEK **YÖNETİM KURULU ÜYELERİ**

BURHAN ALICI

1946 yılında Sivas'da doğdu. 1973 yılında Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü'nden mezun oldu. 1975 yılında Sivas'ta Topraksu Bölge Müdürlüğü'nde işe başladı. 1979 yılında başmühendis oldu. 1985 yılında Köy Hizmetleri olarak yeniden yapılandırıldığında aynı Kurumda görevine Ziraat Mühendisi olarak devam etti. Kayseri-Muğla-İstanbul gibi şehirlerde çalıştı. 2002 yılından itibaren ve halen Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Etüt Proje Daire Başkanlığı bünyesinde bulunan Toprak Etüt Şube Müdürlüğü'nde Ziraat Yüksek Mühendisi olarak görev yapmaktadır. Sivas'ta 7 sene Ziraat Mühendisleri Odası İş Yeri Temsilciliği, aynı şekilde yine İstanbul'da yine İş Yeri Temsilciliği, KESK'e bağlı Yapı Yol Sendikası'nın, yine İstanbul Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü'nde İş Yeri Temsilciliği yapmıştır.

DR. GALİP ÖZTÜRK

1963 yılında Zile'de doğdu. 1984 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü'nden, 2000 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Makinaları Anabilim Dalı'nda 1991 yılında Yüksek Lisans, 1999 yılında Doktora eğitimini tamamladı. 1992 yılında Japonya'da JICA bursuyla Tarım Makinalarının Tasarımı alanında 9 ay süreyle eğitim gördü. 1986 yılında 6 ay süreyle Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı taşra teşkilatında, Diyarbakır'da Yayım Mühendisi olarak çalıştı. 1987-2001 yılları arasında Türkiye Zirai Donatım A.Ş. Genel Müdürlüğü Tesis Makine ve Ekipman Dairesi ve APK Daire Başkanlıklarında Mühendis ve Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 2001-2003 yılları arasında yine Zirai Donatım'da Ticaret ve Pazarlama Dairesi Başkanlığı'nda Dış Ticaret Müdürü olarak çalıştı. Halen, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı TÜGEM B.B. Tarımsal Mekanizasyon ve Enerji Daire Başkanlığında Mühendis olarak görev yapmaktadır. Geliştirmiş olduğu "Fidan Dikme Makinası" ile ilgili olarak Türk Patent Enstitüsü'nden 06.10.2000 tarih ve TR 200002912Y sayılı ile "Faydalı Model Belgesi" almıştır. İyi derecede İngilizce bilmektedir.

39. DÖNEM YÖNETİM ORGANLARI

SELDA ÜNAL

1972 yılında Sarıkaya'da Yozgat'da doğdu. 1993 yılında A.Ü. Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi bölümünden mezun oldu. 1993 yılında Atatürk Barajı (DSİ16. Bölge Müdürlüğü)'nde göreve başladı. 1993-1996 yılları arasında DSİ 12. Bölge Müdürlüğü'nde çalıştı. 1996 yılından beri DSİ 5. Bölge Müdürlüğü'nde çalışmaktadır. İyi derecede İngilizce bilmektedir.

BURHAN HARMANKAŞI

1952 yılında Çankırı doğdu. 1974 yılında Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zirai Ekonomi Bölümü'nden mezun oldu. 1974-1976 yıllarında Erzincan Tarım Meslek Lisesi'nde öğretmenlik, 1976-1985 yılları arasında Çankırı ili Kurşunlu ilçesinde İlçe Ziraat Mühendisliği'nde İlçe Şube Başkanı, 1985-1999 yıllarında Sakarya ilinde Teknik Eleman ve Şube Müdürü olarak görev yaptı. Aynı zamanda bu ilde İl Temsilciliği yaptı. 1999 yılından beri de Ankara Tarım İl Müdürlüğü'nde çalışmaktadır. Evli ve iki çocuk babasıdır.

MEHTAP ERCAN

1975 yılında Ankara'da doğdu. 1999 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü'nden mezun oldu. Siyasal Bilgiler Fakültesi-Yönetim ve Çalışma Psikolojisi, Dünya Bankası E.P.-Dış Ticaret İthalat İhracat Kambyo Bilgileri, Gümrük Müsteşarlığı-İthalat-İhracat Gümrük Mevzuatı, Dünya Bankası-Bankacılık ve Finans, Siyasal Bilgiler Fakültesi-Uluslararası Pazarlama Stratejileri, Siyasal Bilgiler Fakültesi-Modern İşletmelerde İnsan İlişkileri, B-K Holding-Satış Sonrası Üye İlişkileri, Bayındır Holding-Amerikan Pazarlama Sistemi, Bayındır Holding-Satış Pazarlama Eğitimi, Clup Flipper-Amerikan

Pazarlama Sistemi özel eğitim programlarına katılmıştır. Halen, gıda işletmelerinde Sorumlu Yöneticilik yapmakta olup, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine devam etmektedir. İngilizce bilmektedir.

KADRIYE KALINBACAK

1962 yılında Amasya'da doğdu. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü'nden 1983 yılında mezun oldu. Master çalışmasını 1988 yılında aynı bölümde tamamladı. 1986-1990 yılları arasında, Ankara'da Çankaya Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nde Çiçekçilik ve Fidancılık Bölümünde görev yaptı. 1990 yılında Toprak ve Gübre Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'ne naklen geçiş yapmıştır. Halen Toprak Yönetimi Bölümünde ve Toprak Verimliliği ve Bitki Besleme konularında çalışmaktadır. Bitki, toprak, organik Materyaller ve Organik Gübre Analizleri Laboratuvar Şefliği yapmaktadır. 1995 yılında Ankara Üniversitesi Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı'nda başlamış olduğu Doktora Çalışmasını 2001 tarihinde tamamlamıştır. 6 adet Araştırma Raporu ve 2 adet Tebliği yayınlanmış ve halen 3 Araştırma Projesi devam etmektedir.

DR. SERVET KEFİ

1962 yılında İzmir'in Foça ilçesinde doğdu. 1983 yılında, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü'nden mezun oldu. 1985 yılında, E.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Tarla Bitkileri Ana Bilim Dalı'nda master yaptı. 1995 yılında, Nebraska Üniversitesi Lincoln-NE/ABD de Bahçe Bitkileri ve Ormanlık Bölümü'nde doktora eğitimini tamamladı. 2002 yılında, A.Ü. Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde, Ortak Tarım Politikası üzerine uzmanlık eğitimi aldı. Uzman olduğu alanlar; Ortak Tarım Politikası-Biyoteknoloji ve Biyogüvenliktir. 1986-1989 yılları arasında Sivas Bakanlık İl Müdürlüğü'nde-Yayımçı, 1989-1996 yılları arasında Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde-Araştırmacı, 1996-1997 yılları arasında Niğde Patates Araştırma Enstitüsü'nde-Müdür Yardımcısı, 1997-1998 tarihleri arasında aynı yerde Müdür olarak çalıştı. Halen Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nde Şube Müdürü

"TARIM ARAZİLERİNİN KORUNMASI VE KULLANILMASINA DAİR YÖNETMELİK" HAKKINDA DANIŞTAYA' VERİLEN CEVABA CEVAP DİLEKÇEMİZ

olarak çalışmakta olup, İngilizce bilmektedir.

DANIŞTAY 10. DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
Dosya No: 2003 / 3518

CEVABA CEVAP VEREN (DAVACI) : Gökhan GÜNAYDIN
TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı
Karanfil Sokak No: 28/12
06640 Kızılay / ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Bakanlıklar / ANKARA

DAVANIN TÜRÜ : İptal Davası

DAVA ve İSTEM KONUSU : Davalı idare tarafından hazırlanan ve 13 Haziran 2003 tarih, 25137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" in, kamu yararı ilkesinin tanımladığı toplumun ortak ve uzun vadeli çıkarlarına ve yönetmeliğin ruhuna aykırı olacak şekilde tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına yol açacak olan kimi hükümlerinin iptali ve öncelikle yürütmelerinin durdurulması istemi ile ODA'mız tarafından Sayın Mahkemenize sunulan 5.8.2003 tarihli dilekçemiz sonrasında, 27.8.2003 tarihli ara karar ile yürütmelerin durdurulması isteminin davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiş, davalı idarenin 17.11.2003 tarihli savunması aşağıda belirtilen tarihte ODA'mızca tebellüğ edilmiş ve incelenmiştir. İşbu "cevaba cevap" dilekçemizde, davalı idarenin savunması değerlendirilmekte ve 5.8.2003 tarihli dilekçemizde belirtilen, tarım topraklarının amacı dışında kullanılmasının önlenmesinde somutlaşan kamu yararına yönelik haklı istemlerimizin tümü sürdürülmektedir.

TEBELLÜĞ TARİHİ: 1 Aralık 2003 (30 gün ek süre verilmiştir).

DAVA KONUSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR:

Davalı idarenin savunmasında üç temel özellik öne çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, yerli ve yabancı kaynaklara atıfta bulunarak, Arazi Kullanma Kabiliyet (AKK) Sınıflaması'nın geçersizliğini ispatlamak ve bire bir tercüme edilen Tarım Arazileri Sınıflaması'nın üstünlüğünü kanıtlamaya yöneliktir. İkinci olarak İdare, iptalini istediğimiz yönetmelik maddelerine ilişkin açıklamalarda bulunmakla birlikte, verilen yanıtlar incelendiğinde; yukarıdaki kurguyla konunun çarpıtılması sonucu, ODA'mızın iptale konu istemlerinin yanıtlanmadığı görülmektedir. Üçüncü olarak ta yine davalı İdare, "savunma" adı altında, kamu görevi yapan Meslek Odamıza ve o'nun Başkanı'na karşı, bir hukuki çekişme için olağan sayılmayacak bir üslup ve ifade kullanma yolunu seçmektedir. 1954 yılında kurulmuş ve Anayasa'mızın 135. maddesi anlamında kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan, Tüzüğü'nde kendisine "tarım topraklarının amacı dışında kullanılmasını önlemek için her türlü girişimde bulunmak" görevi verilen ve bu doğrultuda adı geçen Yönetmeliği, değişik İdareler tarafından uygulanmakta iken iki kez iptal ettirerek kamu hizmeti görevini eksiksiz yapmayı amaç edinen ODA'mız, sözü edilen ifadelere, ancak hukuki çekişmenin zorunlu kıldığı durumlarda değinecek ve konunun özü itibarıyla değerlendirilmesine özen gösterecektir.

A- Arazi Sınıflama Sistemlerine İlişkin Açıklamalar :

Davalı İdare'nin savunmasında, günümüze değin tarım dışı amaçlı arazi değerlendirilmesinde, 1961 yılında ABD Tarım Bakanlığı (USDA) tarafından geliştirilen ve 1965 yılında mülga Topraksu Genel Müdürlüğü tarafından ülkemize uyarlanan Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıflaması'nın (AKK) kullanıldığı, oysa topraklar ve iklim ile ilgili fiziksel özelliklerin değerlendirilmesine dayanan bu sistemin dünyanın hiç bir ülkesinde tarım arazilerinin amaç dışı kullanımını önlemek için kullanılmamakta olduğu belirtilmektedir.

Çoğaltılamaz ve taşınmaz bir varlık olan topraklar, karakteristiklerine ve isteklerine uygun olarak kullanılırsa sonsuza dek değerlendirilebilir bir kaynaktır. Toprak kaynağının bilinçli ve dengeli kullanılabilmesi ise potansiyel tespitinden önce, sınıflandırılması ve karakteristiklerinin tüm ayrıntıları ile belirlenmesi ile olur. Toprakla ilgili potansiyel tespit çalışmalarının doğruluk derecesi, toprak etütlerinin tipi ile yeterlilik ve doğruluk derecesine bağlıdır. Toprak ve arazi kaynakları potansiyelinin bilinçli ve dengeli bir şekilde kullanılabilmesi için detaylı temel toprak etütleri gereklidir. Elde edilen bilimsel verilerle; arazi yetenek, tarımsal uygunluk, drenaj grupları, şehir planlaması, karayolları yol güzergahı, erozyondan zarar görme ve korunma, sulu tarım arazi sınıflamaları ve diğerleri yapılabilmekte; oluşturulan toprak haritaları ve veri bankası ile sürekli olarak kullanıcılara sunulmaktadır.

1982-84 yılları arasında mülga Topraksu Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından tamamlanan "Türkiye Toprak Potansiyeli Etütleri ve Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanım Planlamaları Projesi; ülkemizin toprak potansiyelinin tespit edilmesi ve tarım dışı amaçlı arazi kullanımlarını tarımsal potansiyeli yüksek arazilerden düşük arazilere doğru yönlendirmek için gerekli olan Tarım Dışı Amaçlı Arazi Kullanım Planlaması'nın yapılması amacıyla yürütülmüştür. Topraksu Genel Müdürlüğü ve devamında Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen bu çalışmalar, halen ülkemiz toprakları, sorunları ve arazi kullanımları hakkında başvurulacak başlıca kaynak niteliğini taşımaktadır.

AKK sınıflaması, toprak etütlerinin tarımsal amaçlı yorumlarına dayalı olarak, arazileri I'den VIII'e kadar çeşitli kategoriler halinde gruplandırma sistemidir. AKK Sınıflaması, tarım dışı arazi kullanımları ile işgal edilen araziler ve bunların AKK sınıflarını gözler önüne sermektedir.

Her toprağın yeteneği ve doğal niteliklerinin gözetilerek kullanılması, arazi kullanım planlamasının temel ilkesini oluşturduğundan, yetenekler arası gerekli dönüşümlerin yapılması zorunluluğu açıkça ortadadır. AKK Sınıflaması, tarımsal kullanıma uygunluk durumu ve arazinin şimdiki kullanma durumunu bir arada vererek, arazilerin yanlış kullanımlarını önlemeye ve yanlış kullanımlar arasındaki dönüşüme de olanak sağlamaktadır. Ülkemizde VI. ve VII. Sınıf arazilerde işlemeli tarım yapıldığı, I. ve II. Sınıf arazilerin ise sanayi dahil kentsel alan ya da orman olarak kullanıldığı dikkate alınır ise yetenek sınıfları arasındaki dönüşüm gereği anlaşılabilir.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nca çıkartılan 11 Mart 1989 ve 11 Temmuz 1994 tarihli, Devlet Bakanlığı ile birlikte çıkartılan 10 Ağustos 2001 tarihli Yönetmeliklerinde tarım dışı kullanımlar için verilecek kararlarda yalnızca AKK sınıflaması esas alınmasına karşın, aynı Bakanlığın "Dünyada AKK sistemini arazilerin tarım dışı amaçla kullanımını önlemek için kullanan tek ülke yok" demesini değerlendirmelerinize sunarız.

Ülkemizdeki Ziraat fakültelerinde konuyla ilgili okutulan ders kitaplarının taranması bu konuyu açıklamaya yeterli olacaktır. Örneğin; "Toprakların içerdikleri karakteristikler göz önünde tutularak yapılan ana gruplandırmalarla tarım, orman, otlak ve yerleşim alanlarının sınırları saptanabilmektedir. Arazi Kullanma Yeteneği Sınıflandırması adı verilen bu gruplamada, temel toprak haritası yorumlanarak topraklar içerdikleri özürlerin çeşidi ve şiddet derecesine göre sekiz sınıfa ayrılmışlardır." (Prof. Dr. Ural Dinç, Yrd. Doç. Dr. Suat Şenol, Toprak Etüt ve Haritalama, Çukurova Üni. Zir. Fak. Ders Kitabı No: 66, Adana, 1990, s. 5-6).

Yine davalı idare, bu sistemin bu amaçla dünyada kullanılmadığını iddia etse de; örnek verdiği Kanada'da, AKK sınıflaması ülke içinde arazi kullanım planlaması için gereksinim duyulan doğal kaynak bilgisinin bir bölümünü oluşturmaktadır (A Guide to the Land Evaluation and Area Review (LEAR) System for Agriculture" 2002). ABD'de Doğal Kaynaklar Koruma Servisi (NRCS)'de AKK sınıflamasını günümüzde bir planlama verisi olarak kullanmaktadır

(www.nrcs.usda.gov/technical/land/meta/m6175.html).

Bakanlığa bağlı kuruluş olarak görev yapmakta olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, öteden beri "arazi kullanma yetenek sınıflaması"nın temel almakta olup, Bakanlığa bağlı olduğu eski dönemlerde, ya da şu anki uygulamalarına ilişkin olarak, bilindiği kadarıyla, davalı idareden aksi yönde herhangi bir talimat almış değildir.

Yine, yürütülmesinden Tarım ve Köyişleri Bakan'ının sorumlu olduğu 3083 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan "Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu Uygulama Yönetmeliği"nin 4. maddesinde "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce uygulama alanının etüdü yapılarak arazi kullanma kabiliyet sınıfları tespit edilir ve temin edilen haritalara işlenir" denilmekte, 30. ve 32. maddelerine göre toprak dağıtımında uygulanacak ölçütler, arazilerin kullanma kabiliyet sınıflamasına göre verilmektedir. Yönetmeliğin 32. maddesinde, bu konuda ülke çapında geçerli olacak AKK sınıflarına dayalı bir dönüşüm çizelgesi yer almaktadır.

Davalı İdare'nin bir diğer bağlı kuruluşu olan Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, 3083 sayılı yasa uyarınca uygulama alanı ilan edilen alanlarda tarım dışı amaçlı kullanım izinleri vermektedir. Bu amaçla yayımlanan "Özel Mülkiyette Bulunan Tarım Arazisinin Tarım Dışı Amaçta Kullanım İzni ve Arazi Değiştirme Teknik Talimatı" ile "Hazine Arazilerinin Kamu Kuruluşlarına Tahsisi Teknik Talimatı"nda tarım toprakları; "Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce; Arazi Kullanım Kabiliyet Sınıflama Sistemine göre birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf olarak belirlenen topraklar" şeklinde tanımlanmıştır.

Görüldüğü üzere, davalı idarenin konu üzerinde görev yapan her iki bağlı kuruluşu, şimdi dava aşamasında reddedilmeye çalışılan sınıflandırma sistemiyle, yıllardır çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

Bunların yanında, AKK Sınıflama Sistemi, ülkemizde yürürlükte olan ve aşağıda bazı örnekleri verilen birçok yasal düzenleme içerisinde de yer almaktadır.

4342 sayılı Mera Kanunu'nun 11. maddesinde; "Komisyon; bölgenin ekonomik durumunu, iklim özelliklerini, toprak işleme esaslarını, arazi kullanma şekillerini ve kullanma kabiliyet sınıflarını dikkate alarak mevcut mera, yaylak ve kışlaklar ile bu amaçla kullanılabilir diğer alanları, sulama ve geçit yerlerini tespit eder ve haritaları üzerinde belirler" denilmektedir.

2844 sayılı Fındık Üretim Planlanması ve Dikim Alanlarının Belirlenmesi Hakkında Kanun'un 2. maddesinde; "Fındık üretimi yapılacak alanlar; kalite özellikleri ile arazi kullanma kabiliyet sınıfları dikkate alınarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca belirtilecek alanlarla sınırlandırılır" denilmektedir.

ÇED Yönetmeliği'nde "Ek V - Duyarlı Yörelere, 3. Korunması gereken alanları bölümünde şu tanıma yer verilmektedir: "b) Tarım Alanları: Tarımsal kalkınma alanları, sulanan, sulanması mümkün ve arazi kullanma kabiliyet sınıfları I, II, III ve IV olan alanlar, yağışa bağlı tarımda kullanılan I. ve II. sınıf ile, özel mahsul plantasyon alanlarının tamamı".

AKK Sınıflaması, OSB Yönetmeliği'nde de yer almaktadır.

6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 2. maddesinin (A) Fıkrasına göre Orman Sınırları Dışına Çıkarılacak Yerler Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde; "Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen ve orman sınırları dışına çıkarıldığında orman bütünlüğünü bozmayan, su ve toprak rejimine zarar vermeyen Devlet ormanlarına ait arazilerden, detaylı toprak etütleriyle arazi kullanma kabiliyet sınıflaması bakımından Akdeniz, Ege, Marmara, Doğu ve Batı Karadeniz Bölgelerinde I, II, III ve IV üncü sınıf, diğer bölgelerde I-II ve III üncü sınıf araziler devlet eliyle ihya edilerek yerleştirilmesi ve tarımsal üretim yapması maksadıyla orman sınırları dışına çıkarılabilir" hükmü yer almaktadır.

Daha da ilginç olanı; bu sınıflama sisteminin dava konusu Yönetmeliğin kapsamı dışındaki 4342, 2844 ve 3083 sayılı yasalarda uygulandığı gibi, yönetmeliğin 3/f, 5, 7, 8 gibi birçok maddesinde de anılıyor olmasıdır.

Özetle söylemek gerekirse; yürürlükteki bir çok yasada yer alan bu sınıflama sistemini benimseyip ilgili yönetmeliğe almak, daha sonra reddetmek anlaşılması zor bir tutumdur.

"Ülkemizde AKK ile birlikte bu sistemin Yönetmeliğe konmasının nedeni diğer ülkelerde olduğu gibi daha çok tarım arazisini etkili bir şekilde korumaktır. AKK ile sadece I.; II.; III.; IV. Sınıf sulu, I. ve II. Sınıf kuru tarım arazileri ile ekonomik verim alınan dikili tarım arazilerinin korunması hedeflenmiştir" ifadesi, İdare'nin Yönetmeliğe de geçen yanlış yorumunu açıkça ortaya koymaktadır.

AKK sınıflaması ile araziler yalnızca sınıflandırılır ve şimdiki kullanım şekilleri tespit edilir. Araziler kanun ya da yönetmeliklerle korunur. Yönetmeliğe konulacak maddelerle I. Sınıf sulu tarım arazileri tarım dışına çıkartılabileceği gibi, istenirse VI. ve VII. Sınıf araziler tarım dışı amaca tahsis edilemezler.

Dava konusu dilekçemizde birçok kez arazi sınıflaması kavramı belirtilmişken, davalı idarenin bir tek yerde geçen "toprak sınıfı" terimini gündeme getirmesi, olayı saptırma girişiminin açık bir göstergesidir.

Gerek arazi çalışmaları ve gerekse alınan toprak numunelerinin laboratuvar analizleri sonucu elde edilen bulgular sonucunda, incelenen arazinin aynı zamanda toprak sınıflamasının da yapılarak büyük toprak grubunun tespit edildiğini ve toprak etüt raporlarında bunun da yer aldığı bilinen bir gerçektir. Davalı İdare'nin sık sık atıfta bulunduğu Türkiye'nin Toprak Kaynakları adlı yapıtın (M. Yüksel, DİZDAR, ZMO Yayını, Nisan 2003) 2. Bölümü tümüyle "Toprak Sınıflaması" konusuna ayrılmıştır. Toprak sınıflaması, toprakların seçilmiş karakteristik özelliklerine göre tarım, mühendislik gibi çeşitli amaçlarla gruplandırılmasına dayanır.

Davalı İdare'nin yürütmeye sorumlu olduğu 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu'na ilişkin Uygulama Yönetmeliği'nin 32. maddesinde; I., II., III., ve IV. Sınıf Arazilerin "Toprak Sınıfı" başlığı altında değerlendirildiği de bilinmektedir.

"Savunma"da davalının örnek gösterdiği ABD sistemine göz atıldığında; çelişki iyice netleşmektedir.

ABD'de 1981 tarihli "Tarım ve Besin Çerçeve Yasası (Agriculture and Food Act - Public Law 97-98)" uyarınca 1 Ocak 1994'te yürürlüğe giren Tarım Arazilerini Koruma Yasası (Farmland Protection Policy Act-FPPA)"nda, dört ayrı tarım arazisi sınıfından söz edilmekte olup, bunlar aşağıda belirtildiği gibi tanımlanmaktadır:

Prime farmland (Mutlak tarım arazisi): Besin, yem, yiyecek, lif ve yağ bitkileri yetiştirmek açısından en uygun fiziksel ve kimyasal kombinasyona sahip ve bu kullanımlara hazır olan arazidir. Ürünlerin, su yönetimi dahil, benimsenebilir işlem ve uygulamalarla, ekonomik ve sürdürülebilir olarak yüksek verim sağlaması için gerekli toprak kalitesi, gelişme dönemi ve nem desteğine sahiptir. Prime farmland'ler, genellikle yağışlardan veya sulamalardan gelen yeterli ve güvenilir su kaynağına, benimsenebilir asitlik ve alkalilik düzeyine, benimsenebilir tuz sodyum içeriğine sahip olup, taş kap-samları yok veya çok azdır. Hava ve su geçirgenlikleri iyidir. Bunlar fazla erozyon ve uzun süre su altında kalma sorunları göstermezler ve taşkınlarından ya korunmuş durumdadırlar, ya da çok seyrek taşkına uğrarlar [SSM, USDA Handbook No. 18, October 1993].

Bu federal yasa tanımını eyaletler düzeyinde standartlaştırmak üzere, "Eyalet Tarım Toprağı Koruma Komisyonu" başkanları bir araya gelerek, arazi ve toprak özelliklerinde bulunması gereken özellikleri de belirlemişlerdir.

Buna göre bir arazinin prime farmland (davalı Bakanlık bunu Mutlak Tarım Arazisi olarak yorumluyor) olması için taşıması gereken özellikler: "102-152 cm derinlikte en az 10 cm yarıyışlı su bulundurması, yıllık sıcaklık ortalamasının üst 50,8 cm de 0oC nin üzerinde ve yaz sıcaklığının orman arazilerinde ortalama 8, diğer arazilerde ise 15oC nin üzerinde olması, 102 cm derinliğe değin tüm horizonlarda pH değerlerinin 4,5-8,4 arasında bulunması, yüksek taban suyu, sodyumluluk, taşlılık, taşkına ve erozyona uğrama riski bulunmaması, su geçirgenliği, kök gelişim derinliği gibi özellikleri" kesin rakamlarla ortaya konmuştur.

Bunun sonucu olarak ABD'de "prime farmland" arazilerinin miktar olarak dağılımı eyaletler arasında uçurum düzeyinde farklılık göstere-bilmiştir. Yani hem o sistemde keyfilik yoktur, hem de "prime farmland"ın, davalının belirttiği "mutlak tarım arazisi" tanımı ile hiçbir ilgisi yoktur.

Davalı, ABD'deki benzersiz tarım arazisi (unique farmland) kavramını da "özel ürün arazisi" olarak niteleyerek, yalnızca düşmüştür. ABD'de yasa, "unique farmland" kavramını "eyalet düzeyinde önem taşıyan araziler (statewide importance) ile eşdeğer düzeyde yorumlamıştır. İdari sistem farklılığı dolayısıyla, unique farmland kavramı federal tanımlamaya alınmış, eyaletlere ise eyalet düzeyinde veya yerel ölçekte (local importance) önem taşıyan tarım arazilerinin tanımlanmasında daha fazla esneklik tanınmıştır.

Israrla belirtilen ABD örneğine burada hiç yer verilmemektedir. Çünkü ABD uygulamasında, turuncgil, zeytin, fındık gibi birçok çok yıllık ürünün yanısıra, örneğin çeltik veya sebze yetişen alanlar da "unique farmland" tanımı içinde değerlendirilmektedir.

Yine ABD'de tarım arazisi "farmland" tanımının içine, tarım ürünlerinin yanı sıra, ağaç, çalı, otlak, çayır, ot ve hatta yabancı ot gelişen araziler de dahil edilmiştir. Bu tanımın dışında tutulanlar ise, yalnızca su gelişim projeleri ve kentsel (urban) alanlardır.

Bakanlığın, önce ABD uygulamalarını örnek gösterip, sonra ona da uymaması, yönetmeliğin amacına aykırı sonuçlara üretmesinde etken olmaktadır.

Davalı idare, "bire bir İngilizce'den çeviri yapmak yerine farmland of local importance (yerel önem taşıyan tarım arazisi) sözcüğünün karşılığını, daha kolay anlaşılması düşüncesiyle 'marginal arazi' olarak yönetmeliğe yerleştirdiğini" belirtmektedir. Aslında bu basit değiştirme bile davalının "tarım arazilerini korumak" amacından uzak düşüşünü ortaya koymaktadır.

Dikkat edilirse, kullanılan terminolojilerin farklılığı, özgün tanımda araziye olumlu, dava konusu yönetmelikte ise olumsuz bakış açısı getirmektedir.

Ayrıca ABD'de ülke düzeyinde ayrıntılı toprak etüd ve haritalama çalışmaları 1950'li yıllarda tamamlanmış, topraklar toprak serileri ve bunların önemli fazları gözetilerek haritalanmış bulunmaktadır. Yaklaşık 50 yılı aşkın bir süredir toprak serisi bilinerek tarım yapılan toprakların verim düzeylerine ilişkin kayıtlar tutulmuş çeşitli üretim sistemleri altında üretim kapasiteleri belirlenmiştir. Bu nedenle ülke düzeyinde "prime farmland", "unique farmland", gibi alanların yerleri ve sınırları halihazırda belirlemiş olup haritalar üzerinde gösterilmiştir. Türkiye'de ise, böyle bir belirlemeye imkan sağlayacak detaylı toprak haritası (birkaç aluviyal ova ve tarım işletmesi hariç) ve toprakların verim düzeylerine ilişkin veri bulunmamaktadır.

Özetle; Yönetmelik ülkemiz koşullarında tam ve doğru olarak tespiti mümkün olmayan "Mutlak Tarım Arazisi" gibi ekolojik koşullarla birlikte birçok arazi ve toprak özelliğinin birlikte değerlendirilmesi yanı sıra, tarla denemeleri, istatistiki veriler ve araştırmalar sonucu saptanabilecek süper arazi kalitesine dayandırılmış bulunmaktadır. Bu süper arazi kalitelerinin sağlıklı olarak belirlenmesi, yukarıda belirtildiği gibi yıllar önce seri düzeyinde detaylı toprak haritalarını tamamlamış olup ta kullanmakta olan ve seriler düzeyinde bitkisel üretim ve verim denemelerini yapmış olan ABD gibi gelişmiş ülkelerde ancak mümkün

olabilmektedir.

Birkaç sınırlı alan dışında seri düzeyinde detaylı toprak haritası bulunmayan ve sadece yoklama türünde ve büyük grup düzeyinde toprak haritaları bulunan ülkemizde tanımı oldukça "subjektif" olan "Mutlak Tarım Arazisi" gibi süper arazi kalitesinin sağlıklı olarak belirlenmesi mümkün olmayacaktır. Sonuçta yorum, toprak etüt uzmanının kararına bile bırakılmamaktadır. Bunun ise ülkemizde ne kadar sakıncalı sonuçlar ortaya çıkaracağı göz ardı edilemeyecek bir gerçektir. Ayrıca ölçülebilen ve gözlenebilen somut kriterlere dayanmayan elastiki nitelikteki tanımlamalar, uygulamada uyumsuzlukların ve önemli sorunların ortaya çıkmasına da neden olacaktır.

Oda'mızın dilekçesinde "Mutlak tarım arazisi" tanımının yeni olduğu iddia edilmemiş, 1982-84 tarihleri arasında yürütülen Proje etütlerinde bu sistemin o zamanki olanaklara göre uyarlanarak kullanıldığı belirtilmiştir. Bakanlığın sadece literatürde yer aldığı savladığı bu sistemi geliştirerek dünyadaki benzerleri gibi ülkemizde uygulamaya başladığı savına karşı söylenebilecek tek şey; tercüme dayalı tanımlarla, toprak etütlere dayalı olmayan uzmanlık dışı belirlemelerle bu sistemin dünyanın hiçbir ülkesinde uygulanmadığıdır.

Arazi sınıflama sistemine ilişkin olarak yukarıda belirtilen açıklamalardan sonra, davaya konu yönetmelik maddeleri hakkındaki görüşlerimiz aşağıda sunulmaktadır.

B - İptali İstenen Yönetmelik Hükümlerine İlişkin Açıklamalar

1. Yönetmelikte "Tanımlar" başlığı altındaki düzenlemelerin iptalini istemimizin gerekçesi; toprak uzmanlarınca arazide yapılan toprak etütlerine dayalı olmayan toprak ve arazi sınıflama sistemlerinin bilimsel temeli olmayacağı ve keyfiliğe yol açacağı gerçeğidir. Bu amaçla dava dilekçemizde; "dünyada yaygın olarak kullanılan "arazi kullanım yetenek sınıflaması" yerine, "nitelikleri Bakanlıkça belirlenen" mutlak - özel ürün - dikili - marjinal tarım arazisine dayanan bir sınıflamanın getirilmesi, bu sınıflamanın esasını oluşturan tanımlamaların, Bakanlığın genelge ve talimatları ile değiştirilebileceği, genişletilebileceği.. bunun da Yönetmelik'e konu tüm uygulamaları temelinden etkileyeceği dikkate alındığında; son derecede ucu açık bir yeni yapı ortaya çıkmaktadır" ifadelerine yer verilmiştir.

Davalı İdare'nin savunmasında ise; "belirleme ve değerlendirmeye esas özelliklerinin izahı Bakanlığımız diğer mevzuatlarında yer almakta ve başarıyla uygulanmaktadır. (Yeter Gelirli Tarımsal İşletme Büyüklerinin Tespitine Dair Tebliğ)" denilmektedir.

10.06.2003 tarih, 25154 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ incelendiğinde; iptal istemimizi doğrularcasına 9. maddenin 'Mutlak Tarım Arazileri' başlıklı (a) bendinde; "Arazide yapılan etütlerle yukarıda belirtilen arazi özellikleri tespit edildiğinde arazinin tarımsal nitelikleri hakkında yeterince kanaat oluşturulmuyor ve Mutlak Tarım Arazisi olup olmadığına karar verilemiyorsa; (EK 5)'de detayları açıklanan daha ileri bitkisel, hidrolojik, jeolojik, iklim ve topraklarla ilgili etüt ve analizler istenir" ifadelerine yer verilmiştir.

Davalı İdare'nin savunmasında; "Yönetmeliğin 8. maddesinde yer alan iptali istenen marjinal tarım arazisi ifadesi tamamen uluslararası düzeyde kabul görmüş bir tanımlama olup toprak, iklim,

bitkisel üretim potansiyeli ve diğer arazi özellikleri yönünden, ülkenin tarımsal üretiminde önemli yeri olmayan tarım arazileri için kullanılmaktadır. Bunun belirlenmesinde kullanılacak kriterler Bakanlığımız tarafından 30.06.2003 gün ve 25154 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan tebliğde açıkça yer almış ve başarı ile uygulanmaktadır." ve "Türkiye'de arazi kullanımı ve değerlendirilmesine esas sınıflama kriterleri ilk defa Resmi Gazetede yayımlanarak ilan edilmiştir. Sadece ilgililerin kullandığı veya bildiği kriterler her zaman farklı yorumlara ve istismara açıktır. Bunun bilincinde olarak "açık ve herkesin anlayacağı bir şekilde tarım arazilerinin sınıflaması ve belirleme kriterleri" Resmi Gazetede ilan edilmiştir. İddialar subjektif olup bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır" denilmektedir.

Anılan Tebliğin 9. maddesinin Marjinal tarım arazileri başlıklı (d) bendinde ise; "Öncelikle etüdü yapan, arazi incelemeleri sonucu yukarıda sayılan verileri alarak arazi hakkında değerlendirme yapacaktır. Eğer etüdü yapan teknik eleman arazide yaptığı bu tespitlerle yeterli kanaat oluşturamıyor ve arazinin sınıfını belirleyemiyor ise iklim, toprak, hidroloji, jeoloji veya diğer arazi unsurları ile ilgili (EK-5)'de verilen arazi özelliklerinin tespitine dair detaylı analizleri ve bilgileri ilgili kişi veya kurumlardan isteyebilir." ifadelerine yer verilmiştir.

Görüleceği üzere; davalı idarenin savının aksine, açık ve herkesin anlayacağı bir şekilde tarım arazilerinin sınıflaması ve belirleme kriterleri ortaya konulmamış, aksine tarımsal etüdü yapanın bile anlayamayacağı ölçütlerin ek açıklamalarına ayırı tebliğde yer verilmiş, kesin belirlemenin ise ayrıntılı toprak etütleri ile yapılabileceği açıklanmıştır. Bu nedenle 3. maddenin (e), (g), (i) ve (i) fıkralarının iptali istenmektedir.

2. Dava dilekçemizde; Yönetmeliğin 3. maddesinin j) fıkrasında yer alan "Örtü Altı Tarım Arazileri" tanımında; niteliği belirsiz bir "ileri tarım tekniği" koşulu ileri sürülerek ve bu koşulu taşımayan bazı arazilerin "örtü altı tarım arazisi" sayılmamasının Yönetmelik'in temel amacı ile çeliştiği belirtilmiş ve bu nedenle iptali talep edilmiştir.

Davalı İdare'nin savunmasında; somut ölçütlere yer verme yerine, "tarımsal üretimin örtü altında yapılmasının bile ileri tarım tekniği olduğunu itiraz sahiplerinin bilmiyor olması şaşırtıcıdır" saptırmacasıyla, bu tanımın Bakanlığın ilgili ve sorumlu birimleri tarafından yapıldığı ve "gerçeğe en yakın tanım" olduğu belirtilmiştir.

Genel düzenleyici işlemler, "gerçeğe en yakın tanım" gibi nesnel olmayan belirlemeler yerine, belirlenecek somut ölçütlerle yapılan tanımlamalara gereksinim gösterirler. Aksi, tanımın belirsizliği bağlamında, uygulamanın yanlışlığı kaçınılmaz kılabilir. İdare'nin görevi ya bu alanda somut ölçütleri belirleyerek Yönetmeliğe koymak, bunu yapamıyorsa, tarım toprağının korunmasına yönelik genişletici yorum doğuracak ifadeyi Yönetmeliğe yerleştirmektir. Buna aykırı belirlemeler, Yönetmeliğin amacına aykırıdır ve iptali gerekli olarak değerlendirilmektedir.

3. Dava dilekçemizde; Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin k) fıkrasında yer alan "Sulu Tarım Arazisi" tanımına; "devlet yatırımları ile sulamaya açılmış veya sulama projesi kapsamında olan araziler" sınırlaması getirilerek, devlet yatırımı olmadığı halde yurttaşlar tarafından yapılan yatırımlarla sulu tarım açılan ve ileride yapılacak yatırımlarla sulu tarım arazisi olarak kullanılmaya niteliği taşıyan arazilerin tarım dışı kullanıma açılması-

na yasal zemin oluşturulduğu belirtilmiş ve bu nedenle iptali talep edilmiştir.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün 24.06.2003 tarih ve 1412-10041 sayılı yazısı ile 81 Tarım İl Müdürlüğü ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne gönderdiği "Yönetmelik Uygulama Talimatı"nda; "Mutlak tarım arazisi ve diğer tarım arazilerinin tespitinde; Bakanlığımız tarafından 2002 yılında yayımlanan "Tarım Arazileri Standartları Değerlendirme Kriterleri ve Tanımlar" kitapçığında belirtilen hususlar dikkate alınarak yapılacaktır" denilmektedir.

2002 yılında yayımlanan "Tarım Arazileri Standartları Değerlendirme Kriterleri ve Tanımlar" adlı kitapta; "Sulu Tarım Arazisi (S): Yöreye adapte olmuş tarımı yapılan her türlü bitkinin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun; doğal ve yapay olarak yeterli miktarda karşılanabildiği arazidir" tanımı yer almaktadır.

Bakanlıkça oluşturulan ve arazi sınıflamasına esas olarak kabul edilen bir standarttaki tanımın bir yönetmelikle bu kadar kolay değiştirilmesi, ODA'mızın kaygılarında ne kadar haklı olduğunu göstermektedir.

Önceki yönetmelikler ve Bakanlık belgelerindeki tanımlamada ana eksene toprak oturtulmakta ve sulanmayan ve fakat toprak özellikleri bakımından ekonomik ve teknik ölçülerle sulanması mümkün olan arazi sulu tarım arazisi sayılmaktadır.

Davalı İdarenin verdiği yanıtın, dava dilekçesindeki savımızla ilgisi yoktur. Burada önemli olan, halkın bizzat suladığı arazilerin geleceğinin ne olacağı, gelişen teknolojiyle sulamaya açılması olası duruma gelen arazilerin hangi grupta toplanacağı gibi soruların yanıtlanmasıdır ki, bu sorulara hiç yanıt verilemediği görülmektedir.

Davalı İdare, sulu tarım arazisi niteliği taşıyan arazilerin azaldığı gerçeğine yanıt verme yerine, yeni tanım ile, bu konuda ikili anlayışlara neden olmama mantığıyla yalnızca 3083 sayılı yasaya uyumu gündeme getirmektedir.

Öncelikle; 3083 sayılı yasanın 1984 yılından beri yürürlükte olduğunu anımsatmak ve günümüze değin ikili anlayışa neden olunmadığını belirtmek gerekir.

Ayrıca; 3083 sayılı yasaya uyumu gündeme getiren Davalı İdare, yukarıda açıklandığı üzere, bu yasanın AKK sınıflamasına dayalı uygulama esaslarını görmezden gelebilmektedir.

4. Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin m) fıkrasında yer alan "Tarımsal Amaçlı Yapılar" ile n) fıkrasında yer alan "Tarımsal Amaçlı Entegre Yapılar" tanımları; Yönetmelik'in "Tarımsal Amaçlı Yapılar" başlıklı 11. maddesi ile birlikte değerlendirildiğinde, anlam karmaşasına yol açan bir belirsizliğin ortaya çıktığı görülmektedir.

Davalı İdare, entegre olan ve olmayan tesisler konusundaki belirsizliği açıklama yerine, "İl Müdürlüklerimizin inceleme ve değerlendirmesinden sonra niteliği açıkça tarımsal ürünlerin işlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili entegre olmayan tesislerin belirleneceği söz konusu iken bir entegre tesisin de bu kapsama sokulması tarım arazilerini korumakla çelişir bir yaklaşımdır" söylemiyle, kişiselliğe dayalı bir belirlemeye atıfta bulunarak belirsizliği sürdürmektedir.

Tarımsal Amaçlı Yapılar başlıklı 11. Maddenin yanlış uygulanmasına örnek olarak; Osmaniye'de 118 dekar I. ve II. sınıf sulu tarım arazisine ürün işleme tesisi olmamasına ve 3194 sayılı yasada belirtilen Tarım ve Hayvancılık Amaçlı Yapılar arasında sayılmamasına karşın Devekuşu Çiftliği kurulması izni verilmesini; Edirne Dereköy'de Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından kurulan entegre nitelikli Süt Ürünleri Değerlendirme Tesisi'ne, "toprak etüt raporunun hazırlanmasının zaman ve emek kaybına yol açacağı" gerekçesiyle Tarımsal Etüt Raporuna göre görüş verildiğini ve bu süreçte entegre tesis ayırımına gidilmediği gösterilebilir.

Davalı İdare, önceki yönetmelikte "...tarımsal ürünlerin işlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili tesisler için ihtiyaç duyulan tarım arazileri, işletmenin toplam arazi varlığının 1/100'ünü geçmeyecek şekilde..." olan sınırlamayı niçin iki katına yani 2/100 oranına çıkarma gereği duymuştur? Savunmada yanıt verilmeyen bu değişiklik, en değerli arazilerin yapılaşmaya açılması yolunu genişletmekte değil midir?

"İmar Kanununa dayanılarak çıkartılan yönetmelikler tamamen imar planlaması ile ilgili olup hangi yapıların tarımsal nitelikli veya tarımsal üretimi teşvik eder nitelikte olduğuna Tarım Bakanlığı tarafından karar verilmesi en doğrusu olup ilgili yasalarda bu görevler Bakanlığımıza verilmiştir." ifadesi, ülkemizin bir hukuk devleti olduğu ve 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinin "Tarımsal Amaçlı Yapılar"ı düzenlediği gerçeğini değiştiremez.

5. Dava dilekçemizde; Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin o) fıkrasında yer alan "Arsa" ve ö) fıkrasında yer alan "Yerleşim Alanı" tanımlarının; uygun görüş alınmamasına karşın bu amaçla kullanılan, planı bulunmayan ve kaçak olarak kurulan kasaba, belde ve köy yoğun yerleşim alanlarını da kapsamaması nedeniyle; her türlü kötü niyete açık bu tanımların imarsız arazileri arsa sayan, imarsız yerleşimlere imar affı niteliği taşıyan, kaçak yapılaşmayı meşrulaştıran, imarla ilgili yasalardaki tanıma aykırı bir düzenleme olması nedeniyle iptali talep edilmiştir.

Davalı İdare'nin savunmasında ise; bu Yönetmelik ve evveliyatının yürürlük tarihinin Mart 1989 olması nedeniyle, kadimden beri var olan, ancak mevcut yasalara uygun planı bulunmayan pek çok köy ve kasabayı yok saymanın ülke gerçeklerine ters ve ülkeyi tanımayan bir sonucu olduğu belirtilmiştir.

ODA'mız, İmar mevzuatı gereği arsa niteliği ve yerleşim yeri özelliği kazanma yöntemlerini bilmenin ötesinde; örneğin, 1989 yılından sonra kaçak yapılaşan yerleşim yerlerine bilimsel ölçütler dışında yazılan raporlarla imar hakkı verildiğini de bilmektedir.

Yönetmeliğin Tarım Dışı Amaçlarla Kullanılabilecek Kuru Tarım Arazileri başlıklı 9. maddesinin (b) fıkrasında: "Mevcut yerleşim alanlarına ilave olarak belediye veya mücavir alan sınırları içinde ilgili belediye tarafından imar planı yapılmak istenen yerler", sınıf ayırımı yapılmaksızın tarım dışı kullanılabilecek genel maksatlar içerisinde yer almıştır.

ODA'mız İstanbul Şubesi, İstanbul-Ümraniye İlçesi, Ömerli Beldesi'nde Belediyenin yasal herhangi bir imar planı olmadığı halde, verimli tarım arazileri üzerindeki yasal olmayan hızlı yapılaşmaları önleyebilmek amacıyla bir rapor düzenlemiş, yörede inşaat faaliyetinde bulunan ve rahatsız olan bir şirket, raporu hazırlayan Şube Yönetim Kurulu Üyelerimizi dava etmiş, dava üyelerimizin beraatı ile sonuçlanmıştır.

Söz konusu Belde Belediyesi'nin imar planının yapılmasına altlık teşkil edecek müracaatı şu anda İstanbul Tarım İl Müdürlüğü'ndedir ve tarımsal etüt raporu hazırlanmaktadır. Sonuçta; Tarım ve Köyşleri Bakanlığı davaya konu yönetmeliğin 9. maddesinin (b) fıkrasına karşın, yörede alüviyal tarım arazileri üzerinde devam eden kaçak yapılaşmaların yasallaşmasını nasıl önleyecektir?

6. Dava konusu Yönetmeliğin 5. maddesi hakkında davalı İdarenin savunması, ODA - meslektaş bağlantısı açısından açık saptırmalara dayanmaktadır.

Bir kez daha ve açıklıkla belirtelim ki, ODA'mızın bu alandaki tavrı, konu ile ilgili çalışmaların, uzman kuruluşlar ve bunların bünyesinde yetişmiş, deneyimli, alanının uzmanı ziraat mühendisleri tarafından yapılması yönündedir. Bu tavrın gerekçesi ise, ancak bu şekilde kurgulanmış uzmanlık çalışmaları sonucunda, tarım topraklarının korunabileceği gerçeğidir.

Geçmişte farklı Bakanlıklara bağlı olması nedeniyle, ülkemizde sıkça yaşanan kurumsal çatışmaların, kurumların düşüncelerine egemen olması düşünülebilir. Ancak günümüzde KHGM, davalı İdare'nin bağlı kuruluşudur. Bu bağlamda, kurumsal çatışma kaygısının geride bırakılarak, insan ve altyapı kaynakları konusunda deneyim ve birikim sahibi uzman kurumun alanı ile ilgili konularda kamu yararını sağlayacak faaliyetlerde bulunmasına uygun hukuki altyapı sağlanmalıdır. Görüldüğü gibi, söz konusu olan, tarımla ilgili tüm kuruluşlarda ve hizmet alanlarında 33 binin üzerinde üyesi bulunan ODA'mızın, kuruluşlar arasında birini üstün tutması değil, tarım topraklarının etkin korunması açısından uzman kuruluşu yönelik yaptığı belirlemedir.

Altı çizilmelidir ki, ODA'mız, tarım alanlarının amaç dışı kullanılmasına ilişkin Yönetmelik hakkında Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile bağlı kuruluşu olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü arasında taraf durumunda değildir. Kamu örgütlerinin hangi Bakanlığa bağlı olacağı konusunda siyasi iradenin takdir yetkisi, yönetmeliğin hangi Bakanlıkça çıkarılması gerektiği konusunda da Yürütme ve Yargı kararlarının bağlayıcı olacağı açıktır. ODA'mızın temel yaklaşımı, yapılacak düzenlemelerin doğru içerikte olması, ülke gerçekleriyle bağdaşır ve uygulanabilir nitelikler taşımasıdır.

Öncelikle, eleştirel anlamda gündeme getirilen ZMO Toprak Komisyonu'nun Davalı İdare'ye yaklaşımını bir örnekle açıklamak gerekmektedir: 26.08.1998 tarih ve 23445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarım Alanlarının Tarım Dışı Gaye İle Kullanılmasına Dair Yönetmelik" hakkında ODA'mız tarafından adı ve bazı maddelerinin iptali amacıyla açılan davada, Danıştay 10. Dairesi'nin 2000/5886 sayılı kararı ile usul açısından yapılan yanlışlığa dayanarak yönetmeliğin tümüyle iptal edilmesi üzerine, yasal boşluk olduğu gerekçesiyle ilgili İdare, yönetmeliğe göre işlem yapamamış, Başbakanlık ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü olduğu ileri sürülen yasal boşluğu aşmak için yürütmeyi durdurma istemli olarak iptal kararını temyiz etmiştir. Yargının vereceği son kararı bekleme sürecinde bu yönetmelik kapsamında yapılması gereken hizmetlerin yerine getirilememesinin tarım alanlarının korunması konusunda endişe yaratması üzerine, ODA'mız, toplumsal sorumluluğu gereği her iki Bakanlıkça hazırlanan yönetmelik taslaklarının doğru içerikte ve uygulanabilir nitelikte olması ve olası yeni davalara konu olmaması için, 14.06.2001 tarihinde, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü üst düzey yetkilileri ile Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü Öğretim Üyelerinin katıldığı bir toplantı düzenlemiştir.

Yaptığımız çağrıya olumlu yaklaşılması ve katılımın sağlanması, her iki Bakanlığın bu sorunu aşma kararlılığında olmalarını göstermesi açısından sevindirici olmuş, bu toplantıdaki görüşlerin bir kısmı dikkate alınarak yeni yönetmelik hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Yasal düzenlemeler ışığında kurumsal yapıyı değerlendiren ODA'mız, Davalı İdare'ye 3046 sayılı Kanun'un 7. maddesinde yer alan "Anahizmet birimleri her bakanlığın hizmet ve görev özelliklerine ve alanlarına göre, bu bakanlıklara ait kuruluş kanunlarıyla düzenlenir" ve 16. maddesinde yer alan "a) Genel Müdürlük, müstakil daire başkanlığı, danışma, denetim ve yardımcı birimlerin kurulması, kaldırılması, görev, yetki ve sorumlulukları kanunla düzenlenir b) Diğer daire başkanlıkları ile şube müdürlükleri hizmetin özelliğine göre ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulur, kaldırılır, aynı bakanlık içerisinde veya bakanlıklar arasındaki bağlantısı değiştirilir" hükümlerini anımsatmakla yetinecektir.

Uygulama değil yalnızca eşgüdüm konusunda, 441 sayılı KHK'nın 10. maddesinin a) bendi ile yalnızca Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir. Bakanlığın bu hizmetleri Tarımsal Üretimi Geliştirme Genel Müdürlüğü bünyesinde mevcut daire başkanlıklarından biri içinde yürütmesini, "Kadro sayısı aynı kalmak şartıyla 2003 yılı içerisinde iki daire başkanlığının isimleri değiştirilerek yeni isimle iki daire başkanlığı oluşturulmuştur. Bugünün ihtiyaçlarına göre tamamen hizmetin etkin yürütülmesine yönelik, 3046 sayılı Kanun ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye uygun Bakanlık tasarrufudur" şeklinde açıklaması, 3046 sayılı yasaya açıkça aykırı bir düzenlemedir ve bu işlem yasal dayanağı olmaması nedeniyle iptal davası konusudur.

4070 sayılı Kanun'un 10. maddesine ve bu kanunda değişiklik yapan 29.06.2001 tarih ve 4707 sayılı Kanun'a göre; gerek doğrudan gerekse ihale yöntemi ile satılan tarım arazileri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün izni alınmadan tarım dışı amaçlarla kullanılamaz. Bu husus tapu kütüğü sahifesinin beyanlar hanesine yazılır.

2001 yılında çıkarılan bir yasa ile 10 yıl sonrası için görevlendirilen bir Genel Müdürlüğün yetki ve sorumluluğunun, bu yasadaki sonradan çıkarılan ayrı bir yönetmelikle kaldırılması yasal değildir, Anayasa ve mevzuata açıkça aykırıdır.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, günümüzde de toprak etüt ve haritalama konusunda yetkili tek kurum olması nedeniyle dava dilekçesine konu olmuştur. ODA'mız bu anlamda kurumun adını değil, yasal ve teknik olarak yaptığı işi öne çıkarmaktadır. Kurumun adının değişmesi durumunda aynı görevi yapacak kuruma atıfta bulunulacaktır. ODA'mızın yaklaşımı, bu ülkenin toprağının korunmasından önemli hiçbir organ, kişi, yasa, sektör olmamasıdır.

Yine Davalı İdare'nin iddiayı aşan çarpıtmalarının aksine, dava dilekçesinin hiçbir yerinde, ima yoluyla da olsa, üyelerimizin yetersizliğine ilişkin bir anlatım bulunmamaktadır. ODA'mızın bu alandaki tutumu da, yine uzmanlık alanlarına ilişkindir. 24.1.1992 gün ve 21121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 14.4.1995 gün, E: 1993/292, K:1995/381 sayılı kararı ile son şeklini alan "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük", ziraat mühendislerinin görev ve yetkilerini, uzmanlık alanlarına göre tanımlamaktadır. Nasıl hekimlikte, öğretmenlikte, askerlikte belir-

li uzmanlık alanları varsa, tarımda da uzmanlık alanları bulunmaktadır ve ancak sözü edilen Tüzük gereği yetkilendirilen ziraat mühendisleri, kendi uzmanlık alanlarında yetkin olabilirler.

Bu alanda yetişmiş, konunun uzmanı ziraat mühendisleri dururken, davalı İdare'nin hizmet içi eğitimle, personel yetiştirmeye çalışmasının, kamu yönetiminin gerekleri ile uyumlu olmadığı ortadadır.

Bir diğer önemli nokta da, AD ve Almanya gibi federal yapıya sahip gelişmiş ülkeler dahil, tüm ülkelerde kaynak koruma politikalarının federal düzeyde yürütülmesine karşın, "zaman kazanma" gerekçesiyle ülkemizde ters yönde bir uygulamaya geçilmesi ve tüm işlemlerin il düzeyinde bitiril-meye çalışılmasıdır.

Tarım İl Müdürlükleri, düzenledikleri tarımsal etüt raporlarında dizpozisyon olarak toprak etüt raporlarındaki başlıkları kullanmakta ve toprak etüt raporu ile aynı ölçütleri (toprak derinliği, toprak bünyesi, eğim ve erozyon dereceleri gibi) kullanmaktadır. Bu uygulama tarımsal etüt raporları ile toprak etüt raporları arasında çelişkiler yaratmaktadır. Örneğin, deneyimli toprak etütçüler tarafından arazi çalışmalarıyla tanımlanan toprak ana maddesi çoğunlukla Tarım İl Müdürlükleri elemanlarınca toprak derinliğinden sayılmakta ve toprak etüt raporları ile çelişki yaratmaktadır. Belirtilen eğim yüzdeleri ve toprak bünyeleri çoğunlukla birbirini tutmamaktadır. Bu çelişki de, özellikle tarım dışı amaçlı kullanım izni bekleyen şahısların itirazlarına dayanak oluşturmaktadır. Bu nedenle, tarımsal etüt raporları ile toprak etüt raporlarının içerik konuları kesin çizgilerle birbirinden ayrılmalı, her kurum kendi uzmanlık alanındaki konuları raporunda belirtmelidir. Aksi takdirde, her iki kurumda da ziraat mühendisleri tarafından düzenlenen ancak birbirini tutmayan ölçütler müracaat sahipleri tarafından eleştirilmeye devam edecek ve kurumlar bilimsellik açısından güvenilirliklerini kaybedeceklerdir.

ODA'mızın girişimleriyle Yönetmeliğin 5. maddesinde, "Tüzüğün yetki verdiği teknik elemanlarca, "TE- Standart - 1" dahilinde toprak etütleri yapılmak üzere, ilgili Bölge Müdürlüklerine gönderilir" ifadesi yer almıştır. Dava dilekçemizde, Mutlak tarım arazilerinin tespitinde bir takım deneyimlerin ve laboratuvar analizleri gerektiği, bu kriterleri tespit etmek için teknik olanakları yetersiz Tarım İl Müdürlüklerinin sadece gözleme dayalı kararlarının eksik ve yanlış olacağı belirtilmiştir. Tarımsal Etüt Raporu içeriğinde, toprak etüt konusundaki bilgilerin yer alması, yönetmeliğin bir çok maddesinde toprak etüt raporuna gerek duyulmaksızın Tarım İl Müdürlüklerince görüş verilmesi keyfiliğe yol açacaktır.

7. Davalı İdare'nin savunmasında; Yönetmeliğin 6. Maddesinin 2. fıkrası ile arazinin doğal yapısında değişiklik yapılmış ise bu arazinin Yönetmelik kapsamında korunması gereken yerlerden olup olmadığının tespit edilmesi ve gerçekten tarım dışına çıkarılacak yerlerden olduğunun anlaşılması halinde uygun görüş verilmesi, korunacak yerlerden olması halinde ise uygun görüş verilmemesi hükümlerinin getirildiği yorumu yapılmaktadır.

Maddeyi "yorum yapmadan" olduğu gibi okuduğumuzda; birinci fıkrada, bozulan arazinin niteliklerinin tespit edilemediği durumlarda ve dikili alanlarda kesme veya sökme yapılarak arazinin mevcut kullanma şekli bozulduktan sonra izin talebinde bulunulması halinde, tarımsal etüt ve toprak etüt raporu düzenlenmeyeceği ve uygun görüş verilmeyeceği hükme bağlanmış iken; ikinci fıkrada, arazinin doğal durumunun her ne sebeple olursa olsun tahrip edilmesi halinde, arazinin bozulmayan kısmı veya benzer

özellik gösteren bitişik konumdaki arazilerden yararlanılarak tarımsal etüt ve toprak etüt raporu düzenleneceği ve tarım dışı amaçla kullanılıp kullanılmayacağına İl Müdürlüğünce karara bağlanacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik maddelerinin yoruma açık olmaması gerektiği için, yönetmeliğin 6. maddesinin ikinci fıkrasının iptali talep edilmektedir.

8. Davalı İdare'nin savunmasında; Yönetmeliğin 7. maddesinden çıkarılması istenen ibarelerin yanlış değerlendirmeleri ortadan kaldırmak için getirilmiş olduğu, çıkarılması halinde istisnaların bütünlüğünün bozulacağı, önceki yönetmeliklerde de bu istisnaların yer aldığı belirtilmektedir.

Oysa; Yönetmeliğin "Tarım Dışı Amaçla Kullanılmayacak Araziler" başlıklı 7. maddesi; 9, 10, 11 ve 13. maddelerde belirtilen istisnalar hariç olmak üzere, tarım dışı amaçlarla kullanılmaya tahsis edilemeyecek arazileri saymaktadır. Yönetmeliğin 9. ve 10. maddesine ek olarak, tarımsal amaçlı yapıları düzenleyen 11. ve plan değişikliklerini içeren 13. maddesi, tarım alanlarını amacı dışında kullanımına yönelik, daha önceki Yönetmeliklerde olmayan istisnaları gündeme getirmektedir.

11.03.1989 tarih ve 20105 sayılı, 26 Ağustos 1998 tarih ve 23445 sayılı Resmi Gazete'lerde yayımlanan yönetmeliklerin "Tarım Dışı Amaçla Kullanılmayacak Araziler" başlıklı 7. maddesinde hiçbir istisna yoktur.

Davalı İdare'nin savunma aksine, 26.08.1998 tarihli yönetmeliğin 8. maddesinin h) bendi, "Tarım Dışına Tahsis Edilebilecek Araziler" başlığı altındaki bir istisnadır.

Önceki yönetmeliklerde istisnaların ayrı maddeler halinde düzenlendiği, ilgili yönetmeliklerin incelenmesinden anlaşılabilir. ODA'mız, dava konusu yönetmelikle bu istisnaların genişletilerek 7. maddeye taşınmasına karşıdır.

Davalı İdare'nin "bu ibarelerin çıkarılması halinde istisnaların bütünlüğünün bozulacağı" ifadesi ise, istisnaların genişletildiğinin açıkça itiraf edilmesidir ve bu nedenle yönetmeliğin 7. maddesinin birinci fıkrasındaki "11 ve 13 üncü" ibaresinin iptali talep edilmektedir.

9. Yönetmeliğin 8. maddesine ilişkin olarak, VIII. sınıf arazinin tarım arazisi olmadığını belirten ve sözcük oyunlarına girerek konuyu saptırmaya çalışan davalı; iddia edildiği ve vurgulandığı üzere tarım arazisi olmayan VIII. sınıf araziye tarım arazisi olmasından dolayı dava konusu yönetmelik kapsamı dışında neden bırakmamış ve sözü edilen maddede arazi kullanma kabiliyet sınıfı VIII. sınıf olan arazilerin tarım dışı amaçlı arazi kullanım ihtiyaçlarının giderilmesinde öncelikli olarak kullanılacağı belirtilmiştir.

VIII. sınıf arazinin bile bir yana bırakılarak, tümüyle keyfiyete açık bir "marjinal arazi" tanımlamasıyla istenen her yerin tarım dışına çıkarılabilir duruma getirilmesini önlemek amacıyla, 8. maddedeki "marjinal tarım arazileri içerisinde veya" ifadesinin ve 9. maddenin ilk paragrafındaki "Marjinal tarım arazilerinden başlamak kaydıyla" ifadesinin iptali gerekmektedir.

Davalı İdare; "Eğer bir plan tarım arazileri dışında yapılacaksa zaten bu yönetmelik kapsamı dışına çıkar. Mera ise Mera Kanunu, orman ise Orman Kanunu veya diğer ilgili kanunlar kapsamına girer. Bu nedenle Yönetmeliğe konu olan alanlar tarım arazileridir"

ifadeleriyle çelişkili açıklamalarını bir kez daha ortaya koymuştur.

Köy Gelişme-Yerleşme Alanı olarak tercih edilen yerlerin genellikle mera arazileri olması nedeniyle Tarım İl Müdürlükleri tarafından, Yönetmeliğin 2. maddesine uymadığı gerekçesiyle bu araziler için tarımsal etüt raporu düzenlenemeyeceğinin belirtilmesi üzerine bu sahalarla ilgili olarak toprak etüt raporu da düzenlenememiştir.

Birbiri ile çelişen 442 sayılı Köy Kanunu'nun Ek: 12. maddesi ile 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14. maddesinin (d) bendi konusunda Danıştay Birinci Dairesi, 01.11.2000 günlü 2000/139 esas no, 2000/164 numaralı kararı ile 4342 sayılı Mera Kanunu'nun genel bir kanun olmasına karşın, 442 sayılı Köy Kanunu'nun köy yerleşme planı içinde kalan meralar hakkında uygulamayı içeren özel bir kanun olması nedeniyle 4342 sayılı Mera Kanunu'nun, özel düzenlemeyi içeren 442 sayılı Köy Kanunu'nun Ek:12. maddesini yürürlükten kaldırmadığı sonucuna oy birliği ile varılmıştır.

Yargı kararı gereği, tarım arazisi dışında yapılacak bir planın zaten bu yönetmelik kapsamı dışına çıkacağı, şayet mera ise Mera Kanunu kapsamına gireceğinin belirtilmesine karşın, 06.11.2003 tarih ve TAD/250.11.11.11.2325 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (TÜGEM)'nin yazısında: "Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup, köy yerleşme planında konut alanı ve genel ihtiyaçlar için ayrılan ve hukuki nitelikleri itibarıyla mera, yaylak, seyrangah, yol, harman ve panayır yeri, vb. olan alanların, köy yerleşim planının onaylanması ile birlikte 442 sayılı Köy Kanunu'nun Ek:12. maddesi uyarınca bu hukuki niteliklerini kaybedecekleri, ancak bu yerler halihazır tarım arazisi olarak kullanılıyor ise bu özelliklerinde bir değişiklik olmayacağı, bu itibarla; köy yerleşim planının onaylanması ile birlikte hukuki nitelikleri değişmesine rağmen, şayet tarım arazisi iseler bu nitelikleri değişmeyen bahse konu yerlerin, "Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" kapsamı dışında tutulamayacağı, bu durumun tespiti için de İl Müdürlüklerince gerekli incelemelerin yapılarak ilgili yönetmelik kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir" denilmektedir.

"Tarım topraklarını korumak için çıkarılan bir yönetmelik yalnızca tarım toprağıyla ilgilenir" mantığı, ülke topraklarını koruyucu basit önlemlerin devre dışı bırakılmasını amaçlayan bir saptırmadır. Amacın böyle olduğu, yeryüzünde hiçbir mevzuatta ve ülkemizde eski düzenlemelerde yer almayan ceza infaz kurumları ve tutukevleri yapı ve tesisleri için getirilen kural dışı uygulama ile açıkça görülmektedir.

Yönetmeliğin e) fıkrasındaki yer alan "katı atıkların etkisiz hale getirilmesi için yapılan tesisler ve ek tesisler" ve f) fıkrasında yer alan "ceza infaz kurumları ve tutukevleri yapı ve tesisleri", tarım arazileri üzerine acilen kurulması gereken yapılar değildir. Bu tür tesislerin yapımı için, tarım arazileri dışında yer bulmak her zaman mümkündür. İdare'nin, bu araştırmayı yaparak, tespit edeceği uygun alternatif alanlar üzerinde bu tür tesislerin inşasına izin verme yükümlülüğü bulunmaktadır.

ODA'mız İstanbul Şubesi tarafından II. sınıf tarım arazisi olarak rapor düzenlendikten sonra, Tarım İl Müdürlüğü tarafından tarımsal etüt raporu ve sonra da Köy

Hizmetleri Bölge Müdürlüğü tarafından da II. sınıf tarım arazisi olarak toprak etüt raporu düzenlenen İstanbul-Silivri İlçesi'nde Adalet Bakanlığı tarafından kurulmak istenilen cezaevi yerine ilişkin olumsuz görüşten sonra, "ceza infaz kurumları ve tutukevleri yapı ve tesisleri" ifadesinin derhal yönetmeliğin 9. maddesine eklenerek, sınıf ayrımı yapılmaksızın tarım dışı amaca tahsis edilecek genel maksatlar kapsamına alınması, ODA'mızın duyarlılık nedenini açıklamaktadır.

Yönetmeliğin en önemli sakıncalı yanlarından birisi de bir çok maddede geçen "daha uygun alternatif alan bulunmadığı takdirde" şeklinde bir ifadenin kullanılması ile yapılan yanlıştır.

Tarım dışı amaçlarla kullanım için alternatif alan olup olmadığını belirlemek için, o yerleşim biriminin çevresindeki arazilerin detaylı olarak toprak haritalaması yapılmış, arazi kullanım biçim ve yeteneklerinin belirlenmiş olması gerekmektedir. Bu harita bulunmadığı takdirde alternatif alan olup olmadığı sağlıklı olarak tespit edilemez.

İnsan kaynakları ve teknik donanımı itibarıyla bu konuda tek uzman kuruluş olan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yer almadığı karar süreçlerinde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl Müdürlüğü'nün yetkilendirilmesi, kamu yönetiminin, alternatif alan varlığının tespitindeki etkinliğini azaltacaktır. Tarım arazilerinin tarım dışı kullanımına karar verirken genellikle sürenin de yetersizliği nedeniyle alternatif alan olup olmadığı yeterli ve sağlıklı bir şekilde araştırılmayacak ve sonuçta yönetmelik amacına ters düşecek uygulamalara izin verecektir.

Kaldı ki her yerleşim biriminin etrafındaki arazilerde mutlaka her türlü kullanımlar için alternatif alan bulunmaktadır. Anayasa ile güvence altına alınmış olan tarım topraklarımızın böyle sudan bahanelerle yeterince araştırılmadan geri dönüşsüz olarak kaybedilmesine neden olacak veya tarım arazilerinin tarım dışı amaçlarla kullanımına kılıf olarak gösterilecektir. Bu nedenle yönetmeliğin amacına ters düşen "daha uygun alternatif alan bulunmadığı takdirde" ifadesinin yönetmelikten tamamen çıkarılması gerekir.

10. Davalı İdare, Yönetmeliğin 10. maddesinde yapılan değişikliği savunmaya çalışırken, sözcüklerin esnekliğine sığınarak, yönetmelik değişikliğiyle getirilen olumsuzlukları gizleme gereği duymaktadır. Normal olarak insan faaliyetlerinin yoğun olarak görüldüğü tarım arazilerinden uzak yerlerde kurulan savunma tesisleriyle ilgili verilen örneklerin aşırılığı dikkat çekicidir. Ayrıca, bugüne değin hiçbir yönetmeliğin hiçbir uygulamasında, Erciyes ya da Ağrı dağlarının dorukları bina, yol vb yapımı için önerilmemiştir. İyi niyetle yapılacak bir değerlendirme, örneğin bir depo yeri için öncelikle çıplak kayalık bir alana yönelmek gerektiğini göstermektedir. Marjinal tarım arazisi tanımıyla ise bu seçenek tümünden devre dışı bırakılmıştır.

10. maddenin b) fıkrası ile; "ham petrol ve doğalgaz arama, üretim ve depolama tesisleri ile bunlara ait ek tesisler", alternatif alan bulunmadığı "gerekçesi" ile, sulu tarım arazisi içinde kurulabilecektir. Ham petrol ve doğalgaz aramasının sulu tarım arazisi üzerinde dahi yapılmasında, kamu yararının bulunduğu düşünülebilir. Ancak

aynı saptama, "depolama tesisleri ile bunlara ait ek tesisler" için yapılamaz. Bunların, "her ne olursa olsun, o arazi üzerinde kurulmak" zorunluluğu yoktur; dolayısıyla da mutlaka alternatif alanının aranması gereklidir.

Davalı İdare tarafından "milli savunma tesisleri ve hava alanları ifadesinin çıkarılması isteği tamamen ülke menfaatleri ve bilimsel gerçeklere aykırı" olarak nitelense de; 10. maddenin c) fıkrası ile sulu tarım arazilerindeki istisnalar arasına alınan "Milli savunma tesisleri, hava alanları ve ek tesisleri", 1989 yılından beri yağışa bağlı (kuru) tarım arazileri içinde yer alan bir istisna maddesidir. 2003 yılına değin bu konuda bir sorun yaşanmadığına ve kuru tarım arazilerinin sulu tarım arazilerine göre nicelik olarak çok fazla olması nedeniyle, toplumun tümünün yararına yönelik "Milli savunma tesisleri, hava alanları ve ek tesisleri" istisnasının, geçmişte olduğu gibi yağışa bağlı (kuru) tarım arazileri içinde yer alması gerekmektedir.

Ne yazık ki ülkemizin en değerli tarım arazileri, yukarıda örnekleri verilen anlayış tarafından beton ve asfaltla kaplanmıştır. Şu noktanın altını çizmekte yarar görülmektedir: Davalı İdare'nin, tarım arazileri üzerindeki tahdidi ve tehlikeyi küçük göstermek için kullandığı rakamlar analiz edildiğinde, gerçeğin farklılığı ortaya çıkar. Örneğin ülkemiz sulu alanlarında buğday verimi 800 kg/dekar olabilirken, kuru alanlarda 80 kg/dekara düşebilmektedir. Çok ana hatlarıyla verilen bu karşılaştırma bile, yüksek nitelikli bir araziden bir dekarının herhangi bir yoldan elden çıkmasının, tarımsal üretim açısından, düşük nitelikli bir arazinin 10 dekarının kaybindan daha olumsuz sonuçlar üretebileceğini 800 kg/dekar ortaya koymaktadır.

Yine Yönetmelikte geçen ve dava konusu edilen terim "Sera Organize Sanayi Bölgeleri" iken, davalı idare cevabında konu, seraların kapladığı alana ve seraların önemine çekilmiş ve daha da ileri gidilerek terim, "Organize Sera Bölgelerine" çevrilmiştir. Yapılan savunmanın dava konusu ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

Davalı İdare tarafından "Organize Sera Bölgelerinin bir sanayi bölgesi olacağı sadece yanlış bir iddiadan ibaret olup planlarının incelenmesi ile anlaşılacaktır ki tamamen tarımsal üretimin yapıldığı yerlerdir" denilse de; Aydın - Köşk - Ege Sera İhtisas Organize Sanayi Bölgesi yatırım programında yer alan bölge içerisinde gıda kurutma ve işleme fabrikalarında ürünlerin işlenerek entegre bir tarımsal sanayi bölgesi oluşturulması amaçlanmaktadır.

12. Yönetmeliğin "Plan Değişikliği Yapılmasının Esasları" başlıklı 13. maddesi hakkında Davalı İdare'nin savunmasında belirtildiği üzere, Bakanlık, kendi adına İl Müdürlüklerine pek çok iş yaptırabilir. ODA'mız, yukarıda da açıklandığı gibi, bilimsel ölçütlere dayalı olmayan yöntem ve işlemlerle Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile işbirliği içinde görüş oluşturma sürecinin devre dışı bırakılarak, yalnızca İl Müdürlüklerinin yetkilendirilmesine karşı çıkmaktadır.

Ayrıca Davalı İdare'nin savunmasında; "Düşük potansiyelli kuru tarım arazisi", "gerçek ihtiyaca karşılık verecek miktarda alan" ve sınıfı belirtilmeksizin kullanıma açılma olanağı sağlanan "mevcut planlı alana sınırı olan diğer tarım araziler" kavramları gibi hukuk terminolojisine aykırı, her yöne çekilebilecek, esnek, keyfi davranışa yol

açabilecek kavramlara açıklık getirilmemiştir. Maddenin bu haliyle uygulanması, nitelikli tarım arazilerinin toplu şekilde plan değişiklikleriyle tarım dışına çıkarılmasına yol açacaktır.

C- Yürütmenin Durdurulması İstemimize İlişkin Açıklamalar

Ülkemizin toprak politikasının oluşmasında önemli bir yer tutması gereken yargı kararları, maalesef yürütme organları tarafından dikkate alınmamaktadır. Yargı kararlarının geç oluşması nedeniyle, yönetmelik değişikliğinden yararlanarak sanayi tesislerin kurulması ve yargı kararına karşın yıkılmaması toprak talanını hızlandırmaktadır. Yargı kararlarına karşın İzmit'te Toyota-Sa'ya, İzmit'te Cargill'e ve Düzce'de Uzel Holding'e ait fabrikaların kurulmuş olması gibi somut örnekler, ODA'mızın yürütmenin durdurulması isteminin gerekçesidir.

Davalı İdare'nin savunmasında, "Yönetmelik kapsamında idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşulları birlikte gerçekleşmemiştir" denilse de; İstanbul-Silivri İlçesi'nde Adalet Bakanlığı tarafından kurulmak istenilen cezaevi yerine ilişkin olumsuz görüşten sonra, "ceza infaz kurumları ve tutukevleri yapı ve tesisleri" ifadesinin derhal yönetmeliğin 9. maddesine eklenerek, sınıf ayrımı yapılmaksızın tarım dışı amaca tahsis edilecek genel maksatlar kapsamına alınması, ODA'mızın duyarlılık nedenini açıklamaktadır. Benzer bir durum, İzmit'te Cargill firmasına ait fabrika yerinin izinlendirilmesi sürecinde de geçerlidir.

Bakanlık, yenilik düşüncesiyle ABD'den aktarmaya çalıştığı kavramları gerçekten benimseme kaygısında olsaydı, öncelikle o yasanın temel felsefesine sahip çıkması beklenirdi. ABD'de arazileri kullanımlarına göre ayıran yasanın temel amacı, tüm arazilerin haritalanarak, bölge "zone" koruma kavramının uygulanmasıdır. Bu anlayışta bir kez harita hazırlandıktan sonra, yalnızca kullanım değişikliğinin kural dışı uygulamayı gerektirip gerektirmediğine bakılmaktadır. Yani kayırma ve yönetmelik değiştirme seçenekleri ortadan kaldırılmıştır. Esasen oradaki düzenleme de, yönetmelik değil, yasadır.

Davalı idare ise, yıllardan beri bu sağlıklı, kalıcı, tutarlı yola başvurmak yerine, başvuruya bağlı yerel değerlendirmelerle hem ülkeye gün kaybettirmekte, hem de kendince karşılaştığı her zorlukta (dava dilekçemizde de belirtildiği üzere bu sayı iki ana yönetmelik dışında 14 yıllık uygulamada sekizdir) yönetmelikte gevşetme ve bir miktar daha fazla toprağı feda etme kolaylığına yönelmektedir.

Davalı İdare'nin anlatımı olan; "Planlı alanda kurulmuş bir yapı, sanayi, turizm vb. tesislerin günün ihtiyaçlarına göre ya yenilenmesine, çağa ayak uydurmasına yardımcı olacaksınız ya da rekabet gücünü yitirmesine ve yok olmasına göz yumacaksınız ve binlerce istihdam sağlayan, vergi veren bir milli servetin yok olmasına, kurulduğu alanın bir harabeye dönmesine göz yumacaksınız" ifadesi, tarım topraklarımızı koruyup gelecek kuşaklara aktarmakla yükümlü bir kamu kuruluşundan değil de, adeta bir alanı tarım dışına çıkarmaya çalışan ya da hukuksuz olarak çıkardığı alanı hukuk düzeni içinde meşrulaştırmaya çalışan, yeni dönemin kural

"SUNİ TOHURLAMA, TABİ TOHURLAMA, OVUM VE EMBRİYO TRANSFERİ FAALİYETLERİNİN USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK" HAKKINDA DANIŞTAYA VERİLEN CEVABA CEVAP DİLEKÇEMİZ

tanımaz girişimcilerine ait izlenimi vermektedir. Davalı İdare, anlık kısa dönemli kişisel çıkarları değil, toplumun uzun vadeli ortak çıkarlarını, başka deyişle, Anayasa'mızda ve birçok genel düzenleyici işlemde somutlaşan kamu yararını gözetmek, toprağı korumak ve amacına uygun kullanılmasını sağlamak yükümlülüğü altındadır. Asıl görevi budur.

SONUÇ VE İSTEM :

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'nca 13.06.2003 tarih, 25137 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik" in; 3. maddesinin e), g), ı), i), j), k), m), n), o) ve ö) fıkralarının; 5. maddesinde yer alan ".. izinlendirilmesi talep edilen arazi mutlak tarım arazisi ise bu Yönetmeliğin 9, 10, 11 ve 13 üncü maddelerinde yer alan istisnalar hariç, İl Müdürlüğüne doğrudan reddedilir" ibaresinin; 6. maddesinin ikinci paragrafının tümüyle; 7. maddesinin ilk paragrafındaki "11 ve 13 üncü" ibaresinin; 8. maddesindeki "marjinal tarım arazileri içerisinden veya" ibaresinin; 9. maddesinin ilk paragrafındaki "Marjinal Tarım arazilerinden başlamak kaydıyla," ibaresinin, b) fıkrasının tümüyle, yine e) ve f) fıkralarının tümüyle; 10. maddesinin b) fıkrasında yer alan "... üretim ve depolama tesisleri ile bunlara ait ek tesisler" ibaresinin, c) ve d) fıkralarının tümüyle, 10. maddesinin son paragrafının tümüyle; 11. maddesinin ikinci fıkrasının; 13. maddesinin ilk paragrafı hariç tüm hükümlerinin iptali ve öncelikle yürütmelerinin durdurulmasına, yargılama giderleri ve avukatlık ücretlerinin davalı idareye yükletilmesine karar verilmesini arz ve talep ederiz. 29.01.2004

Gökhan GÜNAYDIN

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı

DANIŞTAY 10. DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

Dosya No: 2003 / 3517

CEVABA CEVAP VEREN (DAVACI) :Gökhan GÜNAYDIN

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı

Karanfil Sokak No: 28/12 06640 Kızılay / ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : Tarım ve Köyşleri Bakanlığı

Bakanlıklar / ANKARA

DAVANIN TÜRÜ : İptal Davası

DAVA ve İSTEM KONUSU: Davalı idare tarafından hazırlanan ve 1 Temmuz 2003 tarih, 25155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sunı Tohumlama, Tabi Tohumlama, Ovum ve Embriyo Transferi Faaliyetlerinin Usul ve Esasları Hakkında

Yönetmelik" in, "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" hükümlerine aykırı düzenlemeler içeren kimi hükümlerinin iptali ve öncelikle yürütmelerinin durdurulması istemi ile ODA'mız tarafından Sayın Mahkemenize sunulan 5.8.2003 tarihli dilekçemiz sonrasında, 27.8.2003 tarihli ara karar ile yürütmenin durdurulması isteminin davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilmiş, davalı idarenin 14.11.2003 tarihli savunması aşağıda belirtilen tarihte ODA'mızca tebellüğ edilmiş ve incelenmiştir. İşbu "cevaba cevap" dilekçemizde, davalı idarenin savunması değerlendirilmekte ve 5.8.2003 tarihli dilekçemizde belirtilen haklı istemlerimizin tümü sürdürülmektedir.

TEBELLÜĞ TARİHİ : 20 Ocak 2004 (30 gün ek süre verilmiştir).

DAVA KONUSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR:

1 Temmuz 2003 tarih, 25155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sunı Tohumlama, Tabi Tohumlama, Ovum ve Embriyo Transferi Faaliyetlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in, 7472 sayılı Yasa ve ona dayanılarak çıkarılan "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" ün kimi hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle açtığımız iptal davasında;

1.Yönetmeliğin hukuki dayanağının Hayvan Islahı Kanunu yanında veteriner mevzuatına dayandırılması,

2.Yönetmeliğe konu iş ve işlemlerde "hayvancılıkla ilgili konularda eğitim veren meslek lisesi, yüksekokul ve fakülte mezunları" yerine veteriner hekimlerin yetkilendirilmesi,

3.İş sözleşmelerinin onaylanmasında, veteriner hekimler meslek odasının yetkilendirilmesi

konularında Yönetmeliğin "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" hükümlerine aykırı düzenlemeler içerdiğini, bu bağlamda Yönetmelik değiştirme amacının ve usulünün hukuka aykırı olduğunu, gerekçeleri ile belirtmiş idik.

Davalı Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'ndan alınan cevap dilekçesinin tarafımızdan incelenmesi sonucunda, ODA'mızın iptal dilekçesinde belirtilen hususların ya cevaplanmadığı ya da cevabın dava konusu edilen düzenlemeler ile uyuşmaz olduğu görülmüştür.

Aşağıda, dava konusunun somutlaşmasına olanak tanıyacak bir biçimde olmak üzere, iptal dilekçemizde ileri sürdüğümüz hususlar ile bunların karşısında davalı idarenin cevapları, cevapların sıralanmasına göre, değerlendirilmektedir.

I - DAVALI İDARENİN, "İDARİ İŞLEYİŞ" BAŞLIĞI ALTINDA YAPTIĞI AÇIKLAMALAR :

Davalı İdare, bu başlık altında yaptığı açıklamalara, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının veteriner hekimlerine özel suni tohumlama yetkisi verme prosedürünü anlatarak başlamaktadır. Devamında, "Bakanlık olarak, potansiyel olan yerlerde Bakanlık İl Müdürlükleri suni tohumlama ekipleri suni tohumlama faaliyetlerinden çekilerek, suni tohumlama faaliyetleri serbest veteriner hekimlere devredilmektedir..", "İllerde suni tohumlama faaliyetlerinin denetlenmesini İl Müdürlükleri yürütmektedir. Ancak denetleme ile ilgili etkili bir organizasyondan bahsetmek mümkün değildir. Hal böyle iken veteriner hekimliği mesleği dışındaki meslek gruplarını bilim ve kamu yararını hiçe sayarak suni tohumlama faaliyetleri içine çekmeye çalışmak idari işleyişi tam bir kaosa çevirecek, denetlemeleri mümkün kılmayacaktır", "Davacının ifade ettiği gibi suni tohumlama konusunda hayvan sağlığı ile ilgisi olmayan yüzeysel bir eğitim gören hayvancılıkla ilgili ders gören bu meslek gruplarını yetkili kılmak idari işleyişi içinden çıkılmaz hale getirecektir", "Hayvan sahibinden fazla ücret alan, hayvana zarar veren, faaliyetlerini sürdürürken salgın ve bulaşıcı hastalıkları bu bilgilerden yoksun oldukları için bir ahırdan diğerine taşıyanlar hangi kanun ve yönetmelikler dahilinde denetlenecek ve cezalandırılacaktır".. denilmektedir.

DEĞERLENDİRMELERİMİZ:

Davalı İdare'nin bu başlık altında yaptığı açıklamalar, "Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 441 sayılı Kanun Hükmünde Kararname" ile açıkça çelişmektedir.

KHK'nin, davalı idarenin cevap dilekçesine konu ettiği hayvan hastalıkları ve hayvan ıslahı konuları ile ilgili hükümleri aşağıya çıkartılmıştır.

9.8.1991 gün, 20955 sayılı resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 441 sayılı KHK, Tarım ve Köyişleri Bakanlığ'ına, "Hayvanların sağlığına zarar veren her türlü salgın ve paraziter hastalıklar ile ilgili teşhis, tedavi ve koruma tedbir ve şartlarını tespit etmek, tedavilerini yapmak, gerekli tesisleri kurmak, kurulmalarına izin vermek, iç ve dış karantina şartlarını belirlemek, duyurmak, uygulatmak, hayvan hareketlerini takip etmek, hayvan park, pazar, panayır ve sergilerinde sağlık kontrollerini yürütmek, tahaffuzhaneler açmak ve gerektiğinde diğer metodlarla sınırlayıcı ve yasaklayıcı tedbirler almak, denetlemelerde bulunmak" (madde 2, m fıkrası), "Hayvanların verimlerini ve üretimini artırmak amacı ile ıslah, tabii, suni tohumlama ve embriyo transferi tekniklerini uygulamak ve geliştirme programlarını hazırlamak, uygulamak, uygulatmak,....." (madde 2, r fıkrası) görevlerini yüklemektedir. Bu çerçevede içinde;

Sözü edilen KHK'nin ilgili hükümleri uyarınca, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, hayvan hastalıklarının önlenmesi ve hayvanların ıslahı için gerekli tedbirleri alacak, denetlemelerde bulu-

nacaktır. İdare'nin, KHK ile kendisine verilmiş görevleri, uygulama - denetleme boyutu ile birlikte olmak üzere, başka bir kurum - kuruluşa devretmesi yasal değildir.

Uygulama evresi ile ilgili olarak, 441 sayılı KHK 2. madde (r) fıkrasının "ıslah, tabii, suni tohumlama ve embriyo transferi tekniklerini uygulamak ve geliştirme programlarını hazırlamak, uygulamak, uygulatmak" hükmü uyarınca, davalı idare, sayılan işleri, konu ile ilgili yasal yetkisi bulunan meslek gruplarına gördürebilir, bu alanda yetki devri yapabilir. Yanlış olan, davalı İdare'nin, yasal çerçeveye aykırı olarak, bu faaliyetleri yalnızca veterinerlik mesleğine özgülemeye çalışmasıdır. Şöyle ki;

İptal dilekçemizde ayrıntısı ile belirtildiği üzere, 10.3.2001 gün, 24338 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4631 sayılı Hayvan Islahı kanunu'nun 10. maddesi, "... tabii tohumlama, suni tohumlama, embriyo transferi, döl kontrolü ve yetiştirmeye yönelik biyoteknolojik faaliyetlerin kamu kurum ve kuruluşları ile suni tohumlama yapmak üzere Bakanlıktan izin alan gerçek ve tüzel kişiler tarafından.." yapılacağı, 11. maddesi ise bu faaliyetlerin "Bakanlığın iznine ve kontrolüne tabi olduğu" hükmüne amirdir. Görüldüğü gibi, 4631 sayılı Yasa, bu alanda bir meslek grubunu işaret etmiş ya da herhangi bir meslek grubuna yönelik bir sınırlama getirmiş değildir.

Bunun yanında, yine iptal dilekçemizde belirttiğimiz gibi, 24.1.1992 gün, 21121 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük'ün 'Zootekni' başlıklı 21. maddesi; "zootekni alanında öğrenim görmüş ziraat mühendisleri(ni), hayvan neslinin ıslahı, geliştirilmesi, çoğaltılması ... " konularında yetkili kılmakta, geçici birinci maddesi ise, "Bu Tüzük'ün yürürlüğe girdiği tarihten önce diploma aldıkları lisans dalları dışındaki konularda mesleki faaliyette bulunmuş olan ziraat mühendisleri (nin), durumlarını belgelemeleri koşuluyla, bu alandaki yetkileri(ni) kullanma hakları(ni).." saklı tutmaktadır.

Görüldüğü gibi, ziraat mühendisleri, "hayvan neslinin ıslahı, geliştirilmesi, çoğaltılması .." kapsamında, suni tohumlama, tabii tohumlama, ovum ve embriyo transferi faaliyetleri konularında Tüzük gereği yetki sahibidirler; Davalı İdare'nin Yönetmelik değişikliği ile faaliyet alanında yalnızca veteriner hekimleri yetkilendirmeye çalışması ve alanı sayılan ziraat mühendislerine kapatması yasal değildir.

Bu bağlamda, Bakanlık'ın cevap dilekçesinde belirttiği gibi, suni tohumlama faaliyetlerinin yalnızca serbest veteriner hekimlere devredilmesi mümkün değildir.

Ayrıca, davalı İdare'nin, "veteriner hekimliği mesleği dışındaki meslek gruplarını bilim ve kamu yararını hiçe sayarak suni tohumlama faaliyetleri içine çekmeye çalışmanın idari işleyişi kaosa çevireceği", "sunî tohumlama konusunda hayvan sağlığı ile ilgisi olmayan yüzeysel bir eğitim gören hayvancılıkla ilgili ders gören bu meslek gruplarını yetkili kılmanın idari işleyişi içinden

çıkılmaz hale getireceği". "Hayvan sahibinden fazla ücret alan, hayvana zarar veren, faaliyetlerini sürdürürken salgın ve bulaşıcı hastalıkları bu bilgilerden yoksun oldukları için bir ahırdan diğerine taşıyanların hangi kanun ve yönetmelikler dahilinde denetleneceği ve cezalandırılacağı" yolundaki savları ve soruları da, yine anlaşılır değildir.

Daha önce de belirtildiği gibi, Ziraat Mühendisleri, 7472 sayılı Yasa ve Türk Veteriner Hekimler Birliği'nin itirazı nedeniyle Damıstay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun incelemesinden geçmiş Yetki Tüzüğü uyarınca, sözü edilen faaliyet alanlarında yetkilidirler. Bu yasal çerçeveyi, davalı İdare'nin, "bilim ve kamu yararı dışı" olarak nitelemesi, Anayasa'nın belirlediği "hukuk devleti" ilkesine aykırıdır.

Davalı idare 'idari işleyiş' başlığı altında yaptığı açıklamalarda "yıllardan beri gerek kanunlara gerekse yönetmeliklere bağlı kalarak idari işleyiş olarak, bakanlığımızca veteriner hekimlere özel suni tohumlama yapma yetkisi verilmektedir" ifadesini kullanmakta ve bu uygulamanın değişmesini, yani dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, düzenlenecek bir kursu tamamlayan üretici veya zootekni eğitimi almış ziraat mühendisleri ve benzer meslek mensuplarının da suni tohumlama yapabilecek hale gelmesini idari işleyişin bozulması olarak değerlendirmektedir. Suni tohumlamayı sadece veteriner hekimlerinin yapabileceği ve mevcut düzenlemelerin değiştirilemeyeceği anlayışına dayalı olan bu yaklaşım yanlı olup, doğru değildir.

Ayrıca, 15.11.2002 tarih ve 24937 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yönetmeliğin aksaklıklara neden olduğunu ileri sürmek vehimden öte bir anlam taşımamalıdır. Çünkü davalı idare bu dönemde veteriner hekimleri dışında herhangi bir kişiyi kursa almamış ve tohumlama yetkisi vermemiştir. Böyle bir durumda söz konusu yönetmeliğe dayalı aksaklıklardan söz etmek ve ve bu "aksaklıkları" çözmek için bir meslek grubuna münhasır yetki tanımak, ne kadar doğru olabilir.

Yine aynı şekilde, "dolayısıyla var olan idari işleyiş bozularak tam bir kaos içinde kamuya verilen zararla beraber idari işleyiş içinden çıkılmaz hale getirecektir" ifadesine bir anlam yüklemek oldukça zordur. Çünkü suni tohumlama yetkisi alabilmek için, dünyanın her tarafında olduğu gibi, bu konuda açılacak kurslardan birini- ki bunların kapsamı ve işleyiş davalı idare tarafından belirlenecektir- başarıyla tamamlama zorunluluğu vardır. Bu durum halen veteriner hekimleri için de geçerlidir. Daha önceki yönetmelik bu kurslara lise ve üstü eğitime sahip üreticiler ile zootekni eğitimi almış ziraat mühendisleri vb meslek mensuplarının da katılabilmesini mümkün kılarken, yapılan değişiklikle kursa katılabilme hakkı belirli bir meslek grubuna bırakılmıştır. Kısaca davalı idare suni tohumlama yetkisi ile veteriner hekimliğini bir tutma, dünyadaki uygulamaların aksine suni tohumlamayı hekimlik faaliyeti olarak görme gayretindedir. Oysa dünyanın gelişmiş pek çok ülkesinde yapay tohumlama becerisi kazandıracak kurslara katılabilme için veteriner hekim olma zorunluluğu yoktur.

Suni tohumlama konusunun gerektirdiği bilimsel bilgi ve bunun veteriner hekimlik - ziraat mühendisliği meslekleri açısından irdelenmesi, aşağıda yapılacaktır. Şimdilik şu kadarını söylemekle yetinelim, sözü edilen suni tohumlama faaliyetlerinin, yukarıda da ifade edildiği gibi, birçok ülkede kısa süreli kurslar gören yetiştiriciler tarafından yapılıyor olması, davalı idarenin "suni tohumlama konusunda hayvan sağlığı ile ilgisi olmayan yüzeysel bir eğitim gören hayvancılıkla ilgili ders gören bu meslek gruplarını yetkili kılmanın idari işleyiş içinden çıkılmaz hale getireceği" iddiasının temelsizliğini ortaya koymaktadır.

Yine davalı İdare'nin, veteriner hekimler dışındaki meslek gruplarını "Hayvan sahibinden fazla ücret alan, hayvana zarar veren, faaliyetlerini sürdürürken salgın ve bulaşıcı hastalıkları bu bilgilerden yoksun oldukları için bir ahırdan diğerine taşıyanlar" olarak suçlaması ve dolaylı olarak, bunları denetlemek ve cezalandırmak için veteriner mevzuatı dışında mevzuat bulunmadığını öne sürmesi, davalı İdare'nin gerçek niyetini olanca açıklığı ile ortaya koymaktadır. Gerçekten bu tür olumsuz durumlar Türkiye'de vardır, ancak bunların sorumluları, davalı İdare'nin göstermeye çalıştığı meslek grupları değil, tam tersine bugüne değin alanda ekonomik çıkarı kamu yararının üzerinde görerek "iş yapan" kişilerdir. Davalı İdare'nin, bunları denetleyip cezalandırmak için gerekli hukuki ve idari altyapıyı kurmak - geliştirmek yerine, suçlamalara girişmesi doğru değildir.

Denetleme evresi ile ilgili olarak ise, yukarıda belirtildiği gibi, gerek 441 sayılı KHK (2. madde, m fıkrası), gerekse 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu (11.madde), Yönetmelik'e konu faaliyetlerin denetleme-izin-kontrolünde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na münhasır yetki vermiştir. Bu çerçevede, Bakanlık'ın, denetim yetkisini, başka bir kurum ya da kuruluşa devretmesi yasal değildir.

Kaldı ki, söz konusu faaliyetlerin, yukarıda açıklandığı şekilde, ziraat mühendisleri gibi veterinerlik dışındaki meslek alanlarına da açık olması gereken yapısı, denetimin bir meslek odası tarafından yapılamayacağını ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede, davalı İdare'nin, "İllerde suni tohumlama faaliyetlerinin denetlenmesini İl Müdürlükleri yürütmektedir. Ancak denetleme ile ilgili etkili bir organizasyondan bahsetmek mümkün değildir" diyerek, konu ile ilgili zaafını ortaya koyması ve bunu da bir başka hukuk dışı uygulamaya gerekçe yapmaya çalışması, anlaşılır değildir.

II - DAVALI İDARENİN, "KAMU YARARI" BAŞLIĞI ALTINDA YAPTIĞI AÇIKLAMALAR :

Davalı İdare, bu başlık altında yaptığı açıklamalar ile suni tohumlamanın veteriner hekim ve veteriner sağlık teknisyenleri tarafından yapılmasının kamu yararını doğuracağını açıklamaya çalışmaktadır.

Bu bağlamda, suni tohumlama faaliyetinin ön koşulları olarak ebeveyn seçilmesi, hijyen koşullarına uyulması .. sayılmakta;

uygulama sırasında döl verimi, gebelik teşhisi ve diğer hastalıkların - anomalilerin saptanması gerektiği ileri sürülmekte ve bu ve benzeri gerekliliklere uyulmazsa gebeliğin oluşmayacağı, salgın hastalıkların hayvan ve insan sağlığını tehdit edeceği iddia edilmektedir. Bekleneceği gibi, konu sonuçta veteriner hekimlere bağlanmaktadır.

Davalı İdare, konu ile ilgili olarak, "suni tohumlama faaliyetleri, anatomi - fizyoloji - histoloji - jinekoloji - androloji - mikrobiyoloji vb. hayvan biyolojisi ve sağlığını inceleyen dersleri öğrenmiş veteriner hekimler tarafından yapılabilir; nitekim dünyada ve özellikle gelişmiş ülkelerde, hayvan sağlığı ve koruyucu önlemlerin uygulanmasında veteriner hekimler görevlendirilmişlerdir ... Hayvanların üreme ve diğer biyolojik uygulamalarının uzman veteriner hekimler tarafından izlendiği ve kontrol altında tutulduğu gelişmiş ülkelerde, salgın ve bulaşıcı hastalıklar büyük ölçüde elemine edilmiş ve kontrol altına alınmıştır" iddialarında bulunmaktadır.

İptal dilekçemizde örnekleriyle ortaya koyduğumuz üzere, dünyada birçok ülkede yetiştiricilerin kısa süreli eğitim aldıktan sonra suni tohumlama yapmak için yetkilendirilmeleri gerçeği, davalı İdarenin iddialarını çürütmektedir. Bu çelişkiyi örtbas etmek için, İdare, konuyu kendi görüşü doğrultusunda çarpıtarak açıklamaya çalışmaktadır.

Buna göre, yetiştiricileri suni tohumlama yapan ülkeler işletme başına sığır sayısı yüksek, denetimi kolay, salgın ve bulaşıcı hastalıklarla ilgili sorunlarını halletmiş ülkeler olmakla birlikte, yine de, döl verimi düşüklüğü ve diğer birçok sorunları da yaşamaktadırlar.

Buradan Türkiye'ye bağlantı kurulmakta ve salgın ve bulaşıcı hastalıklarla devamlı mücadele yapıldığı belirtilerek "hayvan sağlığı ve suni tohumlama tekniği konusunda gerek nazari ve gerekse uygulamalı olarak yeterli eğitimi almamış kişilerin suni tohumlama faaliyetleri içine çekilmeye çalışılmasının kamu yararı açısından faydası olmayacağı, ortadan kaldırılması zor sıkıntılara ve ekonomik kayıplara neden olacağı, .. Bakanlık arşivlerinde, bu grupların suni tohumlama alanında sahaya yönelik yapılmış çalışmasının bulunmadığı.." iddia edilmektedir.

DEĞERLENDİRMELERİMİZ :

Davalı İdare'nin "kamu yararı" başlığı altında yaptığı açıklamalar, iki ana amaca yönelmektedir: a) Suni tohumlama uygulamaları, öncesi ve sonrası ile çok komplike uygulamalardır, b) Bu doğrultuda, ancak veteriner hekimler tarafından yapılabilir. Aksi hastalıkların yayılması, döl veriminin düşüklüğü gibi olumsuz sonuçlar yaratır, dolayısıyla da kamu yararına aykırıdır !..

Davalı İdare'nin yukarıda çerçevesi çizilen iddiayı ileri sürmesinin nedeni, buradan veterinerlik mesleği için bir çıkarım yapmaya çalışmasıdır. Buna göre, komplike faaliyetler olan suni tohumlama faaliyetlerinin salgın ve bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önleyici bir tarzda gerçekleştirilebilmesi, ancak dilekçede sayılan dersleri almış veteriner hekimlik uygulamaları ile mümkündür!..

Türkiye hayvan yetiştiriciliğinde en önemli sorunlardan birisinin "bulaşıcı hayvan hastalıklarının halen yaygın olması" tezi doğru; fakat, bunun yapay tohumlamayla doğrudan ilişkilendirilmesi yanlıştır. Çünkü; ıslah programı kapsamında yetiştirilen ve damızlık olarak seçilen sağlıklı boğaların spermaları hijyenik ortamlarda ve uzman Veteriner Hekimlerin denetiminde elde edilmekte, işlenmekte ve depolanmaktadır. Başka bir deyişle, boğadan dişiye hastalık bulaştırma riski en alt seviyeye indirilmektedir. Geriye, tohumlayıcının hijyen kurallarına uyması kalmaktadır. Hijyen kurallarına uygun tohumlama yapılması halinde, yapay tohumlama aracılığıyla bir işletmeden diğer bir işletmeye hastalık bulaştırma riski ortadan kaldırılabılır.

Salgın ve bulaşıcı hastalıklarla sürekli mücadele ediliyor olması, bu sorunun sürdüğünü gösterir. Bir başka ifadeyle örgütlenme ve sağlık hizmetlerinde bir yetersizlik olduğu davalı idare tarafından kabul edilmektedir. İdare ortadan kaldırmakla görevli olduğu bu konulardaki eksiklikleri yapay tohumlama uygulamasını veteriner hekimlerinden başkası yapamaz tezine gerekçe yapmak yerine, salgın ve bulaşıcı hastalıklar bakımından yaşanan sorunların ortadan kaldırılmasında veteriner hekimlerinden daha etkin yararlanmanın yolları aranmalıdır.

Günümüz suni tohumlama uygulamalarında uyulması gereken hijyen kuralları ortalama eğitim almış herkesin öğrenip uygulayabileceği bir işittir. Bu nedenle tohumlamacı veteriner hekimi olmazsa suni tohumlamanın bulaşıcı hastalıkların yayılmasına neden olacağını ileri sürmek gerçekleri çarpıtmaktan öte bir anlam taşımaz. Hayvanlara uygun koşullar sağlanması uygulamaları ile hayvan sağlığını koruma, teşhis ve tedavi kasıtlı olarak birbirine karıştırılmakta ve bu konular suni tohumlama ile ilişkilendirilmektedir. Oysa bu davanın konusu döl verimi düşüklüğüne neden olan hastalıkların kim tarafından tedavi edileceği değildir. Konu sağlıklı erkeklerden alınmış ve uygun koşullarda depolanmış spermanın dişiye aktarılması işini öğrenmek üzere açılacak kurslara katılabilmek için veteriner hekimi olma zorunluluğu olmadığının tespiti.

Diğer taraftan, gerek Ziraat Fakültelerindeki Zooteknik programlarında, gerekse hayvancılık ile ilgili yüksek okul programlarında "hayvan sağlığı", "anatomi ve fizyoloji", "mikrobiyoloji", "doğum bilgisi", "üreme biyolojisi ve yapay tohumlama", "üreme biyoteknolojisi", ""hayvan sağlığı ve koruma kontrol" gibi konularda dersler işlenmektedir. Bu bağlamda, ziraat mühendislerinin hijyen kurallarına uyma konusunda kuramsal bir yetkinliğe sahiptirler. Kaldı ki, bugün gerek kamu sektöründe (Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı) ve gerek Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birlikleri gibi özel sektörde çalışan Zooteknik Ziraat Mühendisleri ve Ziraat Teknisyenleri hayvancılık işletmelerini düzenli olarak ziyaret etmekte, hayvanlarla ilgili numaralama, verim kontrolleri vb işlemleri yapmakta, yetiştiricilere yönelik yayım çalışmaları sunmaktadır. Bu meslek gruplarına mensup kişilerin hijyen

kurallarına uymamaları halinde, bugün de, yani yapay tohumlama yapmamalarına rağmen, hastalıkları yaymada rol oynamaları söz konusudur. Bu meslek gruplarını, yukarıda anılan görevlerle sorumlu tutan Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın böyle bir iddiada bulunması söz konusu dahi olmamalıdır; aksi takdirde, bu işin sorumluluğunun öncelikle Bakanlığa ait olacağı açıktır.

Bu gerçeklere karşın, Davalı İdare'nin, hukuki çekişmeye konu yetki alanında, ziraat mühendislerini kast ederek; "hayvan sağlığı ve suni tohumlama tekniği konusunda gerek nazari ve gerekse uygulamalı olarak yeterli eğitimi almamış kişilerin suni tohumlama faaliyetleri içine çekilmeye çalışılmasının kamu yararı açısından faydası olmayacağı, ortadan kaldırılması zor sıkıntılara ve ekonomik kayıplara neden olacağı" iddiası, gerçeklere aykırıdır.

Bünyesinde hem ziraat mühendisi, hem de veteriner hekim çalıştıran Davalı İdare Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın, cevap dilekçesinde, ziraat mühendislerinin konu ile ilgili ders almadıklarını iddia etmesi, başka bir deyişle gerçek dışı beyanda bulunması, gerçekten düşündürücüdür.

Bundan da öte, iptal dilekçemizde örneklerini Sayın Mahkemenize sunduğumuz gibi, birçok ülkede kısa süreli kurslara katılan çiftçiler, kendi hayvanlarına suni tohumlama yapabilmektedirler. Bu durum, suni tohumlama uygulamasının, ileri sürüldüğü kadar karmaşık bir iş olmadığını da ortaya koymaktadır.

Ekteki belge, Almanya'da bir yetiştiricinin 25 saatlik bir eğitim programına katılarak, kendi sürüsünde tohumlama yapma yetkisi alabildiğini açıklamaktadır. Almanca ve Türkçe sunulan belge (Ek - 1); 22 Kasım 1989 gün ve 2493 sayılı Alman Resmi Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Alman Hayvan Islah Yasası'na dayanarak 15 Kasım 1992'de çıkarılan "Hayvan Islah Yasasına Göre Düzenlenecek Eğitim Programları Yönetmeliği" ile ilgilidir. Bu yönetmelik sahada veya kendi işletmesinde tohumlama yapmak isteyen kişilerin başvurma koşullarını, düzenlenecek kursun kapsamını ve kurs sonunda yapılacak sınavı düzenlemektedir.

Buradan anlaşılacağı üzere, en az 18 yaşında olan ve hayvan yetiştirmeyle ilgili bir yüksek okulun diploma sınavını başarmış olan her birey, sahada tohumlama yapma belgesi almak üzere yapay tohumlama kursuna başvurma hakkına sahiptir. Uygulamalı ve kuramsal olarak yapılan bu kursun en az 6 hafta süreli olması, yalnızca bir hayvan türüne yönelik yapıyorsa, kursun 4 haftaya kısaltılabileceği hükme bağlanmıştır. Kurs sonunda, biri uzman Veteriner Hekim olmak üzere en az 3 kişilik sınav jürisi tarafından kuramsal ve uygulamalı sınav yapılmakta, bunu başaranlara Tohumlama Görevlisi (Besamungs-beauftragte) ünvanı altında tohumlama yetki belgesi verilmektedir. Kendi işletmesinde tohumlama yapmak isteyen yetiştiricilerin ise en az 16 yaşında olması şartı aranmakta; 25 saatten az olmayan kursu, yukarıda açıklanan yapıdaki bir jüri tarafından yapılacak

sınav sonunda başarıyla tamamlayan yetiştiricilere yapay tohumlama yetkisi verilmektedir.

1994 tarihinde yenilenerek yayınlanan Alman Islah Yasası'nın 9. maddesinin 8. paragrafının 2. fıkrasında da, sahada yapılacak tohumlamada kullanılacak sperma payetlerinin, yalnızca veteriner hekimlerine, yapay tohumlama bölümü mezunu ziraat teknisyenlerine, yapay tohumlama görevlilerine (Besamungsbeauftragte) ve kendi işletmelerinde tohumlamada kullanmak üzere yetiştiricilere verilebileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalardan açıkça görüleceği üzere; Almanya'da, 18 yaşındaki, hatta 16 yaşındaki gençlere yapay tohumlama yetkisinin verilmesi, yapay tohumlama uygulamasının ileri sürüldüğü gibi karmaşık bir işlem olmadığını kanıtlamaktadır.

Almanya'da yayınlanan istatistikler (Arbeitsgemeinschaft Deutscher Rinderzüchter (ADR), Rinderproduktion in der Bundesrepublik Deutschland 1999; sayfa: 42 ve 43) göstermektedir ki, yapay tohumlama kursunu başarıyla bitiren Tohumlama Görevlileri (Besamungsbeauftragte) Veteriner Hekimlere kıyasla çok daha fazla tohumlama yapmaktadır. Konu ile ilgili istatistiklere göre, tohumlama görevlileri yılda ortalama 2.063-2.924 baş dişi tohumlarken, bir Veteriner Hekimin ortalama tohumladığı dişi sayısı 306-840 baş arasında değişmektedir. Ayrıca; tohumlama kursunu başarıyla tamamlayan görevlilerin tohumlamadaki payı %57,6, Veteriner Hekimlerin payı ise %31,1 dolayındadır. Bu değerler göstermektedir ki, tohumlama görevlilerinin Almanya'daki yapay tohumlama çalışmalarına katkısı çok daha yüksektir. Tohumlamada %11,2 paya sahip olan kendi işletmesinde tohumlama yapan yetiştiricilerin payı da küçümsenecek düzeyde değildir.

İptal dilekçemizde birçok ülke için örneklerini verdiğimiz ve yukarıda da Almanya örneğini açıkladığımız üzere, dünyada birçok ülkede yetiştiriciler, kısa süreli eğitim aldıktan sonra suni tohumlama yapmak üzere yetkilendirilmektedirler. Bu gerçek, idarenin savını baştan çürütmektedir. Bununla birlikte, savını destekleyebilmek için, İdare, bu tip izinlerin verildiği ülkeleri, 'işletme başına düşen sığır sayısı yüksek, hayvan hastalıkları elemine edilmiş/kontrol altına alınmış, etkili organizasyonlarla suni tohumlama faaliyetleri denetlenen" ülkeler olarak tanımlamaktadır.

Yetiştiricilerin suni tohumlama yapma yetkisine haiz olduğu tüm ülkelerin bu ölçütlere uyduğunu söylemenin güçlüğünü bir tarafa bırakıp, bir an için İdare'nin savının tümüyle doğru olduğunu kabul etsek bile, İdare'nin neden-sonuç ilişkisinin analizinde yanlışla düştüğünü söylemek durumundayız. Hayvancılık alanında gelişmiş ülkeler, doğru hayvancılık politikalarını, etkin Tarım Bakanlığı organizasyonları altında yürüttükleri için gelişmişlerdir. Başka bir deyişle, "işletme başına hayvan sayısını artırmak, hastalıkları elemine etmek, suni tohumla-

ma faaliyetlerini etkin olarak uygulayıp denetlemek" aşaması, doğru organizasyon - doğru politika birlikteliği sonucunda ortaya çıkmıştır.

Tersine bir anlatımla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, suni tohumlamanın bir meslek mensuplarına özgülenmesi gibi çarpık ve yasal olmayan çalışmalar yerine, doğru tarım politikaları uygulayarak hayvancılığı geliştirmeli, yetki sahibi olan tüm meslek grupları tarafından bilimsel ölçütlerle yapılan yaygın suni tohumlama faaliyetlerini etkin olarak denetlemeli ve bu şekilde gerçek kamu yararını sağlamalıdır.

Ülkemizde 1925 yılında başlayan suni tohumlama çalışmaları ile, günümüzde, tohumlanabilir dişi sayısının ancak % 15 kadarı tohumlanabilmektedir. Hayvancılığı gelişmiş olan ülkelerde bu oran, süt sığırcılığı için % 95'in üzerindedir. Uygulama, çiftçileri ve hayvancılık konusunda yükseköğrenim görmüş meslek mensuplarını işin içine çekerek yaygınlaştırılmalıdır, gerçek kamu yararı buradadır.

Türkiye'de işlemlerin küçük ve dağınık olmasını suni tohumlamanın sadece veteriner hekimleri tarafından yapılması isteğine gerekçe yapmak, son derecede yanlıştır. Gerçekten de kamu, suni tohumlamayı yaygınlaştırmak için yıllardır çaba harcamakta ve bu amaçla çeşitli destekler vermektedir. Eğer bu amacın gerçekleştirilmesi, yani suni tohumlamadan yeterince yararlanmak isteniyorsa ve bizim ülkemizde olduğu gibi işletmeler küçük ve dağınık ise bu durum idarenin savunduğu gibi yapay tohumlamanın bir mesleğe özgülenmesini değil, aksine yapay tohumlama yapabilenlerin sayısının artırılması, özellikle de üreticilerin yapay tohumlama kursuna katılmasının özendirilmesi için bir gerekçe sayılmalıdır.

III - YÖNETMELİĞİN HUKUKİ DAYANAĞINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

15. 11 2002 gün, 24937 sayılı RG'de yayımlanan ve değişikliğe konu Yönetmelik'in Hukuki dayanağı 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu iken, 1.7.2003 gün, 25155 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 6343 sayılı "Veteriner Hekimlik Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun" ve 3285 sayılı "hayvan Sağlığı ve Zabitası Kanunu" da hukuki dayanak bölümüne ilave edilmiştir.

İptal dilekçemizde bu değişikliğin hukuka aykırılığı, gerekçesi ile ortaya konulmuştur.

Buna karşılık davalı İdare, bir kez daha, suni tohumlama faaliyetinin veteriner hekimler dışındakiler tarafından yapılmasının olanaksız olduğunu (!) iddia ederek, bu çerçevede, suni tohumlama faaliyetlerinin kontrolü açısından, "suni tohumlama yapma izni almak isteyen serbest veteriner hekimlerden Odaya kayıtlı olduklarının belgelenmesini istemek", ".. Veteriner Hekimler Odasının iş sözleşmelerinin onaylanmasının istenmesi" ni gerekli görmektedir.

Davalı İdare'nin bu başlık altında yaptığı bir başka açıklama ise, oldukça ilginçtir. Bu noktada, davalı İdare, bir önceki Yönetmelik değişikliği (RG tarih: 15.11.2002, sayı: 24937) hazırlık süreçlerini ayrıntısı ile anlatmakta ve konuyu şöyle bağlamaktadır; "İptal edilen Yönetmelik, yukarıda açıklanan uzman kuruluşların büyük çoğunluğunun görüş ve önerileri aksine, Genel Müdürlüğümüzün görüşü ve onayı alınmadan, 4631 sayılı Yasa'nın yayımından sonra 1 yılı çok aşkın bir zamanda aceleci bir tavırla ve teamüllere uygun olmayan biçimde yayımlanmıştır. Yazımız ekinde gönderilen Ziraat Fakültesi görüşlerine noktasına-virgülüne kadar tam uyularak bir noktada toplantılara katılan tüm kuruluşların görüşleri bir anda atılmış ve iptal edilen ve davacı tarafından savunulan 15 Kasım 2002 tarih ve 24937 sayılı Resmi Gazete'de çıkan Yönetmelik teamüllere aykırı olarak çıkarılmıştır."

DEĞERLENDİRMELERİMİZ :

Konu ile ilgili yasal çerçeve ve işin niteliği açısından, suni tohumlama faaliyetlerinin kimler tarafından yapılabileceğine ilişkin tartışmalar dilekçenin önceki bölümlerinde yapılmış olduğundan, burada bu tartışmalara bir kez daha girmenin yararı bulunmamaktadır. Ancak şu kadarı söylenmelidir ki, faaliyet alanı ziraat mühendislerine açık olmak durumundadır, bu bağlamda da veteriner hekimler odasına kayıt ve iş sözleşmesinin söz konusu oda tarafından onaylanması gibi yaptırımlar, geçerli olamaz. TMMOB Yasası, mühendislerin ancak kendi ihtisas odalarına kayıtlı olarak faaliyette bulunabileceklerini öngörür. Başka bir deyişle, 6343 sayılı Yasa'nın Yönetmelik'e konu faaliyetleri uygulayacak olanlar yönünden hukuki dayanak olarak kabul edilmesi halinde, diğer tüm ilgili meslek mensuplarının mevzuatının da kapsama alınması gerekmektedir ki, böyle bir "sayma" yönteminin doğru olmayacağı ortadadır.

İptal dilekçemizde belirttiğimiz gibi, bir önceki Yönetmelik (RG tarih: 15.11.2002, sayı: 24937) uyarınca, "Hayvancılıkla ilgili konularda eğitim veren ... fakülte mezunları" niteliği ile ODA'mız üyesi ziraat mühendisleri, değiştirilen Yönetmeliğe konu iş ve işlemleri yapabilmekte idiler.

Yine iptal dilekçemizde konu edildiği üzere, Davalı İdare, Yönetmelik değişikliği Taslağı'nı 30.4.2003 tarihinde bazı kurum ve kuruluşlara göndermiş ve 10.5.2003 tarihine kadar görüş istemiştir. Yönetmelik değişikliği gibi ciddi bir konunun, içlerinde Anayasal bir meslek kuruluşu olan ODA'mız da dahil olmak üzere birçok kuruma hiç gönderilmemesi, diğer bazı kurumlara ise, yazının yazıldığı tarihten itibaren 10 günlük sürede görüşe sunulması, Davalı İdare'nin gerçek niyetini ortaya koymaktadır.

Yazının geliş ve gidiş zamanı için gereken sürenin bile görüş için verilmemiş olması ve görüş sorulan - sorulmayan kuruluşların nitelikleri dikkate alındığında, Davalı İdare'nin, ilgili tarafların görüşünden kaçırarak, acele bir yetki

göçertmesi ile bir meslek mensuplarına yönelik kayırmacılık faaliyetine giriştiği ortaya çıkmaktadır.

Davalı İdare, ODA'mızın yukarıda özetlenen ve "Yönetmeliğin şekil açısından sakatlanmasına neden olan hukuka aykırı hazırlık süreci"ne ilişkin savına yanıt vermek yerine, değiştirdiği Yönetmelik'in hazırlık sürecine ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapmakta ve "Genel Müdürlüğü'müzün görüşü ve onayı alınmadan", "aceleci bir tavırla ve teamüllere uygun olmayan biçimde" gibi nitelemelerle bir önceki Yönetmeliğin çıkarılma sürecini eleştirmektedir.

Davalı İdare'nin konuyla ilgili açıklamaları, "anlaşılır" değildir. Öncelikle, bir önceki Yönetmelik'in çıkarılma sürecinin, hukuki çekişme ile bir ilgisi bulunmamaktadır. ODA'mızın bu konu ile ilgili herhangi bir olumlu - olumsuz savı yoktur. Ancak daha da önemlisi, Davalı İdare'nin, kendi çıkarttığı Yönetmelik'i eleştirmesi, "Genel Müdürlüğü'müzün görüş ve onayı alınmadan" diyerek sıfat karıştırmasında bulunmasıdır. Burada kast edilen Genel Müdürlük, Tarım Bakanlığı'nın idari bir birimidir, tüzel kişiliği de bulunmamaktadır. Dava edilen Bakanlıktır, dolayısıyla muhatap ta Bakanlıktır. Bir Genel Müdürlüğün, "bana görüş sormadan, onay almadan Yönetmelik çıkarttı" diyerek kendi Bakanlığını bir dava dilekçesinde eleştirmesi, hem idarenin devamlılığı hem de idarenin hiyerarşik yapısı açısından "anlaşılır" olmamakla birlikte, kamu yönetiminin içinde bulunduğu durumu olanca açıklığı ile ortaya koymaktadır.

IV - YÖNETMELİĞİN VETERİNERLİK MESLEĞİNE

MÜNHASIR YETKİ VERMESİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Yönetmelik'in 5. maddesinin (a) fıkrası, 15.11.2002 günlü Yönetmeliğin (a) ve (b) fıkralarını değiştirmekte ve önceki Yönetmeliğin "Bakanlığın izni ile gerçek ve tüzel kişilerin suni tohumlama yapabileceği" hükmü yerine suni tohumlama konusunda yetkiyi ikiye ayırarak faaliyet alanını ziraat mühendislerine kapatmaktadır.

İptal dilekçemizde belirtilen gerekçelerle, çift tırnaklı - tek tırnaklı ve diğer memeli hayvanlarda suni tohumlama faaliyetlerini bilime, yürürlükteki mevzuata ve hayvancılıkta gelişmiş ülkelerdeki rutin uygulamalara aykırı olarak veteriner hekimlik mesleğine hasretmeye yönelik olarak düzenlenen beşinci maddenin (a) fıkrasının tümüyle iptali istenilmiştir.

Davalı İdare, bir kez daha suni tohumlamanın komplike, insan ve hayvan sağlığı ile yakından ilgili bir uygulama olduğunu öne sürdükten sonra, "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzükte belirtilen maddede de 'zootekni alanında öğrenim görmüş ziraat mühendisleri, hayvan neslinin ıslahı, çoğaltılması, ithal ve ihracı, hayvan ürünleri üretimi ve pazarlanmasıyla ilgili konularda faaliyette bulunmaya yetkilidirler' denmektedir. Ancak bu maddede de yer alan uygulama esasları içinde suni tohumla-

ma, embriyo transferi ve diğer sağlıkla ilgili uygulamalar yer almamıştır. Hayvan ıslahında alınan önlem ve uygulamalar bir zincir gibi birbirini takip eder. Bunun içinde suni tohumlama, embriyo transferi gibi uygulamaların sağlıkla ilgili olan bölümlerine diğer meslek grupları girmemelidir", "... Nitekim davacının dava dilekçesinin ekinde sunduğu Kanada ve ABD'ye ilişkin uygulamaların aslında, dava için genel uygulamalar olmayıp, aksine özel kişi ve kuruluşların uygulama yönergelerini içermektedir. Ayrıca söz konusu ülkelerin koşulları ile ülkemiz koşulları çok farklılık arz etmektedir. Bu konuda dikkat edilecek bir hususta, Avrupa AB ilkeleri, uygulamalarda veteriner hekim zorunluluğunu dikkate aldığıdır. Şu anda AB'ye uyum yasaları çerçevesinde yapılan çalışmalarda bu hususlar dikkate alınmaktadır", "veteriner hekim olmayanların bir iğne vurması bile olası değilken suni tohumlama gibi çok daha geniş ve komplike bir olguda görev almaları mevcut kanun ve yasalarla mümkün görülmemektedir."

DEĞERLENDİRMELERİMİZ :

Davalı İdare, "Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük" hükümlerini, "suni tohumlama uygulamalarında veterinerlik mesleğine münhasır yetki tanımak" amacı doğrultusunda, yanlış yorumlamaktadır.

Daha önce de belirtildiği gibi, sözü edilen Tüzük, Türk Veteriner Hekimler Birliği'nin itirazı nedeniyle Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu'nun incelemesinden geçmiş ve kesinleşmiştir. Bu bağlamda, yetki tüzüğü'nün zootekni alanında öğre-nim görmüş ziraat mühendislerine "hayvan neslinin ıslahı, çoğaltılması .. konularında verdiği yetkinin, suni tohumlama ve embriyo transferini kapsamadığı iddiaları, hukuka ve bilime aykırıdır.

Günümüzde çiftlik hayvanları, başlıca üç yolla çoğaltılırlar: 1) Doğal çiftleştirme, 2) Suni tohumlama, 3) Embriyo transferi. Dolayısıyla, suni tohumlama ve embriyo transferi uygulamaları, hayvan neslinin ıslahı ve çoğaltılmasına ilişkin uygulamalar olup, Tüzük gereği zootekni alanında öğrenim görmüş ziraat mühendisleri bu alanda açık yetki sahibidirler.

Kanada ve ABD uygulamalarına ilişkin davalı İdare iddialarına gelince; ODA'mızın Kanada ve ABD uygulamalarını dava dilekçesi kapsamına almaktaki amacı, bu ülkelerde şirketlerin açtığı ve katılımcılarda meslek koşulu aranmadığı kurslarda suni tohumlama yapma yetkisinin verilebildiğini açıklamaya yöneliktir. Bu da, "suni tohumlama işi veteriner hekimi işidir" diyen davalı idarenin savının ne denli temelsiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Bütün bunların yanında, İdare'nin, "bizim ülkemizin koşulları farklı" diyerek dünya üzerinde olmayan kendi uygulamasını savunmaya çalışması, son yıllarda kamu yönetiminde sıkça görülen kolaycılık anlayışının bir sonucu olarak değerlendirilmektedir. Dilekçemizin önceki bölümlerinde belirtildiği

gibi, Türkiye'nin koşulları, davalı idarenin yapmaya çalıştığının tersine, denetim altında olmak üzere daha yaygın suni tohumlama çalışmaları gerektirmektedir.

Davalı idare, son olarak, Avrupa Birliği uygulamalarını tanık göstererek, AB'de veteriner hekimlerin dışındakilerin suni tohumlama yapamadığı gibi bir izlenim yaratmaya çalışmaktadır. Oysa gerçekler farklıdır.

AB ülkelerinde suni tohumlamada kullanılacak boğaların seçimi, boğalardan sperma toplama, dondurma, sulandırma ve dağıtma kuralları, "Council Directive 88/407/EEC" hükümlerine göre düzenlenmektedir.

Daha önce açıklandığı ve ekteki belgelerde sunulduğu üzere, Almanya'da kısa süreli kurslar ile suni tohumlama yetkisi verilmektedir.

Yine bir Avrupa Birliği ülkesi olan İngiltere'de suni tohumlama uygulaması, "Artificial Insemination of Cattle" hükümleri uyarınca yürütülmektedir. Buna göre, suni tohumlama, çiftçilerin kendi hayvanlarına uyguladıkları ve ticari olan üzere ikiye ayrılmıştır. Çiftçiler, aldıkları kısa süreli kurslar sonrasında, kendi hayvanlarına suni tohumlama yapabilmektedirler. Ticari suni tohumlama işlemi de, yine veterinerlere münhasır bir çalışma alanı değildir. Kişiler yanında kuruluşlar da, suni tohumlama ve sperm depolama için Tarım Bakanlığı'ndan lisans alarak faaliyet gösterebilmektedirler.

Son olarak, davalı İdare'nin, enjeksiyon - veteriner hekim arasında kurmaya çalıştığı bağlantıya değinelim. "... bir enjeksiyonun bile hekim kontrolü olmaksızın, canlıya uygulanabilmesi yasalar karşısında olası değilken" ve "suni tohumlama gibi komplike bir olgunun..." ifadeleri dünya gerçeklerini göz ardı eden ve gerçekle ilişkisi olmayan ifadelerdir. Enjeksiyonda uygulama açısından değil enjekte edilen ilaç açısından hekim bilgisine ihtiyaç duyulur. Bu sav, insanlara enjeksiyonun mutlaka hekimler tarafından yapıldığını, hekimler dışındaki kimsenin enjeksiyon yapamayacağını ileri sürmekle eşit ki, böyle bir akıl yürütmenin sonucu, otomobil şoförlüğünün sadece makine mühendisleri tarafından yapılabileceğine (!) varır.

V - YÖNETMELİĞİN SPERMA - EMBRİYO VE OVUM İTHALATI DÜZENLEMELERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Yönetmeliğin 24 ve 26. maddelerinde getirilen düzenlemelerle sperma, embriyo ve ovum ithalatının ilkeleri Yönetmelik yerine talimatla belirlenir hale getirilmiştir.

İptal dilekçemizde, "bu düzenleme ile yönetmelikte zaman içinde değişiklik yapma zorluğu aşılarak talimat ile istenildiği şekilde uygulama yapılmasının yolu açılmak istenilmektedir. Bu değişiklik; ülke damızlıkçılığının gelişmesini sınırlayacak, ithalatı oldukça kolaylaştıracak ve keyfi uygulamalara imkan verecektir" düşüncesini ifade etmiş ve ilgili maddelerin tümüyle iptali talep edilmiştir.

Davalı İdare, cevap dilekçesinde, değişikliğin gerekçesini, "söz konusu maddeler ile her gün değişen şartlara cevap verebilmek, değişen şartlara göre sağlık açısından ve gerekse kalite yönünden iyileştirmeye yönelik müdahalelerin anında yapılabilmesi amaçlanmıştır" ifadeleri ile açıklamakta ve CVM hastalığı için gerçekleştirilen uygulamayı örnek göstermektedir. Devamla, "talimat ile ilke belirlenimin keyfi uygulamalara imkan vereceği" düşüncemiz eleştirilmekte ve "bilimsel değerlendirmeler içinde kamu yararı düşünülerek değişikliğe gidilmiştir" denilmektedir.

DEĞERLENDİRMELERİMİZ :

İdarenin, ithalat ilkelerini talimat ile belirlenir hale dönüştürmekte kullandığı "değişen şartlara cevap verebilmek" gerekçesi, tersine bir anlatımla, "Yönetmeliğe bağlı uygulamaların değişen şartlara cevap veremeyeceği" yorumunun çıkarılmasına neden olur.

Genel düzenleyici işlemler hiyerarşisinde "ilke" belirlemeye yönelik düzenlemelerin Yasa-Tüzük-Yönetmelik gibi üst hiyerarşi kademesindeki mevzuatla gerçekleştirilmesi, uygulamanın bu ilkelere uyarlı olarak yürütülmesinin sağlanabilmesi için ise talimatların kullanılması uygun olarak değerlendirilmektedir.

Ovum - embriyo - sperm ithalatı gibi ülke hayvancılığını doğrudan etkileyen uygulamalara esas olacak ilkelerinin, kolayca değiştirilebilen ve çoğu zaman hukuki denetimden uzak olan talimatlar ile yönlendirilmesi, verili kamu yönetimi yapısı içinde, yararlı sonuçlar üretmeyecektir.

İlkeler Yönetmelik ile belirlenmeli, şartlar değiştiğinde İdare Yönetmeliği, ilgili tüm tarafların ve kamuoyunun değerlendirmesine ve bu itibarla hukuki denetime açık olmak üzere, süratle değiştirmelidir. Böylesine şeffaf ve katılımcı süreçlerin kamu yararına yönelik sonuçlar üretmesi, tersi süreçlere oranla çok daha olasıdır.

VI - DAVALI İDARE'NİN, İPTAL DİLEKÇEMİZ EKİNE KONULAN DÜNYA UYGULAMALARI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALARI :

Davalı İdare, iptal dilekçemiz ekinde sunduğumuz dünya uygulamalarına ilişkin kimi sorular yöneltmekte ve bazı değerlendirmelerde bulunmaktadır.

DEĞERLENDİRMELERİMİZ :

Yöneltilen sorulara ilişkin açıklamalarımız, aşağıda yapılmaktadır;

1 - Keçilerde Yapay Tohumlama Staj Kliniği : Oklahoma'da bulunan klinikte, düzenlenen dört günlük kurslar sonunda katılımcılara suni tohumlama yapma yetkisi verilmektedir.

Davalı İdare, "bunun ABD için son derece doğal" olduğunu söyledikten sonra, devamla, katılımcıların eğitim geçmişi ile ilgili herhangi bir bilgi verilmediğini ileri sürmektedir.

Kurslar, belgede de görüleceği üzere, talep eden yetiştirici grupları için düzenlenmektedir. Dolayısıyla, kurslara katılmak için, yetiştirici olmak dışında herhangi bir eğitim koşulu aranmadığı açıktır.

Davalı İdare'nin tüm cevap dilekçesi boyunca, hayvan hastalıkları ile bağlantı kurarak suni tohumlamanın ancak veteriner hekimler tarafından yapılabileceğini ileri sürdükten sonra, ABD'de 4 günlük kurs ile suni tohumlama yetkisi verilmesini, ABD'nin işletme büyüklüğü/tarımsal istihdam göstergelerine atıf yaparak, "doğal" karşılması, gerçeklerin itiraf edilmesi olarak not edilmelidir.

2 - Embriyo Transferi ve Yapay Tohumlama Kooperatifleri Ulusal Birliği : Davalı İdare'nin cevap dilekçesinde, "Fransızca bir metinden elde edilen, hangi ülkeye ait olduğu saptanamamış, yürürlükte olduğu belli olmayan, tohumlayıcı lisansına sahip olanların ziraat mühendisi / teknisyeni olduğuna yönelik izlenim oluşturulmaya çalışılan" gibi iddialar ileri sürdüğü metin;

Dava başında , Fransa Embriyo Transferi ve Yapay Tohumlama Kooperatifleri Ulusal Birliği (UNCEIA)'dan istenilmiş ve posta yolu ile getirilmiştir. Fransa'da 28.12.1966 tarihinde çıkartılmış olan Hayvan Yetiştiriciliği Kanunu, izleyen yıllarda çeşitli maddelerinde bazı değişiklikler yapılmakla birlikte, temel yapısını korumaktadır. Sayın Mahkemenize sunulan metin, Haziran 2001'da yapılan son değişiklik sonucunda nihai halini almış, yürürlükte olan bir metin niteliğindedir.

ODA'mız, tohumlayıcı lisansına sahip olanların ziraat mühendisi-ziraat teknisyeni olduğuna yönelik bir izlenim oluşturmaya çalışmamakta, tam tersine, bu işlemin kısa süreli kurslara katılan üreticiler tarafından dahi yapıldığını ortaya koymaktadır.

3 - Sığır Embriyoları Transferi : Sözü edilen metinle ilgili olarak, davalı idare, tohumlayıcıların kimliğini sormaktadır.

Sayın Mahkemenize sunulan belge, cerrahi yolla yapılan embriyo transferinin veteriner hekimce yapılacağını ifade etmekte, cerrahi olmayan yöntemlerle yapılan embriyo transferi için ise veteriner hekim koşulunu aramamaktadır.

4 - Ramboulet Ulusal Hayvancılık Okulu Tohumlama Merkezi: Ramboulet Ulusal Hayvancılık Okulu geçmişte çobanlık okulu olarak kullanılmakta iken, günümüzde, Türkiye'deki ziraat teknisyenliği eğitimine karşılık gelen bir eğitim vermektedir.

Bu anlamda, Tohumlama Kursu katılımcısı olmaya yönelik Başvuru için talep edilen düzey olarak belirtilen "Bac Technique Agricole", lise sonrası iki yıllık tarımsal mesleki eğitim sonucu elde edilen diploma olarak açıklanmaktadır. Bunun yanında, diğer iki yıllık mesleki eğitimlerde, başvuru için yeterli görülmektedir.

5) Kanada Shorthon Şirketi Yapay Döllenme Hakkında Yönetmelik : Davalı idare, bir şirketin uygulama esaslarının,

Kanada'ya ilişkin bir genel uygulama olarak sunulduğunu ileri sürmektedir.

Söz konusu belgenin Sayın Mahkemenize sunulmasının nedeni, Kanada'da, bir yetiştiricinin, yapay tohumlama merkezi veya özel bir yetiştiriciden aldığı dondurulmuş sperma ile kendi sürüsündeki hayvanları tohumlayabildiği gerçeğini ortaya koymaktır.

Davalı idare yapay tohumlama uygulaması yapabilmek için veteriner hekim olma zorunluluğu bulunmadığını ifade etmek için sunulan belgeleri anlaşılabilir kılmak yolunda çaba harcamak yerine, kamu yönetiminin olanaklarını kullanarak, gelişmiş ülkelerde bu işlerin nasıl yapıldığına ilişkin bilgi toplamalı ve Sayın Mahkemenize sunmalıdır.

Sonuç olarak; Dilekçemizde gerekçeleriyle ortaya koyduğumuz gibi;

Suni tohumlama bir sağlık hizmeti değildir, dünyanın pek çok ülkesinde üreticiler de suni tohumlama yapabilmektedir.

Türkiye gibi işletmelerin küçük ve dağınık olduğu ülkelere yapay tohumlamanın öğretilmesine yönelik kursların açılması ülke hayvancılığının gelişmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

Mühendislik eğitimi boyunca aldıkları bilgiler ve Yetki Tüzükleri gereği, ziraat mühendisleri, suni tohumlama yapma konusunda yetkilidirler.

Bu gerçeklere karşın, davalı İdare'nin, suni tohumlama hizmetlerini yalnızca veterinerlik mesleğine özgülemeye yönelik olarak yaptığı Yönetmelik değişikliği, bilimsel ve hukuki gereklere ve kamu yararı ilkesine aykırıdır.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 1 Temmuz 2003 tarih, 25155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama, Ovum ve Embriyo Transferi Faaliyetlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in üçüncü maddesinin, 4631 sayılı Hayvan Islahı kanunu dışında diğer kanunların sayıldığı bölümlerinin; beşinci maddesinin a fıkrasının tümüyle; altıncı maddesinin c fıkrasının tümüyle; yedinci maddesinin ilk paragrafının sonundaki ".. veteriner hekimin adına.." ibaresinin; yedinci maddesinin b fıkrasının ikinci bendindeki ".. veteriner hekime ait meslek odası onaylı iş sözleşmesi.." ibaresinin; yedinci maddesinin c fıkrasının ikinci bendindeki ".. veteriner hekime ait meslek odası onaylı iş sözleşmesi.." ibaresinin; yedinci maddesinin d fıkrasının birinci bendindeki ".. veteriner hekime ait meslek odası onaylı iş sözleşmesi.." ibaresinin; yirmidört ve yirmialtıncı maddelerinin tümüyle ve yirmiyedinci maddenin a ve c fıkralarının tümüyle iptali yanında, öncelikle yürütmelerinin durdurulmasına, yargılama giderleri ve avukatlık ücretlerinin davalı idareye yükletilmesine karar verilmesini saygılarımızla arz ve talep ederiz. 11.3.2004

YAZILI BASINDAN HABER BAŞLIKLARI

CİNETARIM -GARİBANIN YEMEĞİ KURU FASULYE - Aralık 2003 - Ocak 2004
CUMHURİYET- KIZAĞA ÇEKİLEN YURTSEVER -19.01.2004
MİLLİYET - TOPRAK SES VERİYOR - 15.01.2004
H.O.TERCÜMAN- GAP DÜNYAYI KORKUTTU - 13.01.2004
RADİKAL - TEZGAHLARDAKİ TEHLİKE - 13.01.2004
CUMHURİYET- UNAKITAN'IN OĞLUNA SUÇLAMA - 13.01.2004
HÜRRİYET - BEKİR COŞKUN'A ZİRAAT ÖDÜLÜ - 13.01.2004
D.B.TERCÜMAN- TARIMDA TEKNOLOJİYİ KULLANMALIYIZ - 13.01.2004
GÜNEŞ- BAYKAL: HUKUKİ STATÜSÜ NETLEŞMELİ - 13.01.2004
ZAMAN- TARIMDAKİ SORUNLAR KISA DÖNEMDE ÇÖZÜLMEZ - 13.01.2004
CUMHURİYET- CARGILL'İN ELİ KİMİN CEBİ! - 12.01.2004
MİLLİYET- 2004'ÜN YİYECEĞİ PİRİNÇ - 11.01.2004
EVRENSEL - KÖYLÜYE HİZMET YOK - 22.02.2004
CUMHURİYET-MISIR İTHALATI TARTIŞMASI 21.02.2004
EVRENSEL-KAMU YÖNETİMİ TEMEL KANUNU VE TARIM - 15.02.2004
EVRENSEL-CARGILL' E NE VAAT ETTİ? - 09.02.2004
SABAH Bayram -CARGILL, ŞEKERİN TADINI KAÇIRIYOR -02.02.2004

WEB SİTEMİZDEN

“KARIYER”

İş arayan ziraat mühendisleri ve ilgili meslek grupları ile iş verenleri bir araya getirmeyi amaçlayan “KARIYER” linkimizde;

İş arayan kendine ait bilgileri oluşturup bunu site aracılığı ile yayınlamak iş-veren'in bu bilgiye ulaşmasını sağlayabilirken,

İşveren ilan sayfaları ile eleman arama ilanlarını sitede yayınlatabilir. Meslek grubuna dönük bu kariyer sayfalarındaki bilgiler iş arayan ve işveren tarafından oluşturulmaktadır.

İş arayanınız [\[İş Arayanlar\]](#) linkine, işverenseniz [\[Eleman Arayanlar\]](#) linkine tıklayarak kaydınızı yapabilir ve bu sayfalarda bilgilerinizi yayınlatabilirsiniz.

ÇALIŞMA KOMİSYONLARIMIZ OLUŞTURULMAYA BAŞLANDI

ODA'mızın 39. Olağan Genel Kurul'u sonrasında oluşan Yönetim Kurulu görev dağılımı yapıldı. 39. Dönem'de ZMO Asil ve Yedek Yönetim Kurulları birlikte çalışacak. Bunun yanında, uzmanlık alanlarına göre kurulan Çalışma Komisyonları, ODA çalışmalarımızın daha da etkinleşmesine ve aktif katılıma hizmet edecek.

Çalışma Komisyonları'mız ;

- Tarım Politikaları
- Bitkisel Üretim
- Hayvansal Üretim ve Su Ürünleri
- Tarım Teknolojileri
- Gıda
- Bitkisel Üretim
- Özel Hizmet Alanları ve Mesleki Denetim
- Tarımsal Araştırmalar
- Organik Tarım
- Çevre
- Toprak-Su Kaynakları Yönetimi
- Gen Kaynakları
- Dış İlişkiler
- Mevzuat
- Ana Yönetmelik
- Örgütlenme
- 6. Teknik Kongre
- Basım-Yayım
- Bilirkişilik
- Sosyal Etkinlikler

Çalışma Komisyonları, tüm üyelerimizin, katılımına açıktır. Görev almak isteyen üyelerimiz ODA'mıza başvurabilirler.

Şubelerimiz, sözü edilen başlıklar altında Komisyonlar oluşturarak, hazırlayacakları raporları, Ana Komisyon'da değerlendirilmek üzere Genel Merkez'e göndereceklerdir.

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI 2004 YILI ÜCRET TARİFESİ

* Üye Aidatı	: 4.000.000 TL/Ay
* Kimlik Yenileme Ücreti	: 10.000.000 TL (Posta ile gönderilecek kimlik için ilave 5.000.000 TL alınacaktır)
* ODA Üyelik Belgesi Ücreti	: 50.000.000 TL (İlk üyelik belgesinden sonraki belgeler için 25.000.000 TL alınacaktır)
* Sorumlu Yöneticilik Belgesi Vize Ücreti	: 20.000.000 TL
* SMM Belgesi Ücreti	: 50.000.000 TL
* SMM Belgesi Yenileme Ücreti	: 25.000.000 TL
* Büro Tescil Belgesi Ücreti	: 100.000.000 TL
* Büro Tescil Belgesi Yenileme Ücreti	: 50.000.000 TL
* İstifa etmiş emekli üyeler ile hiç ODA üyesi olmamış emekli meslektaşlarımızın üyelik giriş ücreti	: 250.000.000 TL
* İstifa etmiş çalışan üyeler yeniden üye olmak istediğinde giriş ücreti: İstifa ettiği tarihten, yeniden üye olmak istediği tarihe kadarki süreler için (Geçmiş aylar X 4.000.000 TL aidat) + 75.000.000 TL (ancak güncelleştirilmiş aidat ile çarpılacak ay sayısı en fazla 60 tır.)	
* Yeni üye kayıt ücreti (1999) ve sonraki yıllar mezunları) : 20.000.000 TL + Kayıt olunan ay itibari ile yıl sonuna kadar olan ay sayısı X 4.000.000 TL Mezuniyetinden 5 tam yıl geçtikten sonra, 1998 ve önceki yıllar mezunları) ODA'mıza üyelik başvurusunda bulunan meslektaşlarımızın giriş ücreti :	2.000.000.000 TL
* (Yabancı Uyruklular) Geçici üyelik şartları	
Giriş Ücreti	: 250.000.000 TL
Kimlik Ücreti	: 30.000.000 TL
Aylık Aidat	: 50.000.000 TL

YUMURTALIK SUGÖZÜ TERMİK SANTRALİNE İLİŞKİN BASIN BİLDİRİSİ

SIEMENS firması tarafından yap-devret modeline uygun olarak inşa edilen Yumurtalık Sugözü termik santrali, yüksek maliyeti, ithal kömür kullanacak olması ve özellikle konumlandığı bölgede çevreye ve tarımsal faaliyetlere zarar verecek olması nedeniyle, kamu yararına aykırı bir nitelik göstermektedir.

Ziraat Mühendisleri ODASI olarak, termik santralin tarım sektörü ve kırsal sosyolojiye etkileri konusunda kamuoyunu bilgilendirmeyi ve halk yararına girişimlerde bulunmayı bir görev biliyoruz.

Santral, yalnızca kurulduğu bölgede değil, santralden çıkacak gazların ulaşacağı tüm bölgelerde, çevre değerlerini, insan ve hayvan sağlığını, tarımsal üretim desenini tehdit etmektedir.

Bölge; İskenderun körfezinin bir uzantısı olarak esen lodos rüzgarının şiddetiyle, santralden çıkacak gazları Ceyhan - İmamoğluna kadar ulaştırabilecek bir coğrafi yapıya sahiptir. Saatte 450 ton ithal kömür yakması ve 60 ton kül üretmesi planlanan santralden çıkacak külün en iyi ihtimalle %1 inin dışarı taşınması halinde bile günde en az 15 ton tozun atmosfere taşınacağı düşünüldüğünde, sorunun boyutu ortaya çıkmaktadır. Rüzgarın hakim yönünde olan Amanos dağları santralden çıkacak atıkları bloke edecek ve iklim özelliklerine bağlı olarak taşınan ve bloke edilen gazlar ve toz, doğrudan bitki - toprak ve su üzerinde kalıntı etki yapacaktır.

Bu bağlamda, kurulu bulunduğu 3000 dekarlık alanın 900 dekarı II. sınıf tarım arazisi niteliğinde bulunan Yumurtalık Sugözü Termik Santralinin zehirli gazları ile etkileyeceği alan, sahip olduğu flora ve endemik bitki türleri yönünden oldukça zengindir. 1 cm toprağın milyonlarca yılda oluştuğu düşünüldüğünde, nitelikli tarım toprakları üzerinde, tarım arazisinin amacı dışında kullanımına yol açan ve çevresel değerleri tahrip eden tesisin yapımı, kamu yararına aykırıdır.

Amanos dağları florası 91 familya ve 419 cins ve 880 tür içermektedir. Başka bir deyişle, 850 cinsten oluşan Türkiye florasının yaklaşık yarısı bu bölgede bulunmaktadır. Ayrıca bölge endemik bitki türleri yönünden, Türkiye'nin en zengin bölgelerindedir.

Diğer taraftan, 1980'lerden beri bir geriye gidiş yaşayan ve 2000'li yıllarla birlikte bir çöküş sürecine giren Türkiye tarımında, Avrupa'daki verim değerlerine eş değerlerle bitkisel üretim gerçekleştirilen bölge, tarımsal üretime önemli katkılar yapmaktadır. Bu özelliği ile bölge kırsal sosyolojisi, tarımsal uğraşılardan gelir elde etmektedir.

Ekonomik ömrü 25 yıl olan santral devrede bulunduğu sürece, ithal edilen kömür santral yakınlarında toprak üstünde depolanacaktır. Bu durum, bölgenin toprak yapısının bozulmasına ve oluşacak sızıntı nedeniyle su kaynaklarının kirlenmesine neden olacaktır. Taşıma kolaylığı ve atıkların kolayca ortamdaki uzaklaştırılması amacıyla santralin deniz kenarına kurulmuş olması, sızıntı riskini artırmaktadır. Bölgede yakın gelecekte aynı yöntemle çalışacak 12 santralin daha kurulacağı düşünüldüğünde, çevresel değerlerin ve tarımsal üretim potansiyelinin, insan ve hayvan sağlığının, kırsal gelir olanaklarının karşı karşıya bulunduğu tehdidin boyutu, olanca ağırlığı ile kendisini göstermektedir.

Ziraat Mühendisleri Odası SORUYOR :

1 - Türkiye'nin, ÇUŞ'lere ve taşeronlarına yeni "iş" olanakları yaratmaya odaklı plansız yatırımlar yerine, sağlıklı ve doğru bir enerji gereksinimi projeksiyonu ne zaman yapılacaktır ?..

2 - Türkiye, yakın geçmişte enerji sektöründe oynanan oyunlardan ve hortumlanan kamusal kaynaklardan hiç ders almadı mı ? Dışa bağımlı, çevreye zararlı, tüketiciyi ve kamu kaynağını sömüren "enerji yatırımları" artık yetmedi mi ?

3 - Enerji gereksiniminin yenilenebilir enerji kaynaklarına dayandırılması konusundaki dünya deneyimi ne zaman değerlendirilecek ? Türkiye'nin su - rüzgar - dalga - güneş potansiyeli neden ısrarla göz ardı edilmektedir ?

4 - Batının terk ettiği teknolojilerin, "sınai kaydırmacılık" politikaları çerçevesinde Türkiye'ye transferine ne zaman dur diyeceğiz ?

Sonuç olarak; "Temiz fosil yakımı teknolojisi" geliştirilene kadar, bu tip enerji yatırımlarına kesinlikle izin verilmemelidir.. Yumurtalık Sugözü santralinin yerleşkesi, yukarıda sayılan çerçevede başta insan ve hayvan sağlığı olmak üzere, çevreye, tarım dokusuna ve kırsal sosyolojinin sosyo ekonomik çıkarlarına, bu bağlamda da kamu yararına aykırıdır. Bu çerçevede, ODA'mız, yürütmenin durdurulması istemini de içerecek şekilde, gerekli yasal girişimlerde bulunmuştur.

TARIM VE ÇEVRE, YAŞAMIN ÖZÜDÜR, ONLARI KORUYUP GELECEĞE AKTARMAK GÖREVİMİZDİR !

Gökhan GÜNAYDIN
Başkan
(Yönetim Kurulu adına)

ADANA ŞUBEMİZİN 50.YIL ETKİNLİKLERİ PROGRAMI

02 Nisan 2004

Atatürk Anıtı'na Çelenk Koyma

03.Nisan.2004

Başak Balosu- Seyhan Otel Balo Salonu 20:00

05 Nisan.2004

"Türkiye'nin Yüz Yıllık Ekonomik ve Sosyal Dönüşümü Bağlamında Tarım Sektörü" Sunusu - Gökhan GÜNAYDIN
Ç.Ü.Z.F İAkif Kansu Anfi - 13:30

10.Nisan.2004

"EUROGAP ve AB Sürecinde Türkiye Tarımı" Paneli
Seyhan Oteli Çukurova Toplantı Salonu - 14:00

11.Nisan.2004

"Kızıldağ'dan - Pozantı'ya Doğa Yürüyüşü" 07:00 - 19:00

17.Nisan.2004

"Tarıma Dayalı Sanayi ve Sorunları" Paneli
Seyhan Oteli Güney Balo Salonu - 14:00

22.Nisan.2004

"Tarım Topraklarının Amaç Dışı Kullanılması" Forumu
Seyhan Oteli Çukurova Toplantı Salonu - 14:00

30.Nisan.2004

"Ülkemizde Tarımın Geleceği ve Ziraat Mühendisliği'nin Önemi" Konulu Makale Yarışması Sonuçları ve Ödül Töreni - 17:00
Şiir Dinletisi - ZMO Adana Şubesi Tiyatro Topluluğu -17:30
Kokteyl - 18:30 - Adana Şube Lokali

01-02.Mayıs.2004

50.Yıl Anısına Karanfil Dağı Zirve Tırmanışı

05.Mayıs.2004

Konser- ZMO Adana Şubesi THM Ekin Korosu
Folklör Ekibi
Sabancı Kültür Sitesi - 20:00

SUGÖZÜ TERMİK SANTRALİ'ne PROTESTO

24 Şubat 2004 tarihinde açılışı yapılan santral, bölge tarımı ve insan sağlığını tehdit etmektedir. Bu bağlamda ODA'mız, TMMOB'a bağlı odalar, çevre kuruluşları, tarım dernek ve vakıfları ile birlikte 16 Şubat 2004 günü basın açıklaması yayınlanmış, Santral açılışının yapıldığı Sugözü Köyü'nde PROTESTO gösterisine katılmıştır.

Bilindiği üzere, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, "Köy Merkezli Tarımsal Üretim Destek Projesi" adı altında 1000 Ziraat Mühendisi ve Veteriner Hekim köylerde Şarta bağlı olarak geçici sözleşmeli çalışmaya başlamıştır.

Bu proje içerisinde yer alan Oda üyemiz ve Meslektaşımızın üstlendiği görevdeki sorumluluğu meslek etiğimizin yükseltilmesi bakımından önemli adımlardan biridir. Bu anlamda tanışmak, bilgi aktarımı ve görevlerinde karşılaşacakları sorunları tartışmak anlamında 14 Ziraat Mühendisiyle bir araya gelerek 24.01.2004 tarihinde Yönetim olarak tanışma toplantısı gerçekleştirildi.

BALIKESİR

25.10.2003 tarihinde Balıkesir Şube Lokalimizde düzenlenen çayda, emekli bayan üyelerimize onur belgeleri verilmiştir.

09.01.2004 tarihinde Zirai Öğrenimin 158'nci Yıldönümü, misafirler ve mahalli basın mensuplarının da katılımıyla Balıkesir Şube Lokalimizde düzenlenen kokteyl ile kutlanmıştır.

17.01.2004 tarihinde, Basri Otelinde, Başak Balosu düzenlenmiş, meslekte 25 yılını doldurmuş meslektaşlarımıza plaketleri verilmiştir.

DİYARBAKIR

10.01.2004 tarihinde tarımsal eğitim ve öğretimin 158. yılı kutlamaları çerçevesinde Başak Balosu düzenlendi.

08.01.2004 tarihinde D.Ü.Ziraat Fakültesi, Tarım İl Müd., Ziraat Odası, Zirai Müc.ve Araş.Ens., Tarımsal Araştırma, Gap-Gidem ve odamızında içinde bulunduğu "Gap'ta Organik Tarımın Geliştirilmesi " komisyon oluşturulmuştur

18.02.2004 tarihinde "AB Ortak Tarım Politikası ve AB-Türkiye İlişkileri" Konulu Seminer Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası ile TMMOBZiraat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi İşbirliği ile düzenlendi. 9 Eylül Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Yaşar Uysal, AB Ortak Tarım Politikası ve Türkiye'nin uyum sürecinde bulunduğu günümüzdeki mevcut durumunu ortaya koydu. TÜSİAD Dış İlişkiler Uzmanı Mustafa Metne ise AB-Türkiye ilişkilerinin gelişim süreci ve mevcut durumunu anlattığı seminerde katılımcı üyelerimizle karşılıklı soru-cevap şeklinde görüş alışverişi de yapıldı.

İSTANBUL

Adalet ve Kalkınma Partisi Kadıköy İlçe Teşkilatı 16.01.2004 tarihinde Yönetim Kurulumuzu ziyaret etti. Bu ziyaret çerçevesinde Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı ve yerel yönetimlerin tarımsal alanlar üzerinde yapmış oldukları yanlış planlamalar konularında ODA'mız görüşleri aktarıldı.

29.01.2004 tarihinde Başkanımız Ahmet ATALIK, ULUSAL Kanal'da yapımcı ve sunuculuğunu meslektaşımız Süreyya Tarhan ERSOY'un yaptığı "7-9" programına katılmış ve hormonlar, zirai mücadele ilaçları ile transgenik ürünlerin halk sağlığı üzerindeki etkileri konularında bilgiler vermiştir.

Yine ULUSAL Kanal televizyonunda 29.01.2004 tarihinde yapımcı ve sunuculuğunu Filiz ÖNTAŞ'ın yaptığı "Gündem" programında Başkanımız Ahmet ATALIK, Başbakan'ın ABD ziyareti, Cargill, tatlandırıcı kotaları ve şeker politikamız konularında ODA'mız görüşlerini sunmuştur.

GAZİANTEP

24 Ocak 2004 tarihinde Nizip Ziraat Odası ile birlikte;
“Zirai Mücadele Uygulama Hataları ve Kültürel Önlemler” paneli düzenlenmiştir. Panelde Nizip Kaymakamı, Gaziantep Tarım İl Müdürü ve çok sayıda çiftçi katılmıştır.

MANİSA

Manisa Şubemizce 17.01.2004 tarihinde, Anemon Otelde, Başak Balosu Düzenlenmiştir. Manisa Valisi, Belediye Başkanı, Garnizon Komutanı ve diğer protokol erkani yanısıra yaklaşık 350 kişilik meslektaş gurubumuzun katılımı ile yapılan Başak Balosunda, meslekte 25 yılını doldurmuş meslektaşlarımıza plaketleri verilmiştir.

KONYA ŞUBEMİZE YENİ BÜRO

TMMOB ZMO Konya Şubemizin yeni bürosu 28.02.2004 tarihinde hizmete açıldı. Açılışta, Genel Merkez'den ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN, II. Başkan Turhan TUNCER, Yazman Fatih TAŞDÖĞEN, Yönetim Kurulu Üyesi Şule YILDIRIM'ın yanı sıra, CHP Konya Milletvekili Atilla KART, Meram Belediye Başkanı Mustafa ÖZKAN, Selçuklu Belediye Başkanı Adem ESEN, Pankobirlik

Yönetim Kurulu Başkanı Recep KONUK, Köy Hizmetleri Bölge Müdürü Yusuf İNCEER, Tarım İl Müdürü İbrahim DOSTER, Köy Hizmetleri İl Müdürü Salih AKKAYA, Şeker Fabrikası Genel Müdür Yardımcısı Ahmet ŞAHAN, Pancar Kooperatifi

Müdürü Sefa ÇAĞLAYAN, Ilgın Pancar Kooperatifi Ziraat Müdürü Mustafa ZEREK, Şeker Fabrikası Bölgeler Ziraat Müdürü Mehmet KALEM, Pancar Yem Fabrikası Müdürü Mustafa APAYDIN, Köy Hizmetleri Araştırma Müdürü Ali İhsan YILDIRIM, Çevre ve Orman İl Müdürü Nuri KUNT katıldılar.

Yoğun bir katılım ve coşkuyla gerçekleşen açılışta ilk konuşmayı ODA Başkanımız Gökhan GÜNAYDIN yaptı. ZMO Konya Şube Başkanımız Hasan Hüseyin Motuk'un

konuşmasının ardından, açılışa katılan konuklar söz alarak, Şube'nin yeni bürosunda da Konya İli için oldukça yararlı hizmetler sunacağına emin olduklarını belirttiler; çalışmalarından dolayı ZMO Genel Merkez ve Konya Şube Yönetimine teşekkürlerini sundular.

BASIN AÇIKLAMASI

ZMO Konya Şube Başkanımız Hasan Hüseyin Motuk, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın "1000 Köye 1000 Gönüllü" ya da "Köy Merkezli Tarımsal Üretime Destek Projesi" kapsamında Konya'da 22 Ziraat Mühendisinin alınmasından sonra, Ziraat Mühendislerine verilen ücretlerin düşüklüğü konusunda basın açıklaması yaptı.

Asil olarak tespit edilen adaylara görev yerleri yazılı ve sözlü olarak duyurulduktan sonra il özel idaresi başkanlığında asil ve yedek üyelerin köyler için ihalesi yapılmış; ihale en düşük, brüt 424 milyon en yüksek 1 milyar 006 + KDV şeklinde öngörülmüştür. Ancak yapılan ihalede 22 ziraat mühendisinin 14 tanesi 424 milyon TL, geri kalanı da bunun biraz üzerinde bir ücretle çalışmayı kabul etmek zorunda kalmışlardır. İhalede aynı yer için 750 milyon isteyen mühendisler arasında kura çekilmemiş, ücretlerin "asgari ücret" seviyesine çekilmesinden sonra kuraya başvurulmuş ve ziraat mühendisleri net 303 milyon TL asgari ücretle 24 saat köyde kalarak çalışmayı kabul etmek zorunda bırakılmıştır.

ZMO Konya Şube Başkanımız Hasan Hüseyin Motuk'un konuya ilişkin basın açıklamasına 24 Ocak 2004 tarihli "Anadolu Manşet", "Hakimiyet", "Yeni Konya", "Yeni Meram", Konya Postası" yerel gazetelerinde geniş yer verilerek, kamuoyunun dikkatine sunulmuştur.

TEKİRDAĞ

Tarımsal Eğitimin başlamasının 158.yılı ve ODA'mızın kuruluşunun 50.yılı kutlamaları nedeniyle , şubemizin Trakya Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile ortaklaşa tören düzenlemişlerdir. Vilayet önündeki Atatürk heykenine çelenk konup, saygı duruşu yapıldıktan sonra Ziraat Fakültesi Konferans Salonu'ndaki toplantıda Şube Başkanımız Prof.Dr. Temel GENÇTAN bir açılış konuşması yapmış, 30 yılını dolduran iki üyemize plaket vermişdir. 16 Ocak 2004 gecesi Tekirdağ Yelken Kulübü'nde "Başak Balosu" düzenlenmiştir.

SAMSUN

10 ocak 2004 Cumartesi günü , tarımsal öğretimin 158.yıldönümünü, meslektaşlarımızın katılımıyla atatürk anıtına çelenk bırakarak ve saygı duruşunda bulunarak kutlandı ve bir basın açıklaması yapıldı.

17 ocak 2004 Cumartesi gecesi geleneksel Başak Balosu yapıldı ve emekli olan meslektaşlarımıza plaketleri verildi.

İL TEMSİLCİLİKLERİMİZ'DEN

AKSARAY-MALATYA-SİİRT-SİVAS

AKSARAY

Zirai Öğretimin 158'nci yılı ve Odamızın 50'nci kuruluş yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde, Aksaray İl Temsilcimiz Doğan İPEK, İl Temsilci Yardımcısı Dr. Muhammet DEMİRTAŞ ve bir gurup Üyemiz, Aksaray Valisi Hüseyin Avni COŞ'u ziyaret etmiştir.

Aksaray Valisi Hüseyin Avni COŞ Temsilcilik heyetimize "Ziraat Mühendislerinin Ülke Tarımına çok büyük katkılarının olduğunu, Ziraat Mühendislerinin Ülke Tarımını daha ileriye götüreceklerine inandığını ve odamıza başarılar dileklerini ilettiği.

MALATYA

10-16 Ocak 2004 tarihinde, "Tarım Haftası ve Oda'mızın 50'nci Kuruluş Yıldönümü" etkinlikleri çerçevesinde, İl Temsilciliği olarak 14.01.2004 günü Malatya Er TV'de bir söyleşi programı düzenlenmiştir.

İl Temsilcisi Fevzi ÇİÇEK ve Temsilci Yardımcısı Haluk ŞENER'İN konuk olarak katıldığı programı, odamız üyelerinden Ziraat Yüksek Mühendisi İzzet BERKTAŞ sunmuş olup, prog-ramda tarımsal eğitim ve öğretimin tarihi süreci, meslektaşlarımızın genel sorunları, yeni yönetim olarak neler he-deflediğimiz, Sorumlu Yöneticilik, Tarımsal Destekler, Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı ve Organik Tarım hakkında odamızın görüşleri aktarılmıştır.

SİİRT

"1000 Köye 1000 Tarım Gönüllüsü" projesi çerçevesinde, ilimizde 11 ziraat mühendisi, 2 veteriner hekim göreve başlamıştır. Bu proje ile birlikte Siirt Valiliği bünyesinde "Yatırım Yönlendirme Merkezi" kurulmuş ve 5 ziraat mühendisi göreve başlamıştır.

Göreve yeni başlayan bu arkadaşlarımızla; motivasyon, görevlerindeki zorluklarla baş etme yolları, AB ve diğer dünya çapı fonları kullanma, iletişim, insan kaynakları ve toplumsal ilişkiler konularında; Doç.Dr. İ.Coşkun CEYLAN ve İl Temsilcimiz Ergün DEMİRHAN tarafından verilmiştir. Eğitim sonunda akşam yemeği düzenlenmiştir.

Odamız üyeleri ve katılımcılar daha sonra Siirt Valisi Sayın Nuri OKUTAN'ı ziyaret etmişlerdir.

SİVAS

Sivas İl Temsilcimiz Muhammed TÖRNÜK tarafından, bazı eczanelerde "Zirai Mücadele İlaç Bayii" olmadıkları halde bebek maması, insan ilaçları ve kozmetik ürünleri ile birlikte uygun olmayan ortamlarda "Zirai Mücadele İlaçları"nın satıldığı saptanmış ve konuyla ilgili yerel basın ve TV'lere basın açıklaması yapılmıştır.

YİTİRDİKLERİMİZ

MESLEKTAŞIMIZ Prof. Dr. ALİ ARASI YİTİRDİK

Zirai ekomi ve İşletme İlimi Kürsüsü Başkanlığı, Ege Üniversitesi Yabancı Diller Okulu Müdürlüğü, Milletlerarası İktisadi Münasebetler Enstitüsü Kuruculuğu ve Başkanlığı, Profesörler Kurulu Üyeliği, Ege Üniversitesi Senato Üyeliği, Ege Üniversitesi Memurlar Tüketim Kooperatifi kuruculuğu ve Başkanlığı, Tarım Ekonomisi Bölüm Başkanlığı gibi sayısız yönetsel görevlerde bulunan Değerli hocamıza Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ YILMAZ EREN'İ YİTİRDİK

1994-1995 yılları arasında bir süreliğine ODA'mızda da hizmet veren Yılmaz EREN'i yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ KEMAL EROL'U YİTİRDİK

TMMOB ZMO İzmir Şube Başkanlığı, ZMO Genel Yönetim Kurulu Üyeliği, İzmir Teknik Ziraat Müdürlüğü görevlerinde bulunan değerli meslektaşımız Kemal EROL'u yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ MÜFİT ÖNSÖY'Ü YİTİRDİK

Bahkesir Tarım İl Müdürlüğü'nde Teknik Eleman olarak görev yapıp 1989 yılında emekli olan Manisa'da Zirai Mücadele İlaç Bayiliği yapan Müfit ÖNSÖY'ü yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ Servet GİRİFTİNOĞLU'NU YİTİRDİK

Trabzon Köy Hizmetleri XI.Bölge Müdürlüğü'nde Plan ve Proje Müdürü olarak görev yapan ODA' mız üyelerinden Servet GİRİFTİNOĞLU' u yitirdik .Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ ERDOĞU TINAY'İ YİTİRDİK

Köy Hizmetleri Araştırma Genel Müdürlüğü' nden emekli, ODA' mız üyelerinden Erdoğdu TINAY' ı yitirdik .Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ Hasan Hüseyin ALTUĞ'U YİTİRDİK

Tarım Bakanlığı eski Müsteşar Yardımcısı, Yem San. Eski Genel Müdürü, Ziraat Yüksek Mühendisi, ODA' mız üyelerinden Hasan Hüseyin ALTUĞ' u yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, ailesine, yakınlarına tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ Özcan TÜRKER'İ YİTİRDİK

ODA' mız üyelerinden, Tarım Bakanlığı eski Baş Müfettişlerinden, Yem San. A.Ş. eski Teftiş Kurulu Başkanı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Grup Baş Denetçisi Özcan Türker' i yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz

MESLEKTAŞIMIZ SULHETTİN YILMAZ' I YİTİRDİK

ODA' mız üyelerinden Sulhettin YILMAZ ' ı yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ Cemalettin ŞENOCAK' I YİTİRDİK

TRT' nin eski "Tarım ve Köy Öğretmeni", Tarım Bakanlığı Emekli Genel Müdürlerinden, A.Ü. Ziraat Fakültesi Öğretim Görevlisi, Eğitimi, Şair, Yazar, Programcı, Ziraat Yüksek Mühendisi Cemalettin ŞENOCAK' ı yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ Tahir TIRAŞ' I YİTİRDİK

ODA' mızın eski dönem Yönetim Kurulu Üyelerinden, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü' nden emekli Tahir TIRAŞ' ı yitirdik .Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

MESLEKTAŞIMIZ Yusuf ERGÜN'Ü YİTİRDİK

Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü Ziraat Araştırma Daire Başkanlığı yapan Yusuf ERGÜN'ü yitirdik. Merhuma Tanrı' dan rahmet, kederli ailesine ve tüm camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz.

TMMOB ZMO HABER BÜLTENİ

TMMOB ZMO ADINA SAHİBİ: Gökhan GÜNAYDIN
SORUMLU YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: Şule YILDIRIM
YAYIN KURULU: Şule YILDIRIM - Medar KALKAN - Özden GÜNGÖR

Dizgi-Grafik Tasarım: ZMO
11.000 Adet Basılmıştır.

ADRES: Karanfil Sk. 28/12 Kızılay / ANKARA
TEL: (0312) 425 05 55-418 55 97-418 25 79 FAKS: 418 51 98

www.zmo.org.tr
bilgi@zmo.org.tr

BASIM: Kozan Ofset Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.
TEL: (312) 384 20 03 FAKS: (312) 341 28 60